דבר

יום שני, י"ז בחשון תשמ"ח, 9 בנובמבר 1987 ● גליון 19266

היום 12 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

היום בדבר

- הרהורים למקרא הדו"ח / משה שחל
- "מאבק אזרחי" וגירוש / דני רובינשטיין
- אם רע ואם טוב / מאת יצחק רועה
- הציגלה של השופט / אבנר תבורי, ניו־יורק
- במטוסים בינוניים לשנות ה־90 / אריה ארד
- בורסה וכלכלה; כל העולמות; עכשיו; ספורט; בידור

שים לב (ללב שלך)!

שירות חדשני למניעת העשוי להציל אותך בזמן שכל דקה קובעת.

התקשר מכל הארץ ובוא לפגישה בלי התחייבות.

טלפן עוד היום לשח"ל 03-330851

שח"ל

בישראל מתייחסים ברצינות להודעת אבו־נידאל על חטיפת יאכטה ובה 8 בעלי אזרחות ישראלית

בדיקות קדחתניות במשך הלילה לוודא זהותם של שמונה אזרחים שנחטפו – לדברי אבו־נידאל – על היאכטה "סילקו" מול חוף עזה, כשעל סיפונה שתי ילדות דוברות עברית ושישה בעלי אזרחות כפולה

מאת טלי זלינגר, דן אבידן, יוסף מיכלסקי ודני צדקוני, סופרי "דבר"

חרף מאמצים קדחתניים של כל הגורמים הישראליים הנוגעים בדבר במשרד החוץ ובצה"ל, וקשר מתמיד עם השלטונות הבלגיים, והצרפתיים ועם הצלב האדום הבינלאומי בשוויץ ובלבנון, לא התמנה עד אמש בחוצות ידיעה ברורה בדבר זהותם של שמונה אנשים שלפי הודעת דובר אבו נידל נמצאים בידם לאחר שנחטפו בלב ים מול רצועת עזה, על סיפון היאכטה "סילקו".

במרשם התושבים בירושלים עדיין לא זיהו את שמותיהם של האזרחים הישראליים הנושאים גם דרכונים בלגיים וצרפתיים, כהודעת הדובר. ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס מתעדכנים באופן שוטף בנושא, אך גם אליהם לא הגיע מידע שיהיה בעל משמעות של זיהוי.

אף כי אין שום מקור רשמי, בפאריס, בבריסל או בירושלים שיאשר את הידיעה, ולא ידוע מאיזה נמל יצאה ספינה כזאת, נוטים משרדות בישראל להתייחס ברצינות

(המשך בעמ' 2)

הפיסגה

במרחק מושב אחד יושבים נשיא עיראק סדאם חוסיין (מימין) ונשיא סוריה האפז אסד (משמאל) אתמול בפתח ועידת הפסגה של מדינות ערב בעמאן. ביניהם יושב נשיא סומאלי מוחמד סעיד בארה. (צילום: א.פ.)

חוסיין מטיל על ישראל וארה"ב אחריות לכשלון יוזמת הוועידה

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין הטיל אתמול על ישראל ובמשתמע גם על ארה"ב את האחריות לכשלון היוזמה לכינוס ועידה בינלאומית.

בנאומו בישיבה הסגורה הראשונה של ועידת הפיסגה הערבית המיוחדת שנפתחה אמש ברבת־עמון, אמר חוסיין שהוא עדיין מצפה שישראל תיתן את הסכמתה ליישומן של החלטות 242 ו־338 של מועצת הבטחון. המלך רמז שישראל גרמה לכך, בגלל השפעתה על ארה"ב, שוואשינגטון לא פעלה בצורה נמרצת מספיק לכינוס ועידה בינלאומית בענייני המזה"ת. חוסיין האשים את ישראל בסיפוח הדרגתי של השטחים. הוא אמר שירדן עדיין מחוייבת לכינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם שבה ישתתפו כל הצדדים הנוגעים

(המשך בעמ' 2)

פדרציית המפרץ תחדש את היחסים עם מצרים

[illegible]

(המשך בעמ' 2)

מתיחות בגבול הצפון – "חיזבאללה" מגביר פעילות

חייל נהרג ממטען־צד שפגע ברכבו בסיור באיזור הבטחון

קטיושות לעבר הגליל – התושבים ירדו למקלטים

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

חייל צה"ל, רביט חיים כנפו, מתל־אביב, נהרג אתמול בבוקר [illegible] שבגבול הצפוני של הגזרה המרכזית באיזור הבטחון בלבנון. רכב סיור שבו נסע הפעיל מטען־צד סמוך לשעה 9.00 בבוקר, במהלך סיור שגרתי בגזרה.

כוחות צה"ל וצד"ל פתחו בסריקות בנסיון לאתר את מניחי המטען. התקרית אירעה שעות אחדות לאחר חילופי אש ארטילריים וירי קטיושות בין כוחות מחבלים שמצפון לאיזור הבטחון לבין מוצבים של צד"ל בגזרה המרכזית של איזור הבטחון. במהלך חילופי האש העזים נורו אתמול לפנות בוקר ארבע טילי קטיושה לעבר הגליל. טילי הקטיושה, בקוטר 122 מ"מ, לא הסבו כל נזק. אולם בכמה ישובים ירדו התושבים למקלטים.

חילופי האש בין המחבלים לבין צד"ל החלו אור ליום אתמול אחר חצות. המחבלים ירו אש מרגמות, פצצות "אר.פי.ג'י". ונשק קל, וים טילי קטיושה לעבר מוצבי צד"ל וכפרי האיזור, אך הם לא גרמו

(המשך בעמ' 2)

"מתי ייגמר ההרג הזה"

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

אביו של חיים כנפו קיבל את ההודעה על מות בנו בסביבות השעה 17.00 אחר־הצהריים. קרוב משפחה ניגש אליו ואמר לו, כי הוא חייב לחזור הביתה מהר. כשהגיע הביתה קיבל את

(המשך בעמ' 2)

דיון בהקרנות סרטים בשבת:

חילופי נאצות ודפיקות פטיש בישיבת מועצת עיריית ירושלים

"אני יכול לשבור לך את הראש בפטיש שלי" – אמר קולק לחבר המועצה פרוש

מאת סופר "דבר" בירושלים

סערת רוחות וכמעט חילופי מהלומות היו אמש בישיבת מועצת עיריית ירושלים שדנה בהקרנות הסרטים ובפעילות תרבותית בלילות שבת בבירה.

כשהאריך בדבריו חבר המועצה מטעם אגו"י אברהם לייזרסון ביקש ראש העירייה טדי קולק להפסיק. חבריו של לייזרסון הגיבו בצעקות ואז היכה קולק בפטישו וביקש שוב להפסיק. בתגובה הוציא גם הרב מאיר פרוש פטיש מתיק, דפק על השולחן וצעק: "אדוני ראש העיר לא רק לך יש פטיש גם לי יש. אתה תיתן לאנשים לדבר." לפתע קם עמנואל זיסמן מסיעתו של קולק ועשה את דרכו בצורה מאיימת אל עבר פרוש על מנת לקחת ממנו בכוח את הפטיש. הוא נבלם בידי חבריו ואז נשמע קולק צועק אל פרוש: "אני יכול לשבור לך את הראש בפטיש שלי".

לאחר התפרצות נוספת אליה הצטרפו גם נציגי ש"ס קמו חברי הסיעות הדתיות במופגן ועזבו את אולם הישיבות. עמנואל זיסמן ידע לספר לראש העירייה כשעתיים לפני האירוע כי חברי הסיעות החרדיות מתכוונים לעזוב את האולם בנסיון לפוצץ את הישיבה. הדיון במועצת העירייה נמשך עוד שעה ארוכה כאשר על הפרק עמד דו"ח ועדת הרמן שדנה באפשרויות הבילוי של בני הנוער בירושלים בלילות שבת.

בהצבעה שהתקיימה בתום הדיון התקבלה החלטה שמאמצת את המלצות ועדת הרמן. 17 הצביעו בעד ושלושה נגד. המתנגדים היו שני נציגי הליכוד ונציג המפד"ל.

יאסר ערפאת לנציג רק"ח זהבי:

"ישראל לא תוכל לחסל את אש"ף ואש"ף לא יוכל לחסל את ישראל"

בקריאה לעם בישראל מבקש ערפאת "פתרון צודק לטובת שני העמים"

מאת מתתיהו חלילה ודני רובינשטיין, סופרי "דבר"

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אמר שלשום שעל ישראל להבין שלא תוכל לחסל את הפלסטינים בשם שאש"ף מבין שהפלסטינים לא יוכלו לחסל את ישראל. ערפאת אמר דברים אלה לחבר הכנסת [illegible] לאון זהבי בעת ששניהם [illegible].

ערפאת, שהשתתף במוסקווה בחגיגות 70 שנה למהפכת אוקטובר העניק לראשונה ראיון לעיתונאי הישראלי, ליאון זהבי, שכתב בשני עיתוני רק"ח במוסקווה, "אל־אתיחאד" בשפה הערבית ו"זו הדרך" המופיע בתל־אביב בשפה העברית.

בראיון שפורסם אתמול בהבלטה בעמוד הראשון של "אל־אתיחאד" בערבית, מבקש ערפאת להעביר מסר לעם בישראל: "אני פונה אליכם בלב פתוח, וקורא לכם לחשוב ברצינות שאי־אפשר לחסל חמישה מיליון פלסטינים, כמו שאי־אפשר לחסל אתכם. ועל כן יש לחפש פתרונות ולהיות בשלום. אנחנו הפלסטינים איננו נאצים ואיננו פאשיסטים, [illegible]".

ערפאת הוסיף: "עלינו לבצוא פתרון. בדברנו על הסיבה החדשה שהושגה בהפגנת אוקטובר, לא יתכן שנסכים לה במוסקווה ונדחה אותה באזורנו. עלינו לראות את התמורות האובייקטיביות המתחוללות בעולם".

ערפאת גם הבהיר שמהלומות הקטנות עלולות להביא למלחמת עולם שיחסלו את האנושות ואמר: "השלום בעולם הוא יחידה אחת, השלום באירופה [illegible] על אזורנו, והשלום במזרח התיכון משאיר את רישומו החיובי על העולם בכללותו".

(המשך בעמ' 2)

בהימנעות שחל ונבון אימצה הממשלה המלצות ועדת לנדוי

ועדת ארבעה (שמיר, פרס, רבין, שריר) תפקח על עבודת השב"כ

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של "דבר"

הממשלה אימצה את כל המלצות דו"ח ועדת לנדוי על השב"כ. רק שני שרים, משה שחל ויצחק נבון, נמנעו בהצבעה.

הממשלה החליטה כי תוקם ועדה של ארבעה שרים לפקח על השב"כ "שתדון בנושאים מיוחדים הקשורים לשב"כ, לרבות שיטות החקירה בנושאי פח"ע (פעילות חבלנית עויינת), שראש הממשלה יביא לפניה". לפיכך לא יגיש היועץ המשפטי לממשלה כתבי אישום נגד חוקרי השב"כ. הממשלה הטילה גם על כל רשויות המדינה הנוגעות לעניין ובכלל זה השב"כ, לפעול בהתאם להמלצות הדו"ח.

בוועדה יהיו חברים ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא מקומו ושר החוץ שמעון פרס, שר הבטחון יצחק רבין ושר המשפטים אברהם שריר. הצעתו של שר החינוך יצחק נבון לצרף לוועדה גם את שר המשטרה חיים בר־לב ואת היועץ המשפטי ולהרחיב את סמכויות הפיקוח של הוועדה נדחתה. גם הצעתו של שר האנרגיה משה שחל להעביר בממשלה ובכנסת חקיקה מתאימה שתקבע במפורש את כללי האסור והמותר בחקירות השב"כ נדחתה.

השר שחל העיר במהלך הדיון, שנמשך שלוש שעות, כמה הערות על אחריות הדרג המדיני. בעקבות

(המשך בעמ' 2)

ביקורת על אי שיתוף הר"ש בוועדה

[illegible]

(המשך בעמ' 2)

אחד מנפגעי התפוצצות מטען החבלה שהונח על־ידי אנשי המחתרת האירית "הצבא האירי הרפובליקאי" בטקס הזכרון לחללי מלחמת העולם ה־2 בעיירה אניסקילן מובל לטיפול רפואי. עשרה בני אדם לפחות נהרגו ויותר מ־40 נפצעו. ראה ידיעה בעמ' 3. (צילום א.פ.)

יוצאים ברגשות מעורבים – אמר מהטה ומנהיגי פולין מאיימים להחרים הופעות

התבטאות של המנצח גרמה תקרית דיפלומטית עם בוא התזמורת לפולין

מאת יוסי מלמן, הסופר המדיני של "דבר"

מנהיגי פולין מאיימים להחרים את הקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית של ישראל, מבקשים להפסיק את השתתפותו של אחד הנגנים ואילצו את נציגה הדיפלומטי של ישראל בוורשה להתנצל. כך עולה מידיעות שהעביר למשרד החוץ בירושלים השגריר מרדכי פלצור.

התקרית החלה בראיון שנתנו לקראת הביקור בפולין, מנהל התזמורת הפילהרמונית זובין מהטה והכנר מלמד לסוכנות הידיעות יופי. בראיון הם אמרו כי התזמורת יוצאת למסע ברגשות מעורבים, על רקע יחסם של הפולנים ליהודים במלחמת העולם השניה והעובדה שרבים במדינה שיתפו פעולה עם הנאצים.

בעקבות הראיון זימן השגריר פלצור, העומד בראש משרד

(המשך בעמ' 2)

מהטה בפולין, אתמול (צילום: אי.פי)

בפתח ביקור התזמורת בפולין:

תוך שעות אזלו בוורשה הכרטיסים לפילהרמונית

[illegible]

התפוצץ המו"מ על סיום השביתה ברשות השידור

מאת רמי לוין, סופר "דבר" בירושלים

המו"מ בין מנכ"ל רשות השידור אורי פורת ועוזריו ובין צוות המו"מ של העתונאים הסתיים אמש ללא תוצאות.

פורת הביא לשולחן הצעה שנדונה כבר בשבוע שעבר, אך נציגי האיגוד שבו דחו אותה על הסף. האיגוד הציע עקיפת מחסום 75 הש"ח (התוספת האחידה בסקטור הציבורי) על ידי העלאת השכר הניתן על שעות נוספות. הצעה זו נדחתה על ידי ההנהלה בטענה שצעד כזה יעודד את העתונאים לעבוד שעות נוספות מעבר לנדרש.

היום תתכנס אסיפה כללית של העתונאים ברשות השידור. דובר השובתים צבי גורן אמר אמש כי ההודעה על צבי פורת לאחר הפגישה עם השובתים "מוכיחה שוב את חוסר רצינותו של פורת ומעמידה בספק את יושרו".

(המשך בעמ' 2)

השרים צור ושרון מאשימים:

הממשלה התחמקה מדיון במשבר החקלאות

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

השרים יעקב צור ואריאל שרון מאשימים את הממשלה כי היא מתחמקת מלדון במשבר החקלאות.

הנושא עמד להיות נדון אתמול בישיבה השבועית של הממשלה אך נדחה מפאת קוצר זמן לשבוע הבא. אולם השר שרון, שמחה על הדחיה, התעקש להשמיע דברו, וקבל ש"אי אפשר לחכות עוד". כשקיבל את רשות הדיבור הציע שר התעשיה והמסחר שהמדינה תעניק ערבות מדינה על הלוואה של עד 20,000 ש"ח לכל חקלאי בישובי קו העימות.

השר לקליטת עליה יעקב צור האשים את שר האוצר משה נסים כי בסרובו להעניק ערבות מדינה בסכום של 300 מיליון ש"ח "הוא מפגין קהות חושים ופוגע באינטרסים הלאומיים של המדינה".

הגרעון המסחרי גדל ב־40% מאז ינואר

ירידה תלולה ביצוא המסחרי באוקטובר

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

הגרעון המסחרי של ישראל גדל ב־40 אחוז בעשרת החודשים הראשונים של השנה, והעלה ב־800 מיליון דולאר את סכומו שהגיע ל־2.73 מיליארד דולאר. הגרעון גדל כתוצאה מעליה בשיעור 22 אחוז שחלה ביבוא ואשר קוזזה בחלקה על־ידי עליה בשיעור 16 אחוז ביצוא.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מסרה אתמול, כי היצוא המסחרי עלה ב־900 מיליון דולאר בעשרת החודשים

(המשך בעמ' 2)

משרד האוצר מתכנן:

רפורמה בסיוע לאזורי הפיתוח תקטין ההטבות באיזור החוף

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

משרד האוצר מתכנן רפורמה במערכת הסיוע לאזורי הפיתוח במדינה. רפורמה זו תוצע במסגרת הקיצוצים בתקציב המדינה לשנה הקרובה.

משרד האוצר מתכוון לבטל את הקלות המס ואת ההטבות למשקיעים בישובים רבים בצפון ובדרום. הישובים שיאבדו את ההטבות הם אלה הקרובים לאיזור החוף. במשרד האוצר סבורים כי מערכת ההטבות לאזורי הפיתוח חרגה ממטרותיה המקוריות ויש לבצע בה שידוד מערכות.

יצויין כי משרד הכלכלה הכין הצעת רפורמה משלו בהטבות לאזורי הפיתוח. משרד זה מבקש להשתית את מערכת ההטבות על פי המרחק ממרכז הארץ, כלומר ככל שהישוב רחוק ממרכז הארץ ומצבו הכלכלי, חברתי גרוע יותר, כן יגדלו ההטבות.

חליל ביטל ביקורו בישראל: "התקף לב"

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

מוסטפה חליל ראש ממשלת מצרים לשעבר לקה בהתקף לב וביטל את ביקורו המתוכנן בארץ – כך מסר אתמול השגריר המצרי מוחמד באסיוני לנוטים האקדמאיים שעמדו לארח את חליל בישראל.

מוסטפה חליל עמד להגיע ארצה ב־16 בנובמבר ולהשתתף יומיים אח"כ ביום עיון שאמור היה להיערך במלון "דניאל" בהרצליה במלאות 10 שנים ליוזמת השלום של הנשיא סאדאת. כמה מהגורמים שאמורים היו לארח את חליל בישראל העלו אמש השערה, שיתכן והסיבה האמיתית לביטול ביקורו בארץ היא פוליטית ולא רפואית.

הרצוג פותח היום ביקורו בוואשינגטון

ואשינגטון (עי"ט). – נשיא המדינה חיים הרצוג פותח היום בואשינגטון ביקור מקפי בעיקר, שנועד להבליט את הקשר ההדוק בין ארה"ב לישראל. בהודיעו על ביקורו של הרצוג – הביקור הממלכתי הראשון שקיים אי פעם נשיא מדינת ישראל בארה"ב – הדגיש הבית הלבן, כי לביקור משמעות מיוחדת לרגל הגיעות שנת ה־40 להקמת מדינת ישראל.

מחר יתקבל הרצוג על־ידי נשיא ארה"ב רונאלד רייגן. הוא יוועד גם עם סגן הנשיא ג'ורג' בוש ועם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ וינאם בישיבה משותפת של שני בתי הקונגרס. כמו כן הוא יקיים כמה פגישות עם מנהיגים של ארגונים יהודיים־אמריקאיים.

יוגוסלביה והונגריה במו"מ עם ישראל על קוי תעופה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

ישראל מנהלת משא ומתן עם הונגריה ויוגוסלביה על פתיחת קוי תעופה. כך מסר אתמול בישיבה השבועית של הממשלה שר התחבורה חיים קורפו.

בקרוב תצא גם משלחת של חברת אל־על לקיים שיחות בנושא עם חברה יוגוסלבית. השר קורפו ציין כי יש לישראל הסכמי תעופה עם 31 מדינות בעולם אך רק 19 מהם מופעלים.

מזג האוויר

בהיר עד מעונן. תורגש עליה נוספת בטמפרטורות.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 9־18, רמת־הגולן: 8־18, צפת: 7־16, חיפה: 13־20, טבריה: 10־23, נצרת: 10־20, עפולה: 7־22, שומרון: 8־20, תל־אביב: 12־23, לוד: 8־26, יריחו: 11־22, עזה: 11־22, באר־שבע: 6־23, אילת: 14־26.

הפגנות בשטחים עם פתיחת הפסגה הערבית ברבת־עמון

מאת דני רובינשטיין, כתב „דבר"

הפרות סדר היו אתמול ביהודה ושומרון וברצועת עזה על רקע פתיחת ועידת הפסגה הערבית ברבת־עמון.

בשכם ובמרכזי ערים בשטחים הוציאו סוחרים מכשירי טלוויזיה לחזית החנויות והקרינו את טקס קבלת הפנים שנערך בנמרים ליאסר ערפאת שהגיע גם הוא לפסגה. צעירים זועמים התחילו בהפגנות ספונטאניות כאשר נוכחו כי המלך חוסיין לא בא אישית לקבל את פניו של ערפאת.

עיקר הפרות הסדר היו אתמול בשכם ובסביבותיה. תקריות אלימות היו במחנה הפליטים פארעה שליד העיירה טובאס וכוחות הבטחון פיזרו את מפגינים בכוח ובעזרת גאז מדמיע. אישה אחת נחבלה ומקור בכוחות מסר כי היא נסתה לתקוף חייל צה"ל. על המחנה הוטל מעצר.

כן הוטל עוצר על מחנה הפליטים בלאטה הסמוך לשכם, לאחר התנגשות בין חיילים שירדו באוויר ובין צעירים מהמחנה שיידו אבנים והקימו מחסומים. תקריות היו אף במרכז שכם ובמחנה הפליטים עסכר וכן במספר מקומות בנפת רמאללה.

הפרות סדר בעזה

הפרות סדר קלות היו אתמול בעזה ולהערכת גופי בטחון באיזור הן קשורות לוועידת הפסגה ברבת עמון.

סמוך לשעה 12 בצהריים הוצתו שני כלי רכב צותיים באיזור שוק פאס בעיר ושרפו כליל. לא נעצרו חשודים ואחת ההערכות היא שההצתה בוצעה בטעות וכוונה מלכתחילה כלפי רכב ישראלי.

כמעט באותה שעה נרגמה מכונית ישראלית ברחוב אל ואחאה במרכז העיר ושמשתה הקידמית נופצה. גם ברחוב הראשי של העיר, רחוב עומר אל מוכתר, נחסם הכביש בצהריים במחסומי אבנים ונערים ניפצו שמשה של ניידת משטרה שעברה במקום.

ברחובי העיר היו התקהלויות קטנות של תלמידים מפגינים, שיידו אבנים ובקבוקי זכוכית ברחובות. בכל התקריות לא היו נפגעים ולא נעצר איש.

עצומות מהשטחים לפסגה

שתי עצומות ובהן עשרות חתימות של אישים מהשטחים הועברו אתמול לרבת־עמון. העצומה הראשונה של אוהדי ירדן מצהירה על „אחדות שתי הגדות" ועל תמיכת החותמים בהסדר פדרטיבי פלסטיני־ירדני שבו אש"פ משמש נציג הפלשתינים. העצומה פורסמה רק בחלקה בעתוני מזרח ירושלים אך היא נשלחה לכל ראשי מדינות ערב שבאו לפסגה.

עצומה שניה של תומכי אש"פ פורסמה במלואה בעתונים הערביים ויש בה גינוי חריף למדיניות ירדן וישראל המחלקות ביניהן לפי העצומה את הסמכויות והשליטה בשטחים.

עוד מגנה העצומה את תוכנית החומש הירדנית וקוראת להקמת מדינה עצמאית בראשות אש"פ.

מאבק לשחרור מסורבת הסובלת מגידול במוחה

מאת יקיר צור, כתב „דבר"

ח"כ דדי צוקר („רצ"י) פתח בסוף השבוע שעבר במאבק דיפלומטי למען שחרורה של מסורבת העלייה, אידה טופלר, הסובלת מגידול במוחה והזקוקה לניתוח מוח בהול.

ח"כ צוקר פנה בבקשה לממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, אשר הבטיח להעביר את פרטי המקרה לראש ממשלת אוסטרליה, בוב הוק, האמור לבקר בקרוב אצל המזכיר ג'ורבצ'וב. הוטר זהה נמסר לראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק ולסנטור האמריקאי, מסנבאום.

בני הזוג טופלר מבוסקבה, מסורבי עלייה מזה לבעלה כעשר שנים. „אומצו" על־ידי ח"כ צוקר. לבני הזוג בן בארץ, איגור ולו שני בנים אשר פרס וכו לראות את סבם וסבתם.

הגיע אלברט

„זו ההזדמנות הראשונה שלי לדבר במולדת שלי. אני מודה לכולכם על פגישה חמה זו ובמיוחד למשפחתי שעשתה רבות למענגו". כך בירך אסיר ציון לשעבר, לב אלברט, את מקבלי פניו בנמל התעופה בן־גוריון. אלברט (39), אשתו אינה (36) ובנם כרמי (16) הגיעו אמש ארצה לאחר 11 שנות סירוב. יחד עימם הגיע גם ליאוניד יוזפוביץ' מבוסקבה, אחד הבולטים שבפעילי העלייה, עם אשתו הארצעת ילדיהם.

נעצרו שלושה תושבי עזה שגנבו רובה עוזי ותחמושת

מאת נתן רוזי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שלושה ערבים תושבי רצועת עזה נעצרו בתחילת החודש בחשד שגנבו תמורת בצע כסף ארבעה תת־מקלע מסוג „עוזי" ו־500 כדורים 9 מ"מ לתמיק „עוזי". אתמול הוסר צו איסור הפרסום על הפרשה שהוצא על־ידי שופט שלום.

שני תושבי עזה, פועלי בניין שהועסקו בעבודות בניה במחלקת הבינוי של מסטרת ישראל, נעצרו אור ליום ו' האחרון על ידי בלשי היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב, בעת שגנבו תת־מקלעים מסוג „עוזי".

הבלשים הבחינו בשניים הנכנסים בהחבא לאחר המבנים השייכים למטה הארצי ביפו, וזמן קצר לאחר מכן יוצאים מן הבניין במהירות כשבידי אחד מהם תיק כבד. החשודים החלו להמלט כשהבחינו בבלשים ולאחר מרדף רגלי קצר השיגום הבלשים וגילו את תכולת התיק.

החשודים, רמדאן ובאכר סאפא, בני רודים בני 19, הועברו לחקירה ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב, שם הסתבר כי הגניבה נעשתה לצורכי בצע כסף בלבד.

בהמשך לחקירתם נעצר ביום ו' חשוד נוסף, רפיק ראשד בן 30 מעזה. ב־4 בנובמבר הובאו שני החשודים הראשונים בפני שופט שלום באשקלון, שם הוארך מעצרם ב־15 יום. השלישי הובא ליום ו' בפני שופט ומעצרו הוארך ב־14 יום. צו האיסור שהוטל על־ידי השופט ב־4 בנובמבר בוטל אתמול.

סופר „דבר" לענייני משטרה מציין, כי החקירה התנהלה בפיקוח ישיר של סגן ניצב בשה וולדמן מהיחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב.

אוסטריה מחדשת תביעתה להסגיר את הפושע ברונר

וינה (עיצ, רויטר). – שר החוץ האוסטרי הודיע ביום ו' לשגרירויות ארצו בדמשק, כי עליה לפנות מחדש אל ממשלת סוריה ולבקשה את הסגרתו של פושע המלחמה אלויס ברונר, עוזרו לשעבר של אדולף אייכמן, החי בסוריה מאז 1956 תחת השם גיאורג פישר.

גרמניה־המערבית, אוסטריה ופולין פנו בעבר כמה פעמים, ללא הצלחה, אל סוריה וביקשו את הסגרתו של ברונר, שהיה מפקד מחנה דראנסי שבצרפת ואחראי לגירושם של 20,000 יהודים מפאריס. יצויין שברונר נידון למוות שלא בפניו ב־1945.

אוסטריה חידשה את בקשת ההסגרה ביום ה', כאשר אי"ם הודיע על פתיחת הארכיונים שלו של פושעי המלחמה. משקיפים מציינים כי יתכן שבארכיונים אלה אפשר למצוא מידע נוסף על מעשיו של ברונר.

ברונר בן ה־75 הוא הראשון ברשימת עשרות הנאצים „המבוקשים ביותר", שהיו אחראים לפשעי מלחמה שפורסמה בחודש שעבר על־ידי המרכז על־שם שמעון ויזנטל שבסניפו בלוס־אנג'לס.

עיתונאי אוה"ב כתבו כי אלויס ברונר נהנה מהגנת הממשלה הסורית שעל־ידה הועסק בענייני ביטחון.

ב־1938 שירת ברונר בוינה כמוכירו של אדולף אייכמן. מאוחר יותר הוא היה עוזרו ב„זרון רפוראט", המחלקה האחראית לגירוש היהודים. בין השאר היה ברונר אחראי לגירושם של כ־60,000 יהודי אוסטריה. הוא גם העסק באירגון גירושם של יהודי גרמניה והיה אחד ממארגני גירושם של כמה אלפי יהודי סאלוניקי למחנה ההשמדה אושוויץ. ב־1944 הוא הועבר לסלובקיה, ותפקידו האחרון היה גירוש היהודים מאיזור זה למחנות ההשמדה.

פרס ברנר ליורם קניוק

(עע). – פרס ברנר הוענק אמש לסופר יורם קניוק בטקס שנערך בבית־הסופר בתל־אביב.

ועדת השופטים כללה את ד"ר אלכס זהבי, ד"ר חנה יעודקסט וד"ר חיים שוהם. בחוות הדעת של השופטים, שהוקראה על־ידי ד"ר שוהם הובעו אהבה, הערכה והוקרה למקבל הפרס. יצירתו של קניוק מנהלת דרשיח עם הגורל היהודי, ציינה הוועדה.

המבקר ראובן קריץ אמר, כי הסופר קניוק חיבר במשך 27 שנים 14 ספרים, המצטרפים לספרות אחת, ומסר כי השנה יעבר באוניברסיטת תל־אביב קורס על יצירתו של קניוק.

דבר

DAVAR دافار

מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברזילי

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס דבר בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

מנויים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאוחה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-2-642111, מ. 33106

בישראל מתייחסים ברצינות

(המשך מעמ' 1)

להודעת אבו ניד"ל.

דיווח טלוויזיוני על מסיבת העתונאים בביירות שכוונה בצרפת הראה רק את אנשי הארגון שהודיעו על החטיפה, אך לא נראה בצילומים אף אחד מהאנשים שנחטפו לפי ההודעה. גם קרובי משפחה לא התקשרו עד כסירת הידיעה מכל מקום בארץ או בחו"ל.

גורמי בטחון עסקו אמש בהשתתפות בבירור זהות האאכבה ונוסעיה בהנחה כי המידע על החטיפה אמין. במשך כל שעות הערב והלילה אתמול נמשכו מגעים עם גורמים בבלגיה כדי להתעדכן ולתאם עבודות ולנסות לנצל קשרים לאיסוף מידע.

לפי ההערכה אניה האאכבה „סילקו" הנושאת דגל ישראלי וצרפתי לא קייבה בחוף עזה. ורשימת המתכללים בדבר מיקום החטיפה והדגל שהתנוסס עליה, נועדו לסאר את המובילים שלכאורה ביצעו פיגוע בהתת לאפו של חיל הים, או כדי להעסיק את הבלבול.

על־פי הערכה האאכבה יצאה מסאן או מנקודה אחרת בריבירה, כשעל סיפונה יהודים צרפתים ובלגיים והחטפה בים התיכון ליד חופי צרפת. בשעות הערב המוקדמות כבר היה כמעט ודאי שאין מדובר בישראלים על יאכטה שיצאה מישראל, וההערכה הלכה והתבססה בכל שנקפו הזמן ולא היו כל פרטים נוספים מישראל או פניות של בני משפחה כאן. הנסיונות לאמת את המידע באירופה ולהבהיר את זהות החטופים נתקלו אתמול בקשיים לנוכח העובדה שהיה זה יום א', יום שבתון, וכל המשרדים סגורים. לפרות הדאגה לגורל אזרחים צרפתים או בלגים, לא הורדו שם לפתוח משרדים ולהפעיל את מחשבי מירשם האוכלוסין והתעבורה.

יוסף מיכלסקי ודני צדקוני, סופרי „דבר", מוסרים כי בנמל אשדוד לא עגנה ולא הפליגה כל יאכטה בשם „סילקו". עם זאת נמסר, כי ההתייחסות של הגורמים השונים בעקבות הידיעה מבררות על חטיפת היאכטה היא כאל מקרה אמיתי.

גם בנמל חיפה לא עגנה בימים האחרונים כל יאכטה, ובתצפית של הנמל, שם מחזיקים ברשימות כלי השיט הנכנסים והיוצאים מהנמל, לא מופיע שם „סילקו" או שם דומה של כלי שיט.

ארגון אבו־נידאל איים בימים האחרונים לבצע פעולת טרור ראוותנית כדי להכות על כינוס ועידת הפסגה הערבית בירדן.

יצויין שאבו־נידאל שוהה עתה בלוב ששליטה מועמר קדאפי מתח ביקורת על כינוס הפסגה בירדן, אך סיגר אליה את ראש ממשלתו ג'אלוד.

על רקע איומים אלה, יש הסבורים שארגון אבו־נידאל אכן חטף את היאכטה הצרפתית „סילקו" ואת נוסעיה כנראה באיזור קפריסין או לא הרחק מחופי לבנון.

ביירות (א.ם. ויויוס"ר). – ארגון הפוזר של אבו־נידאל הודיע אתמול בביירות שקבוצה מהכוח הימי שלו לכדה בסירה פרטית מול חוף עזה ועליה שמונה נוסעים, כולם בעלי אזרחות ישראלית. בהודעת הארגון לא צויין מתי נתפסה הספינה.

במסיבת עתונאים במערב ביירות אמר ואליד חאלד, שהוזהה כאחד ממנהיגי הארגון, כי החטופים, חמישה גברים, אשה אחת ושני ילדים, לא נפגעו בהלך ההשתלטות על הספינה.

חייל נהרג

(המשך מעמ' 1)

במרחק של כ־50 מטר מעמדה של הכוח האידי של יוניפי"ל, אך לא גרם לנפגעים. חילופי האש נמשכו לסירוגין כשלוש שעות.

טלי ליבנר, הסופרת הצבאית של „דבר" מוסרת: מתיחות שוררת בשתי השבועות האחרונים בגבול הצפון. גורם צבאי בכיר העריך אתמול כי ארגון „חיזבאללה" מגביר פעולות בימים האחרונים, בכל הנראה על רקע הצלחות שנזקפו לו בהתנקשות בשבוע שעבר על מוצב של צד"ל והחטפה שלוש בעקבות כך.

סלסום בלילה ואתמול במשך היום היו מספר תקריות בהלכן נפלו פגזי מרגמה וקטיושות.

ההסלמה היתה צפויה לאחר תקופת רגיעה בפעילות החזבאללה. בשבועות האחרונים העריכו גורמי צבא בכירים בפיקוד הצפון כי הארגון השיעי הקיצוני נמצא בתהליך התארגנות מחדש אחרי גל ההתקפות על מוצבי צד"ל ועל צה"ל בראשית הקיץ. ועידת עמאן גם היא סיבה להסלמה במתיחות.

בהימנעות שחל

(המשך מעמ' 1)

דבריו התפתח ויכוח, אם כי הוא התנהל באווירה רגועה בין שר החוץ שמעון פרס לשר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

אחריות מיניסטריאלית

השר פרס העיר: „הדרג המדיני לא יכול היה לדעת על הדך ניהול חקירות השב"כ, הרי התברר כי גם בתי המשפט לא ידעו".

שרון: „האם אני למשל ידעתי שמסמרה וחתילה פוגעים באחריות? אני לא ידעתי זאת. גם ד"ח ועדת כהן קבע שלא ידעתי ובמצאתי אחראי באחריות בלתי ישירה. ועדת כהן קבעה שהייתי צריך להעריך שהדבר יכול לקרות. על כך הסתמכה המלצתם נגדי. אבל היו אנשים והם נמצאים בינינו, סביב השולחן פה, שצהלו באותו יום. אותם אנשים שמדברים היום שלא צריכה לחול אחריות מיניסטריאלית". בפנותו אל שר החוץ שאל שר התעשיה והמסחר „האם תראה מעתה את שאלת האחריות המיניסטריאלית כחובה לכן בדרך אחרת?"

שמעון פרס: „עליך הוטלה אחריות מיניסטריאלית כי היתה לך אחריות פוליטית על מדיניות ומעשים שנבעו ממנה, בעוד שכאן לא היתה מדיניות ואם פקידים שיקרו זה עניין לידען המשפטי ולא לדרג המדיני".

יוצאים ברגשות

(המשך מעמ' 1)

האינטרסים של ישראל, למשרד החוץ בוורשה. נאמר לו כי הקונסוליה הפולנית בשיקגו קיבלה עשרות פניות מיוצאי פולין בארה"ב שלא לעבור בשתיקה על הדברים ולבטל את הסיור. פקידי משרד החוץ הפולני החליטו עם זאת שלא לבטל את הסיור אם כי יעצו לנציג הישראלי למנוע את השתתפותו של הכנר מלמר בסיור.

השגריר פלצור הביע את צערו על התקרית, פנה באמצעות משרד החוץ בירושלים לתזמורת ששהתה בסוף השבוע בברגנציה, והעמידה על „רגישותם של הפולנים". בדיווח הוא מעריך כי „לא מן הנמנע שחלק מהמנהיגים שעמדו להשתתף בקונצרט לא ישתתפו בו".

במשרד החוץ בירושלים ייחסו חשיבות מדינית רבה לביקור הראשון מסוגו של התזמורת הפילהרמונית של ישראל.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי עפולה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, עפולה שבעיריית עפולה מופקד שינוי תכנית תקרא תכנית מס' 2718 שינוי לתכנית מתאר מס' 302 – הרחבת בית החולים האזורי בעמק, עפולה, ביחד עם תשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 16779 וחלק מחלקה 7 (מתבטלת). עיקר מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד משטח חקלאי לשטח למבני ציבור והתווית דרכים וחניות.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית, או כל מי שזכאי לכך לפי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשים מיום פרסום ההודעה בעתונות. ההתנגדות יש להגיש בכתב בצרוף תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

תאריך: ד' בחשון תשמ"ח
2.11.1987

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו

פרץ יושע ז"ל

ומשתתפים באבלם הכבד של
משפחות יושע ואולחנבר

דקר עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

לחברתנו גליה שלו

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברתנו רות מושקטל

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

משכן – בנק הפועלים
למשכנתאות בע"מ
ההנהלה והעובדים

הננו משתתפים בצערה של החברה

שושנה עמרני

על מות

אחיה ז"ל

הועד הפועל של ההסתדרות
חבר העובדים

לטובה אהרונוביץ ומשפחתה

אתכם באבלכם הכבד
במות הבעל, האב והסבא

יהושע ז"ל

משפחות: אנגלוביץ, גלנסון, גורביץ, הגר, ורלהפט, חריס, כהן, בצנלסון, לוין, מצקביץ, סוטרמן, פירשטן, קפלינסקי, שרייער, רוזנברג.

פ"ת, רח' דובדבני

הננו משתתפים באבלו של החבר

אלכס שפרינגר

במות

אמו ז"ל

מרכז תנובה
ההנהלה והעובדים

טרי וייט נראה חי

מאת דליה שחורי, מיוחד „דבר" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל"דבר"). – הדיפלומאט הדרוזי־סורי־אני ששוחרר לא מכבר משביו בביירות ראה את טרי וייט בעת שהותו שם – טוען ה„סנדיי אקספרס" בהסתמכו על מקורות מוסלמיים מהימנים.

ברעם מאשים הליכוד בהחמצה:

מו"מ עם חוסיין היה משבש המהלך של רבת־עמון

מאת מליהה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

„ראשי הליכוד הטעו את העם כאשר לא נרתמו לעוררה העיקרית שלנו שאיפשרו להוכיין להתחבר שוב אל הקונצנסוס הערבי", אמר אתמול מזכיל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם.

במסגרת סיור ברדום התייחס אתמול ח"כ ברעם לוועידת המדינות הערביות ברבת־עמון ודיבר על „אכזבה גדולה מהעובדה שמתקיימת ועידה כזאת ובידינו היתה אפשרות, שלא מימשנו, לשנות את המהלך כניהול משא־ומתן עם חוסיין".

„מתי ייגמר ההרג הזה"

(המשך מעמ' 1)

ההודעה המרה על מות בנו, חייב.

בחדר האורחים של בני משפחת גבפו ברחוב בתיים 18 בגבול תל־אביב – יפו ישבו אתמול בני משפחה וקרובים רבים, שהגיעו מכל רחבי יפו ותל אביב. כולם באו כדי לשבת עם בני המשפחה ההמומים. בחצר הבית ישבו בני משפחה ושרדו בבכי.

אחיו של חיים כבפו ישב בחדר אחר עם ר"ס; מענף הנפגעים של צה"ל ורשם פרטים על החייל שנפל. בני המשפחה סיפרו אתמול למסור פרטים על בן המשפחה שנפל. „הוא היה בחור צעיר שכל עתידו לפניו" אמר אחד מבני המשפחה. „הוא הלך עם כל החיילים שלא יחזור עוד הביתה. מתי ייגמר ההרג הזה".

בחדר השינה שכבה האם ומררה בבכי: „הוא היה צריך לבוא עם הליקופטר הביתה – ועכשיו הוא לא יחזור. הוא התקשר ואמר שיחזור ביום רביעי. חיים, אתה לא תחזור ביום רביעי. לא תחזור לעולם".

ביקורת על

(המשך מעמ' 1)

דו"ח לנדאו.

למרות הצעת גנון שהיועץ המשפטי לממשלה ימונה אף הוא עם חברי הוועדה המצומצמת, שהוקמה התעלמה הממשלה מההצעה והיועץ המשפטי לממשלה לא ישותף בה.

הגורמים המשפטיים אמרו אתמול, כי ועדת השרים אמורה לחלוש על עיקר הפיקוח הממשלתי על פעולות השב"כ לאור המלצות דו"ח לנדאו ובעיקר ליישם את כל ההמלצות המשפטיות.

פדרציית המפרץ

(המשך מעמ' 1)

מצרים להחברות בליגה הערבית – כך מסרו אמש מקורות במשלחות של מדינות המפרץ המשתתפות בוועידת הפיסגה.

לידיעה זו לא ניתן אישור ממקורות אחרים. על־פי הידיעה האמורה לעיל החליטו מנהיגי סעודיה וחמש נסיכויות הנפט במפרץ לחדש את יחסיהן עם מצרים עוד לפני כינוס ועידת הפיסגה בירדן והחלטתן זו נובעת מרצונן להישען על מצרים כמה מגן מפני איומי איראן.

נבון ידרוש

(המשך מעמ' 1)

גורן טען כי המנכ"ל הציע לקצר את פסק הזמן לצורך קידום בדרגות. לדבריו טודת רצה שהצעה זו תהיה סודית ושלא יחזור עליה מפני אסיפת העובדים.

לדעתו של גורן הציג עצמו טודת במעשה זה, כמי שאין לסמוך על הבטחותיו יותר מאשר היה ניתן לסמוך עליהן בעבר. גורן אמר כי בהודעת הרשות לאחר הישיבה לא נשאר כמעט זכר להצעות האמיתיות של השובתים. גורן אמר שהשובתים הציעו שקט תעשייתי עד שנת 1988. אך טודת מסלף את כוונותיהם וכל מטרתו „לחפש דרכים להתעתע בעובדים ובנציגיהם ואחר כך לשוב ולהכפיש את שמם בציבור".

אם עד מחר לא תבטיח הקואליציה כי הכנסת תאשר את השינויים בחוק רשות השידור, ידרוש השר נבון בישיבת הממשלה הבאה למנות ועד מנהל חדש על־פי החוק הקיים. על־כך הודיע אתמול שר החינוך בישיבת הממשלה.

הגרעון המסחרי

(המשך מעמ' 1)

הראשונים של השנה והסתכם ב־6.5 מיליארד דולר. היצוא התעשייתי עלה ב־13 אחוז, יצוא היהלומים ב־24 אחוז והיצוא החקלאי ב־6.5 אחוזים.

בחודש אוקטובר נרשמה ירידה תלולה ביצוא המסחרי שהסתכם בכ־580 מיליון דולאר. הירידה נובעת בחלקה מהאטת העבודה בנמלי הים באוקטובר, שגרמה לצמצום בטעינת מטענים. למרות זאת היה הגרעון המסחרי בארבעת החודשים האחרונים נמוך ב־3 אחוזים לעומת המחצית הראשונה של השנה והסתכם ב־262 מיליון דולאר בממוצע לחודש.

„לא מקורדינות"

דני גוב, סופר הכלכלי של „דבר" מוסר: נתוני היצוא של אוקטובר אינם מעודדים, כך אמרו אתמול במשרד התעשיה והמסחר, בתגובה לנתוני היצוא שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סגן ר"מ הונגריה ישתתף בסעודת מנהיגים יהודים

וואשינגטון (עיצ). – סגן ראש ממשלת הונגריה יוסף מאריאי ישתתף ב־16 בנובמבר בסעודה של מנהיגים יהודיים בניו־יורק שבמהלכה יאספו תרומות עבור יהודי הונגריה – מסר ביום ו' הקונגרס היהודי העולמי.

מאריאי יהיה הנציג הראשון של מדינה קומוניסטית שישתתף בסעודה כזו. הכספים שייאספו אמורים לשמש להקמת אנדרטה ל־550,000 יהודי הונגריה חללי השואה, ולשיקום המוסדות היהודיים בהונגריה.

חוסיין מטיל

(המשך מעמ' 1)

לסכסוך לרבות אש"ף והמש החברות הקבועות במועצת הבטחון.

בחלק השני של נאומו קרא חוסיין למשתתפי ועידת הפיסגה לקבל החלטה ברורה שתסלול את הדרך להפסקת המלחמה האיראנית־עיראקית. הוא השווה בין הסכנה הנשקפת לערבים מצד איראן מצד ישראל שאת שתיהן הוא כינה מדינות השואפות להתפשטות טריטוריאלית. חוסיין ציין שמקור התלישה של הערבים נובע מפיצולם. הוא קרא לשיקומה של הליגה הערבית וטען שזו היתה שנאיה להחזיק את מצרים מחברותה בליגה.

ועידת הפיסגה נפתחה אמש בשעה 6 בישיבה פומבית, בה נאמו המלך חוסיין – המכהן כיו"ר הוועידה ומזכיר הליגה הערבית שאזלי קלייבי. שני הדוברים הדגישו בנאומיהם את הצורך בהשגת הסדר מהיר למלחמה האיראנית־עיראקית כדי שהערבים יוכלו להקדיש את משאביהם לעימות נגד ישראל. כל מדינות ערב, למעט מצרים, שלחו נציגים בכירים לוועידת הפיסגה.

בנאומו בישיבת הפתיחה, אמר המלך חוסיין כי הסכסוך הישראלי־ערבי מהווה את הבעיה המרכזית של הערבים. המלך ציין בעקיפין כי על מדינות ערב העשירות להמשיך לתרום כספים למדינות הערביות הגובלות בישראל והנושאות ישירות בעול המאבק בגדה. חוסיין אמר כי אם הערבים יצליחו לשים קץ לסכסוכים ביניהם – הם יוכלו להתמודד ביתר יעילות נגד הסכנות המאיימות על בטחונם הקולקטיבי מצד איראן, ישראל והכוחות הזרים להירסמה של לבנון. חוסיין עמד בעיקר על הסכנות המאיימות לדעתו על כל מדינות ערב כתוצאה מהתפשטות האיסלאם הפונדמנטליסטי וקריאה של איראן להפסיק את המלחמה נגד עיראק. הוא הביע סולידריות עם סעודיה וכווית הנתונות לאיומים מצד איראן.

מזכיר הליגה הערבית שאזלי קלייבי קרא בנאומו לשים מהר של מלחמת איראן־עיראק כדי שערבים יוכלו להתמסר „למלחמה נגד ההגמוניה הישראלית ולשחרור ירושלים המקומות הקדושים". הוא ציין שהאיום של הציונות על הבטחון הערבי הקולקטיבי מצד איראן הוא תוספת הסדר של האיום מצד ישראל. הוא תרם לדברי קלייבי בהמשך המלחמה האיראנית־עיראקית משום שמלחמה זו מתישה את הערבים ומאפשרת לישראל להסיט את תשומת הלב של דעת הקהל הבין־לאומית מתוצרה שהיא מהווה בה כיבוש „פלשתין" והזרם לבנון. קלייבי הטיל על איראן את האחריות להמשך המלחמה המפרצי וקרא לכל מדינות ערב להתמיך בחוכמה להולכת סנקציות נגד איראן. קלייבי שיבח את ההתקוממות של התושבים בשטחים נגד השלטון הישראלי וכן את פעולות הכוחות שמבצעים הארגונים הלבנוניים למען שליקה של ישראל מרצועת הבטחון. הוא הביע תמיכה בוועידה לכינוס ועידה בין־לאומית על פי התוכנית שמסמך לה המלך חוסיין. וקרא למנהיגים הערבים לחשוב באפנן רוחף סיוע כלכלי ללבנון.

אש"ף

(המשך מעמ' 1)

„אל־אתיחאד" ציין במאמר מערכת כי אמצעי התקשורת הפוליטיקאים הישראלים נוהגו להתעלם ולהתכחש למסר של ערפאת אף הדגשו השלכה ההרבעה למסיבת העתונאים כך שלדעת המערכת יהיה נסיון התכלכלות משימה בלתי אפשרית.

באחר־ימס להודעת הפסגה הערבית שנפתחה אתמול ברבת־עמון אמר ערפאת בראיון כי מנהיגי אש"ף אתמול... [illegible] ... ב־16 ... ביקור במוסקבה ... הפלשתיני ונשא הוועידה הבין־לאומית יהיה חלק מסודר של ועידת הפסגה הערבית.

„מטרתנו להציג לפתרון צודק ולשלום כולל במזרח התיכון. כל מה שאנו מבקשים הוא לאשר מה שהוסכם בעניין הוועידה הבין־לאומית בוועידת הפסגה שהתקיימה בפאס ובהלכה הוא קיום ועידה בין־לאומית בחסות האו"ם ובהשתתפות חמש המעצמות הגדולות והשתתפותם של נציגי המדינות המעורבות, כולל אש"ף, ועל בסיס החלטות האו"ם ועצמאות הבטחון הקשורות בנושא הפלשתיני, כולל החלטה 242 ו־338", אמר ערפאת.

הוא הדגיש שוב עמדה אש"ף עליה חזר מספר פעמים, ולפיה מכבד הארגון את כל החלטות האו"ם לרבות 242 ו־338, וזהו העמדה התוניזית והמודיעת, הדגיש ערפאת בראיון.

„אני מבטיחך לומר שהמכשול העיקרי הוא הממשל האמריקאי שדוחה את רעיון הוועידה הבין־לאומית, כשהוא עומד על תכנית חלופית כתוכנית ריגן, או תוכנית פרס, או תוכנית שמיר, שהן, לפי דעתי, תוכניות של עבדות הרשה", אמר ערפאת.

בהתייחסו להחלטת המועצת הלאומית הפלשתינית בדבר איחוד השורות באש"ף והדבר הדוק שיתוף הפעולה עם כוחות השלום בישראל, אמר ערפאת: „אני קורא לכל הגבוב הפעילות של שני העמים, הפלשתיני והישראלי לשתף פעולה להכות את המסגרת המאכזבים הגורלים לקידום השלום באיזור".

הליכוד במגעים עם המערך לקואליציה בקונגרס הציוני

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

אישים בליכוד פתחו בימים האחרונים במגעים ראשונים עם המערך לקראת משא ומתן על הצטרפות לקואליציה בקונגרס הציוני.

לסופר „דבר" נודע כי אחד ממועמדי הליכוד לתפקיד גזבר הסוכנות, ח"כ גדעון גדות, נפגש בחשאי עם חברי כנסת וראשי מועצות מקומיות מהמערך, בניסיון לגבש תמיכה במועמדותו. גדות נמנה עם מחנה שרון, אשר גזל מפלה בבחירות לצירי הקונגרס בתנועת ה„חרות".

גזבר הסוכנות והמועמד המערך לתפקיד יו"ר ההנהלה הציונית, שימחה דיניץ, אשר נודע בסוף השבוע מפורש, כי אתמול והבהיר שאין הוא מתכוון להחזיר את מועמדותו. בוודאי של „המודות הציוני" במפלגת העבודה, שהתקיים אתמול, חזר דיניץ על עמדתו שהשאלה העקרית על הפרק איננה מועמדותו האישית אלא מהות השתתפות שבין התנועה הציונית לראשי הסוכנות.

היום כינוס העתונאים היהודים

(עע). – כ־150 עתונאים מן העתונות היהודית ב־30 מדינות וכ־100 עתונאים ישראלים משתתפים בכינוס העולמי השני להקשורת יהודית, שיפתח היום במכון האקליד בירושלים.

הכינוס נערך ביוזמת המחלקה להסברה בהסתדרות הציונית, לישכת העתונות הממשלתית והארגון העולמי של העתונאים היהודיים. הוא יימשך ארבעה ימים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה לשימוש חורג מקומית אילת בקשה להתרת הקלה בנכס בחוקה מת.ג.ע. מפורטת מס' 2/ 138/03 מהות ההקלה בניית וילה בחריגה של 2.67% בנייה מהמותרים בשטחת גנים מגרש 138 חלה האיזור 8 גוש 40078 אילת. שם המבקש בר זוהר מיכאל. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתוכניות המצורפות אליה ללא תשלום במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אשור ההקלה רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעירית אילת ברחוב חטיבת הנגב 5 תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

ראש המכבן
יו"ר הועדה

מרחב תכנון מקומי
כפר סבא
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה להקלה
ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 303 בגוש 7600 רחוב עזרא הקלה/ות כלהלן: 10% בקו בנין צדדי.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

ההתנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה כפר סבא

עתונאי ישראל
מביעים
את תמיכתם
במאבק של
עמיתיהם
השובתים
ברשות השידור

صورة عن الأصل

מועמד המפלגה הדמוקרטית לנשיאות סנאטור אלברט גור מטנסי (משמאל) משוחח עם הכומר ג'סי ג'קסון, אף הוא מועמד המפלגה הדמוקרטית, לפני עלותו לבימה בכינוס המפלגה במיאמי ביץ' בשבת. זמן מה לאחר הודעתו המפתיעה, שגם הוא ניסה לעשן מריחואנה בפעמים אחדות. בקרב מעצבי המדיניות במפלגה הדמוקרטית חלוקות הדעות באשר להשפעת דבריו ודברי מועמד נוסף, מושל אריזונה ברוס באביט, על ההנהגות הבוחרים. מצד אחד סבורים רבים, שרישומם של הודעותיהם יימחק במהרה מזכרונם של המצביעים על־ידי המאורעות הצפויים במערכת הבחירות הדחוסה באירועים ולא יזיקו בסופו של דבר למפלגה, אך לעומתם יש המצביעים על העובדה, שבציבור האמריקאי הספיקו כבר הגילויים השערורייתיים בנוגע לסנטור גארי הארט ואלו האחרונים בנוגע לבאביט ולגור ליצור „ציפייה לעוד" ובכך לפגיעה בדימוי מועמדי המפלגה כולם. (צילום: א.פ.)

צרפת אסרה יבוא חומר תעמולה אנטישמי – הודיע שיראק לקהילה

מאת סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – צרפת אסרה יבוא ספרות וחומר תעמולה אנטישמי – הודיע בשבת ראש הממשלה ז'אק שיראק בסעודת ערב שבה היה אורח הנהגת הקהילה היהודית בפאריס.

המפגש עם היהודים נערך כמה ימים אחרי שובו של שיראק מביקור בישראל. שיראק הופיע כמנהיג הצרפתי הימני הפרו־ישראלי ביותר היום, כלוחם למען זכויות יהודי סוריה וברה"מ, נגד האנטישמיות, מכחישי השואה והאפליה.

אחרי הביקור הוא אפילו הביע עמדה שונה, פחות נוקשה, על רעיון כינוס הוועידה הבינלאומית רק כאמצעי לקידום דיאלוג. הוא תיאר את שמיר כידיד ואמר, כי „צרפת תעודד כל יוזמה להסרת חומת הסירוב להסדר בדרישה". ההנהגה היהודית קרנה הפעם מנחת.

ספרות אנטישמית מופצת בצרפת זה שנים רבות בעיקר ברובעי המהגרים הערביים בעיקר מאיראן, סעודיה, וכווית. הלקה מוכבס לתחומי צרפת בדואר הדיפלומאטי. איראן וכמה משטרים ערביים מממנים גם פירסומים אנטישמיים ומכחישי שואה מקומיים. כך, למשל, נתפס מספר 2 בשגרירות איראן, המואשם בהפעלת סרור, ואיר גורדז'י, במימון חוברת מכחישי שואה בסך 100,000 פראנק.

„שרותי המכס, משטרת הגבולות והאוויר, קיבלו הוראות תקיפות להחרים פרסומים גזעניים, אנטישמיים ומכחישי שואה שמכנסים להחדיר לצרפת", הודיע שיראק. הוא גם הורה, לדבריו, על ניסוח הצעת חוק האוסרת ענידה או תליה של סמלים נאציים. „אלה דוגמאות אחרות בלבד לפעולתי", הוא אמר.

שיראק סבור כי עלה בידו להסיר את חשדות הישראלים כלפיו. יועצו בולון דסאן חזר אתמול מידרון שם דיווח לשרי החוץ הערבים שעסקו בהכנת הפסגה הערבית על השיחות שניהל שיראק עם שמיר ופרס בישראל והסביר את משמעות הצהרות שיראק על פעולתו למען יהודי סוריה.

שיראק אמר לסופר „דבר" כי המחאה שסוריה הגישה לשגריר צרפת אינה מרתיעה אותו. „אני מנהל מאבק למען יהודי סוריה כבר 10 שנים", הוא אמר, ועמדתי הפכה כעת למדיניות צרפת. שיראק הודיע ליהודים כי לא יכרות שום ברית או הסכמי בחירות עם הימין הקיצוני בצרפת, אך לא נקב בשמו של לה־פן.

שני טילים איראניים – לבגדאד

בגדאד (א.פ. רויטר).- איראן לא נשארה אדישה לוועידת הפיסגה של מדינות ערב בעמאן והגיבה על פתיחתה בשיגור שני טילי קרקע־קרקע לעבר בירת עיראק. כמו כן היא הגבירה את פעילותה בזירת הלחימה שבגבולה הצפון־מזרחי של עיראק ואת הפגזותיה את העיר בצרה.

סוכנות הידיעות האיראנית „אירנה" הודיעה כי הטילים פגעו במטות תחנות הרדיו והטלוויזיה של עיראק וכן במרכז התקשורת העיקרי שבבירה. סוכנות הידיעות העיראקית סענה, לעומת זאת, כי לפחות אחד הטילים נחת בשכונת מגורים מאוכלסת בצפיפות וגרם למותם של אזרחים רבים, בהם נשים וילדים.

קודם לכן הודיעה סוכנות הידיעות האיראנית כי מטוסי חיל האוויר האיראני תקפו מטרה כלכלית בצפון־מזרח עיראק ושהארטילריה שלה הפגיזה את בצרה וכמה ערים אחרות בדרום עיראק. הסוכנות ציטטה מתוך הודעת מפקדת „משמרות המהפיכה" שהתריעה, כי „עוד מכות צפויות למרכזי הכלכלה, הצבא והתעשייה של עיראק, אם זו לא תחדל מטעלליה". הסוכנות ציטטה גם בהקשר זה את השר הממונה על „משמרות המהפיכה" מוחסן ראפיק דוסט כאומר, שאיראן קרובה היום ליכולת מלאה של סיפוק צרכיה הצבאיים, לרבות טילים מונחים.

שיגור שני הטילים האיראניים לעבר בגדאד היה ה־17 במספר מאז ראשית השנה. רוב הטילים שוגרו בעקבות ובתגובה על התקפות חיל האוויר העיראקי בעומק איראן, אבל הפעם לא דיווחו העיראקים על כל פעילות אווירית ב־48 השעות שקדמו לפגיעת הטילים. דובר צבאי עיראקי הדגיש אתמול ש„עיתויה של ההתקפה אינו מקרי, אלא ביטוי לשנאת האיראנים את אומתנו הערבית וחששם מפני פעולה ערבית מתואמת". הוא סיפר כי כמה בתים נהרסו מפגיעת אחד הטילים.

ראש ממשלת איטליה מטיל את פתקית ההצבעה שלו בקלפי בעיר הצפונית אסטי במשאל־עם שנערך אתמול בכמה נושאים לאומיים. 45 מיליון אזרחי איטליה נדרשו להביע את דעתם בשתי שאלות תחיקתיות ובשלוש שאלות הנוגעות להמשך הפיתוח של תחנות־הכוח הגרעיניות של איטליה. על־פי חוקת איטליה בכוח משאלי־עם רק לשנות חוקים קיימים או להכריע בנושאים הנוגעים למדיניות הממשלה. (צילום: א.פ.)

„סנדיי טיימס"

בסיס סובייטי הוקם בחשאי באיי סיישל

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").- הרוסים הקימו בהסתר בסיס צבאי באיי סיישל באוקינוס ההודי – מוסר ה„סנדיי טיימס" בהסתמכו על מקורות מודיעין אמריקאיים.

זוהי הפעם הראשונה שכוח ימי סובייטי מוצב בהסתר בארץ זרה, והדבר מדאיג את ארה"ב, הואיל והאיים ממוקמים במקום איסטרטגי חשוב, שעשוי לשמש נקודת זינוק לדרום יבשת אפריקה ולהודו, וכן לנתיבים ימיים חיוניים מסביב לכף התקווה הטובה.

האיים מרוחקים כ־17,500 ק"מ מדרום לבסיס הימי הרוסי הקרוב ביותר, באי סוקוטרה ליד עדן. כוח נחתים סובייטי נחת על האיים באוקטובר 1986, בעקבות נסיון להפיכה צבאית נגד הנשיא אלברט רנה, תשאר כדי לשמש משמר ראש לו ולהגן על שגרירות ברה"מ.

הנשיא רנה, שעלה לשלטון ב־1977 בעקבות הפיכה צבאית, הכחיש הימצאות כוחות סובייטיים על האיים. ידיעות אלה מצטרפות למידע שפורסם השבוע ב„ניוזוויק" ושעל־פיו חוששים האמריקאים, כי כוחות סובייטיים נחתו בחשאי בפיליפינים.

10 נהרגו ועשרות נפצעו בפיצוץ בצפון אירלנד

אניסקילן, צפון אירלנד (מיר ועיט). – 10 בני אדם נהרגו אתמול ו־37 נפצעו בהתפוצצות פצצה רבת עוצמה בקרב קהל שבא לטקס הנחת זרי פרחים בצפון אירלנד, מסרה המשטרה.

הפצצה התפוצצה בשעה שוותיקי מלחמה, חיילים, שוטרים ונכבדים מקומיים המתינו לפתיחת תפילת נובמבר המסורתית לזכרם של חללי שתי מלחמות העולם במרכז קהילתי מקומי, בעיירה אניסקילן. היא פגעה בכ־50 אנשים שעמדו תחת גגון של הבנין כדי למצוא מחסה מפני גשם קל.

מעוצמת הפיצוץ התמוטט הקיר הקדמי, ומיד החלו חיילים ושוטרים לחפור בהריסות בידיהם, כדי לחלץ אנשים מתוך המפולת. „זה היה נורא. ראיתי לפחות חמש גופות מכוסות בשמיכות ואני חושב שהיו הרוגים רבים נוספים. הם עדיין חופרים בהריסות", סיפר עד ראייה.

היה זה אחד מפיגועי הטרור הקטלניים ביותר בצפון אירלנד, שם נהרגו מאז 2,600 בני אדם ב־18 השנים האחרונות במסגרת [illegible] הצבא הרפובליקאי האירי לגירוש הבריטים מצפון אירלנד.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, שבעצמה שימשה יעד לפיגוע של הצבא הרפובליקאי ב־1984, שגרם למותם של חמישה אנשים בוועידת המפלגה השמרנית, מיהרה להוקיע בזעם את האחראים לטבח באניסקילן.

„לעשות דבר כזה בשעה שאנשים מעלים את זכרם של חללי שתי מלחמות העולם, אנשים שמתו להגנת החירות, זהו מעשה בלתי הומאני ומתועב ביותר", הכריזה.

המלכה אליזבת פרסמה הודעה שבה נאמר, „אהדתי מעומק הלב לאלה ששיכלו את יקיריהם או נפצעו". בדאבלין הביע גם ראש ממשלת אירלנד, צ'ארלס האוי, את זעמו ואת סלידתו מן הטבח.

מספר שעות לאחר הפיגוע עדיין המשיכו כבאים וצוותי הצלה בחיפושים אחר ניצולים. המשטרה לא הצליחה לקבוע לפי שעה אם הפצצה הוטמנה בבנין או [illegible].

מרכז ארצי ממוחשב לתיאום השתלות יוקם ליד אחד מבתי־החולים הגדולים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

מרכז ארצי לתיאום השתלות מכל הסוגים יוקם בקרוב וימוקם באחד המרכזים הרפואיים בגוש דן. המרכז יפעל 24 שעות ביממה באמצעות מחשבים שיחוברו לכל בית־חולים בישראל.

ההמלצות בעניין זה הוגשו לשרת הבריאות על־ידי ועדה לקידום השתלות איברים, שבראשה עמד ד"ר זאקי שפירא מבית החולים „בילינסון". שושנה ארבלי־אלמוזלינו החליטה אתמול לאמץ עקרונית את המסקנות ההמלצות של הוועדה, והורתה למנכ"ל משרדה ולראש שירותי האספה להתחיל מיד בביצוע.

המלצות ועדת שפירא מניחות, כי המרכז יפעיל, למעשה, את כל הצוותים הכירורגיים, גם בנטילת האיברים וגם בהשתלתם, ואנשיו יעסקו גם בשכנוע המשפחות להסכים לתרומה. במחשבי המרכז תהיה רשימה של כל האזרחים שהביעו נכונות לתרום איברים באמצעות אגודת „אדי", הפועלת זה כמה שנים בנושא זה והמפיצה כרטיסי הסכמה לתרומת איברים בין הנהגים ברכב.

הוועדה ממליצה גם על פעולות הסברה, במטרה להגדיל את מספר התורמים הפוטנציאליים. הומלץ להעניק תגמולים לבתי־חולים ולצוותים רפואיים אשר יסייעו באיתור תורמים.

לפי הצעת קיסר:

ארבעה סגנים ימונו ליו"ר קופת־חולים, פרופ' דורון

רוב הדוברים בוועדה המרכזת דרשו להחליף את הנהלת הקופה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר מציע למנות ארבעה סגנים ליו"ר הנהלת קופת חולים, פרופ' חיים דורון. בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, שדנה אתמול בקשיים הפוקדים את קופת חולים הכללית דרשו רוב הדוברים להחליף את ההנהלה של הקופה.

לדיון נרשמו לא פחות מ־29 מחברי הוועדה. מאחר שרובם לא הספיקו לשאת את דברם, יימשך הדיון בשבוע הבא ויתקבלו החלטות.

מזכ"ל ההסתדרות הניח על שולחן הוועדה המרכזת הצעת החלטה שאינה מדברת על פיטורי ההנהלה של קופת חולים והעומד בראשה, פרופ' חיים דורון, אך מחייבת „שינויים במבנה ובתפקוד ההנהלה". לפיכך ימונו ארבעה סגנים ליו"ר ההנהלה – לאירגון, מינהל ומשאבי אנוש; לכספים ותקציב; לעניינים רפואיים וכן להבטחת השירותים למבוטחים.

הצעתו של קיסר עוסקת במערכת של שיפורים בתחום השירות במרפאות, הקמת בתי מרקחת ברשת „קראופ" באורח נסיוני, קיצור תורים לרופאים מקצועיים ולניתוחים מתוכננים וכן הענקת אוטונומיה תקציבית וניהולית ליחידות השדה, החל מאפריל 88'. קיסר דורש שהממשלה תגדיל את חלקה בתקציב קופת חולים, לאחר ששיעור ההשתתפות ירד תוך עשר שנים מ־30 אחוז לשלושה אחוזים בלבד.

גדעון שגיא, יו"ר האגף למינהל וכוח אדם בהסתדרות, שיזם את הדיון, דרש „לקבל החלטות ויהיו קשות ככל שיהיו". הוא שאל: „עד מתי נמשיך לתת את האשראי? למה אנו מחכים, לרגע שבו יצביעו הנערים על המלך העירום?". שגיא הציע למנות יו"ר הנהלה ומנכ"ל חדשים עד סוף דצמבר השנה.

פרופ' חיים דורון דחה בתוקף את מה שהגדיר „השמצות מנופחות על הנהלת קופ"ח, שמקורן כמעט רק מבפנים ומעט מאד מבחוץ". הוא הצביע על הבעיה הכספית האדירה עמה מתמודדת הקופה עקב מדיניות האוצר והחלוקה ההרסנית, כדבריו, של הכסף המקביל המעדיף את קופות החולים הקטנות.

פרופ' דורון סקר את השיפור שחל בשירות במרפאות ובתי מרקחת כמו גם חיסול התורים לרופאים מקצועיים וניתוחים.

שני נציגי ההסתדרות במוסדות קופ"ח, דב פלג ומשה ולדמן וכן גדעון בן ישראל, נמנעו מלחייב הסקת מסקנות כלפי ההנהלה עתה. בן־ישראל אף ציין ש„מה שעושה קופ"ח הוא לתפארת". לעומתם טענה רעיה רסיג ש„הנהלה זו יצרה ניכור ועליה לתת את הדין על מחדלים". עליזה תמיר גרסה שהנהלת הקופה לא ניסתה להתמודד עם מכת הרפואה השחורה ואילו פיני שומר קרא לבצע שינוי תפיסתי ואירגוני „מהמרפאה המקומית ועד להנהלה המרכזית".

מיכאל קומיי כשגריר בלונדון

הלוויית מיכאל קומיי תערך היום בירושלים

מאת סופר „דבר"

הלווייתו של מיכאל קומיי מבכירי שירות החוץ של ישראל תצא הבוקר מבית ההלוויות בסנהדריה, ירושלים. קומיי בן 79, מת בסוף השבוע.

הוא עלה לארץ ב־1947 לאחר ששרת כקצין בצבא דרום אפריקה והשתתף במלחמת העולם השניה בקרבות במדבר המערבי. עבד במחלקה המדינית של הסוכנות ועם קום המדינה הצטרף למשרד החוץ. שימש בין השאר כשגריר ישראל בקנדה, באו"ם ובבריטניה.

פרש בשנת 1973 לגימלאות והמשיך להיות פעיל בענייני ציבור, והיה יו"ר הוועד המנהל של האקדמיה למוסיקה ויו"ר אגודת צער בעלי חיים בירושלים.

המון צוהל ברחובות הבירה תוניס עם היוודע דבר חילופי השלטון. אתמול סיפרו מקורות בתוניס, כי ערב חילופי השלטון התכוון בורגיבה לפטר את זיין אל עבדין בן־עלי מכהונת ראש הממשלה עקב התנגדותו לעריכת משפט חוזר למנהיג פונדמנטאליסטי ראשיד גאנושי במגמה להביא להוצאתו להורג. (צילום: א.פ.)

קציני משמרת יוסמכו לתפקיד במהלך קורס חובלים מורחב

מאת טלי ליפנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

חיל הים שינה את מתכונת ההכשרה של קציני הים בקורס חובלים, האריך את משך הקורס והידק את תכניו.

בגיליונו החדש של בטאון חיל הים „בין גלים" המתפרסם היום, נמסר כי לאחר יותר משנה של עבודת גיבוש סוכם מסלול הכשרה חדש לחניכי קורס החובלים המאפשר להסמיך את חניכיו כקציני משמרת על הספינות עוד במהלך הקורס. עד כה היו מקבלים החניכים הסמכה לתפקיד זה רק בתום התמחות נוספת לאחר הקורס.

הארכה מסוימת של משך הקורס קיצרה למעשה את שלב ההתמחות של קציני המשמרת והיא מאפשרת ניצול יעיל יותר של הקצינים בשלבים המאוחרים של קורס החובלים. השלב הראשון של הקורס, „סירות ים" כפי שייקרא מעתה, קצר ויושם בו דגש על הכשרה ימית בסיסית באמצעות סירות גומי ומפרש במקום הדגש שהושם עד כה על הכשרה קרבית צבאית כללית.

עוד בגליון „בין גלים" החדש, ידיעה בדבר הכנסתו לראשונה לשימוש של „צג טקטי", מערכת חדשנית לספינות הטילים המציגה על גבי מסך טלוויזיה תמונה גראפית מדויקת וצבעונית של הזירה הימית ונתוניה. המערכת, פרי פיתוח של „אלביט", מורכבת כבר על חלק מספינות הטילים והיא תחליף את השיטה המיושנת של הצגת תמונת הזירה באמצעות מפה המשורטטת במהלך הפלגה על־ידי אנשי מרכז ידיעות הקרב של הספינה.

המשנה למנכ"ל בנק הפועלים:

הבנקים לא מבקשים ערבות מדינה לפריסת החוב הקיים

מאת מוריה אבנימלך, סופרת „דבר"

„לא ביקשנו ערבות מדינה לגבי החוב הקיים של ההתיישבות. לגבי חוב זה אנו מקבלים את המלצות ועדת רביד באשר למושבים ואת חלקנו בפריסת חובות ובמחיקת חובות. ערבות המדינה שמבקשים הבנקים היא על ההלוואות החדשות שנועדו להשקעות יצרניות בישובי קו העימות", כך אמר ל„דבר" המשנה למנכ"ל בנק הפועלים ריצ'ארד ערמון.

ועדת רביד, שבה יוצגו כל הגורמים המעורבים, הציעה פריסת חובות ומחיקת חובות למושבים. הבנקים הסכימו במסגרת זו לפריסת חובות ממקורותיהם, בסך 260 מיליון ש"ח ועל מחיקת חובות של 110 מיליון ש"ח. ללא ערבות מדינה.

שונה הדבר לגבי חוב חדש. הבנקים אינם מוכנים להגדיל את החוב של ההתיישבות, שהיא בבחינת פושט רגל, ללא בטחונות מתאימים. מאחר שרווחיות ההתיישבות תלויה במידה רבה בממשלה, שהיא בעלת מעמד דומיננטי בסקטור הזה, צריכים לטענת הבנקים חלק מהבטחונות להיות בצורת ערבות מדינה.

בציבור נוצר רושם מוטעה, הבהיר ערמון, כי הבנקים מבקשים ערבות מדינה להסדר החובות, דהיינו לאשראי לזמן ארוך בתנאים טובים שהסכימו להעמיד לרשות ההתיישבות במקום התנובות המעיקים – ולא היא. ערבות המדינה נדרשת לגבי הלוואות להמשך פיתוח ישובי קו העימות כאשר הבנקים מבקשים מערך בטחונות שונה מהקיים, לפיו יבטיח שיעבוד התוצרת 70 עד 75 אחוז מהאשראי, התנועות המיישבות יהיו אחראיות על 10־15 אחוז מהאשראי באמצעות ערבות הדדית של המשקים, והממשלה תהיה ערבה ל־15 עד 20 אחוז מהאשראי בשל מעמדה הדומיננטי במיגזור החקלאות.

מקורות בכירים באוצר אישרו ל„דבר" כי הבנקים לא תבעו ערבות מדינה על הסדר חובות העבר. למרות שיש צדק רב בדרישות הבנקים לא לקחת על עצמם סיכונים חדשים, הסבירו אותם מקורות, מתנגד האוצר עקרונית למתן ערבות מדינה משום שאחרי ההתיישבות ידרשו סקטורים נוספים לקבל ערבות כזו. אם יצליח שר האוצר להימנע ממתן ערבות מדינה לסקטור הבעייתי ביותר זה יחזק אותו בהתנגדותו למתן ערבות מדינה לסקטורים אחרים.

העיכוב בהסדר החוב, מסבירים באוצר, נובע מהמלצות ועדת הכספים של הכנסת אשר דיוניה והחלטותיה עיכבו את יישום דו"ח רביד, לו הסכימו כל השותפים, האוצר, הסוכנות, הבנקים והמתיישבים. האוצר תיקצב את חלקו בפריסת חובות על פני כמה שנות תקציב, וועדת הכספים הפכה החלטות שהשותפים קיבלו באופן וולונטרי וגרמה לכך שהחוב יתנפח וביצוע ההסדר יתעכב.

תחנות הרדיו היהודיות בצרפת במאבק על זמן

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – מלחמה מכוערת, המתנהלת בין תחנות הרדיו בפאריס, הביאה באחרונה לתביעה משפטית בצד התחנה אחת נגד תחנה מתחרה בגלל הפרעות לשידורים.

מאז הותרו שידורי רדיו עצמאיים בצרפת החלו לפעול שם ארבע תחנות רדיו יהודיות וזו התחלקו ביניהן באותו הגל. על־פי החוק נדרשו השנה התחנות להגיש תוכנית שידורים מוסכמת, משום שרשות השידור הצרפתית החליטה להעניק תדר אחד בלבד לרדיו היהודי. שלוש מן התחנות „רדיו קום", תחנת הסוכנות היהודית, „רדיו יהודאיקה", של חוגי השמאל, ו„רדיו שלום", החליטו על איחוד. „רדיו ז'י", התחנה היהודית הראשונה שקמה בצרפת, סירבה להצטרף להסכם ולקבל רבע מזמן השידור שהוצע לה והיא טוענת כי תחנת „רדיו קום" רוצה לשלוט גם בחלוקת הפרסומת לתחנות.

„רדיו ז'י" המשיך אפוא לשדר בשעות השידור של „רדיו שלום", ולעיתים ניתן היה לשמוע מעל גלי האתר חילופי עלבונות בין שדרני התחנות. עתה הגישה תחנת „רדיו שלום" תביעה משפטית נגד „רדיו ז'י".

פרס פרלמן לאיתן אורן

מאת סופר „דבר"

ועדת שופטים מטעם קרן משה (מוריש) פרלמן ז"ל, שהיה דובר צה"ל הראשון, החליטה בסוף השבוע שעבר לתת לכתב הטלוויזיה איתן אורן את פרס משה פרלמן לטיפול תקשורתי בענייני צה"ל וביטחון ישראל.

איתן אורן קיבל את הפרס על שתי כתבות, האחת בפרשת מות הגיבורים של אודי אילן בכלא בסוריה ועל אלוף יוסי פלד ילד ניצול שואה שהיה מפקד בכיר בצה"ל.

הוועדה ציינה לשבח את עבודתו של זאב שיף ב„הארץ" ואת מאמרי הפרשנות שלו.

יו"ר ועדת השופטים היה אלוף (מיל.) אהרן יריב והחברים היו רפאל הרדביץ, מנחם ודל, ארי אבנר ויונה שכטר.

קדאפי מגייס חיילים בלבנון, רובם דרוזים

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").– שליט לוב מועמר קדאפי מגייס באחרונה לכוחותיו חיילים לבנוניים ומוסלמים סונים, וכן [illegible] פלשתינאים – מוסרים מקורות בלונדון.

ראשי המיליציה הדרוזית של ג'ונבלאט דנו עם נציגי קדאפי על תנאי השירות של החיילים. סוכם, כי המיליציה תקבל תשלום חד־פעמי וכן 40 אחוז ממשכורות החיילים שישרתו בלוב. עד עתה יצאו ללוב 1000 חיילים דרוזים מלבנון, ומשכורותיהם בהתאם לדרגה, בין 500 ל־1,300 דולר.

המקורות אומרים, כי הסורים מסייעים בידי הדרוזים להגיע לנמל־התעופה בדמשק ושם הם עולים על מטוסים לוביים.

בלוב עוברים שכירי החרב לפיקוד גיסו של קדאפי, עבדאללה סנוסי, האחראי לריגול נגדי ולבטחון פנים. הם נלקחים למחנה בסידנה ומתאמנים שם בלוחמת מדבר.

ועידת סוכני התיירות הבריטיים – בישראל

מאת דוד משיוב, כתב „דבר" לענייני תיירות

יותר מ־3,000 סוכני תיירות בריטיים מהחשובים בענף יקיימו את הוועידה השנתית של ארגונם, אפט"א, בשנה הבאה בישראל. על כך סוכם ביום ו' בין שר התיירות אברהם שריר ומנכ"ל ארגון הבריטי דוד אפשטיין.

השר שריר שהה בימים אלה בבריטניה בביקור ממלכתי וקיים דיונים עם גורמי תיירות שונים בנוגע לעידוד תיירות לישראל. שריר אמר, שקיום הכינוס בישראל יתרום לפיתוח התיירות מבריטניה לישראל.

מנהל לשכת התיירות בבריטניה רפי באר מסר, כי ישראל הועדפה על־ידי מארגני הכינוס על פני מדינות כמו ספרד, אירלנד ומקסיקו.

משלחת של 150 תושבי באזל באו להצדיע למדינת ישראל במלאות 40 שנה להקמתה, זאת, בשל קשרי העבר ההדוקים המקשרים את באזל עם ישראל. בבאזל, כזכור, התקיים הקונגרס הציוני הראשון בראשות חוזה המדינה, תיאודור הרצל והשנה מלאו 90 שנה לאירוע.

נטיה לירידות בשוק המניות

דריכות בבורסה בת"א לקראת פתיחת המסחר מחר בבורסות העולם ★ במסחר במשתנים – עליות בבוקר, ירידות בצהריים ★ נמשך לחץ המכירות מצד קבוצת בל"ל ★ המשך פעילות חיובית מצד קבוצת כלל ופועלים ★ גיוס נאה בקרנות בטוחה ★ נשמרת הריבית הגבוהה בפקדונות שקליים ★ חידושים בהנפקת המק"מ של בנק ישראל

מאת ישראל ורדובל*

המסחר בשוק המניות בבורסה של ת"א אופיין אתמול באווירה שהיתה אופטימית בשעות הבוקר ופסימית יותר בשעות הצהריים. בעוד שבפתיחת המסחר בשלב השערים המשתנים נטו השערים לעלות עד 3% נרשמו במסחר הרב צדדי וכמרץ היצעים, שנקלטו בדרך כלל תוך ירידות שערים סבירות. במסחר אתמול היה ניתן להבחין בבירור באילו ניירות ערך ניכרת אופטימיות של הגופים הנמצאים בגישת חשיבה חיובית כלפי השקעה במניות. במסחר בניירות הערך הללו נקלטו ההיצעים תוך כדי ירידות שערים סבירות ובמקרים מסויימים ללא ירידות שערים כלל. בניירות ערך אחרים בהם לא קיים גיבוי של גוף שגישתו כלפי השוק הינה חיובית נרשמו ירידות שערים חדות יותר. המסחר אתמול הושפע מכתבות שהופיעו במספר עתונים אודות האפשרות שהמסחר מחר בבורסת ניו־יורק יתנהל תוך כדי ירידות שערים חדות וזאת כתוצאה מהקפאון שהשתרר בדיונים בין הממשל לקונגרס על קיצוץ התקציב, וכן הירידה המתמשכת בשערו של הדולר האמריקאי. סיבה נוספת שצויינה היכולה להשפיע על הבורסה בוול סטריט היא פתיחה מחודשת של המסחר באמצעות מחשבים. ברור כי אם תחזית זו לא תתממש ואכן תחול התקדמות בנושא הקיצוץ של ממשלת ארה"ב עשויה תיאוריה זו שלא להתממש. במסחר אתמול המשיכו קרנות הנאמנות של לאומי פ"א בגישתן הסקפטית כלפי שוק המניות והן נטו למכור מניות. לעומת זאת גישתן של קרנות הפועלים ובמיוחד קבוצת כלל היתה חיובית הרבה יותר והן נטו לרכוש מניות, במקרים רבים תוך ירידות שערים סימליות. קרנות הנאמנות של בטוחה גייסו אתמול סכום של כמליון דולר בקרנות שבניהולן, דבר שללא ספק הקל על פעילותן בשוק.

שינויי שער במניות

במניות הבנקים שבהסדר שמועד פרעונן בשנת 1988 נרשמו תנודות שערים מתונות לשני הכוונים ובמניות הבנקים שבהסדר שייפרעו ב־89 נרשמו בדרך כלל עליות לפעמים עד 2%. תנודות שערים חדות נרשמו בני"ע הבאים: מאיר עזרא אופציה 11%–, אסותא 6.3%–, קרור 1 7.9%–, עסיס 7.4%+, עיס 1 7%–, עי"ב אופציה 8%–, התבוף 5 9.1%–, קינג 1 7.5%–, ציקלון 1– קונים בלבד, אליאנס 10%–, חמן 10–, האופציה של כבלי ציון ממשיכה לתעתע בצבור המשקיעים והיום עלתה ב־89.5%. במסחר בשלב המרץ נרשמו בדרך כלל היצעים שנקלטו תוך כדי ירידות שערים קלות, ירידת השער החדה ביותר בשלב זה היתה במניות טבע שירדו בשער של 2%.

המסחר במשתנים – התחזקות והתמתנות

במסגרת המסחר בשלב השערים המשתנים נערכו אתמול שני סבבי מסחר. בסבוב הראשון נרשמו עליות שערים נאות של עד 3% לכל אורך הקו כאשר בולטים במיוחד ניירות הערך המזוהים עם קבוצת כלל אשר הפגינו בסוף השבוע האחרון התנהגות בורסאית הראויה לציון, בסבוב המסחר הנ"ל בלטו במיוחד כלל סחר ואוורים בעליות עד 3%. בסבוב השני נחלשה מגמת העליות ולעומת הסבוב הראשון שבו עלה המדד של המניות הנסחרות בשלב השערים המשתנים ב־1.99% עלה המדד בסבוב השני ב־1.22% בלבד. למרות הכל לא נרשמה ירידת שער ולו בני"ע אחד הנסחר בשלב זה ונתון זה כשלעצמו התחיל הרגשת אופטימיות כלפי הבאות. תופעה מעניינת שבלטה במסחר היתה שלעיתים עם פתיחת המסחר בסבוב השני נרשמו בתחילה עסקות בשערים נמוכים משמעותית מהסבוב הקודם אך בהמשך בצוע העסקאות באותו ני"ע נרשמו לבסוף עסקאות בשערים גבוהים יותר. מחזור העסקות בשלב השערים המשתנים נותר גבוה היקפו הסתכם ב־6.87 מליון ש"ח. מחזורי עסקאות גדולים במיוחד נרשמו במניות מפעלי נייר חדרה, כלל ישראל 10, אי.די.בי. פתוח, דיסקונט השקעות וכלל תעשיות.

פקדונות שקליים – נשמרת רמת ריבית גבוהה

למרות הציפיות לירידה משמעותית בשער הריבית למפקידים עם פרעון מניות הבנקים בהסדר העלו הבנקים ביום חמישי את שעורי הריבית המשולמים למפקידים. מערכת הבנקאות מצויה כיום בגרעונות גדולות של רבע בילארד ש"ח ונראה כי ריבית הזכות הגבוהה המשולמת היום לבעלי פקדונות ג'מבו והמגיעה עד ל־19% שנתי לא תרד אלא אם כן יפעיל בנק ישראל צעדים מוניטריים כהפחתת תלון האשראי או שינוי בשעורי חובת הנזילות המוטלת על הבנקים.

הבנק המשלם היום את הריבית הגבוהה ביותר הוא בנק דיסקונט אשר בפקדונות מ־100,000 ש"ח ומעלה שעור הריבית השנתית הינו 15% לשנה.

חידושים בהנפקת המק"מ של בנק ישראל

בנק ישראל מנפיק השבוע שתי סדרות חדשות של מק"מ. אג"ח אלה המונפקות לתקופות של חמישה וששה חודשים מונפקות במכרז כאשר בנק ישראל קובע מראש מהו שעור הריבית המקסימלי אותו הוא מוכן לשלם. באג"ח ל־6 חודשים שעור הריבית המקסימלי הוא 18% לשנה ובאג"ח ל־5 חודשים שעור הריבית המקסימלי הוא 17.5% לשנה. בבנק ישראל מצפים כי בשיטת ההנפקה החדשה שבה יקבעו מחירי ההנפקה ע"י כוחות השוק ניתן יהיה לגרום לשוק משוכלל יותר מבלי להשפיע על עלות גיוס ההון מהציבור באופן ישיר.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אוה"ה ש	21447 תב	10.0	-2383	-10.0	-13.0
הפועלים 0.1	— לא נסחר —				
הפקטם א 0.5	— לא נסחר —				
כלל לא בהסדר 1	15900	414			+149
פ.ב.י. 0.5	8600	3135			-1950
הבינלאומי 5.0	8232	1729			-1524

בהסדר הצמדה ל־88

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אדנים מ"ר ל־88	103700	1569			+364
אדנים ב' ל־88	102000	14.0	-1000	-1.0	-40.0
אדנים בנק 88	620000	1.0			-1.0
איגוד ושמ 88	76758	287			-258
דיסקונט ב' ל־88	131000	49.0	-540	-.4	-41.0
דיסקונט א' ל־88	130500	549			+212
דיסקונט שי ב־88	15250	27.0			+28.0
מזרחי ש' ל־88	42300	3745	+300	+.7	+4361
מזרחי ב' ל־88	42400	68.0	+600	+1.4	+1042
הפועלים מבכ 88	92500				-2.1
הפועלים א ל־88	69124	8770			+338
הפועלים ב' ל־88	69700	355	+300	+.4	+429
כללי ש ל־88	177150	182	+650	+.4	+280
כללי א ל־88	8580	287			-387
כללי מסוק ל־88	44320	8127	+430	+1.0	+8960
כללי ש"ח 1 ל־88	16504	235			-5.0
מבטן יסוד 1 88	38250	30.0	+250	+.6	+40.6
מבטן יסוד 5 88	29400	4.0	-440	-1.5	-6.0

בהסדר הצמדה ל־89

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אדנים מ"ר ל־89	125000	297	+2391	+2.0	+1500
אדנים ב' ל־89	— לא נסחר —				
אדנים בנק 89	— לא נסחר —				
איגוד ושמ 89	91886	14.0			-17.0
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל־89	161920	6.0	-3200	-1.9	-11.0
מזרחי ש' ל־89	51700	182	+1000	+2.0	+2727
מזרחי ב' ל־89	— לא נסחר —				
הפועלים ש' ל־89	85550	430	+1700	+2.0	+1187
הפועלים ב' ל־89	86100	39.0	+2200	+2.6	+137
כללי א' ל־89	214827	12.0	+2127	+1.0	+10.0
כללי מסוק ל־89	54400	934	+1083	+2.0	+3079

בנקים למשכנתאות

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אדנים 0.1	23000*	16.0	-950	-4.0	-39.0
* ביצוע חלקי 64.00%					
לאומי משכנתאות ש	8888*	252	+88	+1.0	+14.0
* ביצוע חלקי 94.80%					
לאומי משכנתא מ	8870		-100	-1.1	-35.0
ברמל ש	5200	197	-220	-4.1	-197
ברמל שה 1	4155	112			+338
פתוח ומשכ' ושח	2384	1160			-391
משכן ב ש	3460	1820			-387
עצמאות 0.1	18700	45.0	+400	+2.2	+94.0
טפחות מבכ ש	20400	9.0	+900	+4.6	+139
טפחות רג ש	21850	319	+400	+1.9	+631
טפחות שה 1	10300	36.0			-30.0
טפחות שה 2	5400	74.0			-37.0
יעסוד 1.0	2700	228	+60	+2.3	+76.0
יעסוד 5.0	2080 תב	753	+100	+5.1	+1093
מירב 1.0	7856	109	+150	+2.0	+163

מוסדות מימון

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
שלמון א ושח	824 תב	7386	-60	-6.8	-14034
הרכלאות מבכ א	— לא נסחר —				
הרכלאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	13040	149	-508	-3.7	-198
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ 1	— לא נסחר —				
פת תעש בכ 22	— לא נסחר —				
פת תעש בכ 33	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ר	— לא נסחר —				
פת תעש בכ רר	— לא נסחר —				
מרכב מבכים 5.0	849	4341			+414
תירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	21300	142			+120
כלל ליסינג ב 0.5	21200	507			-207
כלל ליסינג אבח 1	19380	50.0			

ביטוח

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אליהו בטוח ושח	120.0 תב	6945	-8.0	-6.3	-7145
איתן ביטוח ושח	131.5	1162	+1.5	+1.2	+22438
אדרים 0.1	1300	612	-38	-2.8	-609
אדרים א 0.5	944	3545	-13	-1.4	-2725
בטוח משנה ושח	349	5030			+1791
בטוח משנה 5שח	210	12349			+5651
בטוח משנה אופ 1	236	3518		-1.7	-2118
[illegible]					
הדר ושח	169.0	11909			+8208
הדר 5שח	136.5	6058			+3426
הדר אופ 2	161.5	2318	-8.8	-4.7	-6118
הכשרת ושח	815	3493	+35	+3.2	+8352
הכשרת 5שח	375	3875			+1825
[illegible]					
הפניקס ושח	1140	1236	-20	-1.7	-1137
[illegible]					
הסנה ושח	252	11301	+1	+.4	-15696

מסחר ושרותים

מסחר

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אינטרבאמ ושח	838	2500	-42	-4.8	-3876
אינטרבאמ 5שח	578	11710	-14	-2.4	-14095
מאיר עזרא 1.0	840	3820	-35	-4.0	-3493
מאיר עזרא אופ 2	443 תב	3049	-55	-11.0	-3049
כלל סחר אופ ד	376	36835	-1	-.3	-16205
כלל סחר אגח 2	196.0	34456	+1.4	+.7	+47385
קריסטל 1.0	735	4908	-7	-.9	-2498
רפק 0.1	23000				-3.6
רפק 0.5	19800		-200	-1.0	-1.0
שופרסל א 2.0	11290	2778	+300	+2.7	+4777
שופרסל אופ ד	3900	698			-674
שופרסל אגח א	111.0	121762	+1.0	+.9	+219408
כלל סחר ושח	454	20977	+7	+1.6	-19747
שופרסל ב 10.0	9787	755	+121	+1.3	-234

שרותים

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אסותא 0.01שח	375 תב	6319	-25	-6.5	-14749
ספנות הסקפה ושח	850	2392	-20	-2.3	-2803
ספנות הסקפה 5שח	287	3166	-1	-.4	-3401
קרור הספקה ושח	991	1446	-9	-.9	-624
קרור הספקה 10שח	245 תב	30426	-21	-7.9	-32508
מוסכי קיסוס ושח	1900	150	-20	-1.0	-379
מוסכי קיסוס 5שח	1054	3540			-841
רלק 1 0.1שח	2533	2713	+37	+1.5	-1464

מלונות ושרותי תיירות

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
גלי זהר 1.0	— לא נסחר —				
גלי זהר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1 ש"ח	1555	449			+287
מלונות דן 5 ש"ח	1300	1742	+24	+1.9	+1928
ותי האלברג 0.1	6800	58.0	+202	+3.1	+48.0
מלונות ירדן 1.0	3200	750	+20	+.6	+898

מחשבים ושרותי מחשב

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
ת.ל.ד.ד. ושח	271	12665	+5	+1.9	+3357
יעסא 1.0	7000	135	+150	+2.2	+62.0
מ.ל.ל. 0.1ש"ח	12649		-128	-1.0	-2.8
מ.ל.ל. 0.5ש"ח	2800	450	-100	-3.5	-476

מקרקעין ופיתוח

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
ניקוב ושח	1034	1025			+284
ניקוב 5שח	358	4029	-2	-6	-1691
ניקוב אופ 2	807	1163			+306
תים מחשבים 1.0	671	3957	+5	+.5	+3226

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אזורים אופ 1	764	2623	+8	+1.1	+1679
אזורים אגח 3	145.0	43120			-14135
איזון 1.0	305 תב	2370	-31	-6.4	-2885
אל־רוב 1.0	350	11382	+10	+2.9	+13821
אפריקה 1.0 ושח	87.0	45108	+600	+1.4	+60.0
אפריקה 5 אופ	18.0	28298	-60	-2	-12.0
אפיק 1.0	150	4200	-42	-1.8	-150
ארזים ושח	225	3219	-120	-3.6	-810
ארזים 5שח	150	2302			-50.0
בינוי ופיתוח ושח	380	2871*	-29	-1.0	-25.0
* ביצוע חלקי 92.30%					
[illegible]					
אלרון ושח	3.0	227406	+1693	+.8	-4.0

תעשייה

מזון ומבק

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
דובק מב ש	4580	487	+200	+4.6	+1021
דובק מב מ	4600	566			+47.0
[illegible]					

רשימה מקבילה

בנקים ל משכנתא

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
בזק ב 5.0	— הפסקת מסחר —				

שרותים

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
הראל 1.0	1700	177	+5	+.3	+159
י.ב.ה.ל. ושח	266 תב	1800	+24	+9.9	+1637
קונטורינט 0.1	2009*	1905	+262	+15.0	+1953
* ביצוע חלקי 72.40%					
קונטורינט 0.5	581*	12733	+53	+10.0	+18253
* ביצוע חלקי 86.60%					
קונטורס אופ ג	315	4550	+10	+4.9	+2460
שקד ושח	630	115	+26	+4.3	+2312
תבר ושח	230	3060	-9	-3.8	-3060

מלונאות ושרותי תיירות

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
גני הדר ש"ח	128.0	20956			+31558
גני הדר אופ 1	100.0	14389	-5	-.5	-9689
חוזה ישראלית 1	62.0	5613			-1832
כנס ושח	3164	852	+32	+1.0	+618

מחשוב ושרותי מחשב

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
ארכות ושח	498	692	+8	-1.6	+705
רשה מיכון 1.0	6561	107			-77.0
כלל מחשבים 1.0	7045	86.0	+271	+4.0	+69.0
משוב 1.0	400 תב	317	+26	+7.0	+312
משוב אופ 1	317	750			-400
ריסף וכח	454 תב	800	-42	-8.5	-1260

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
ארדן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
ארדן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אפגנים ושח	970	1342	+20	+2.1	+1612
בן־יקר גת 1.0	3121	187	+61	+2.0	+83.0
דודקר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דודקר 5.0	— הפסקת מסחר —				
עוד 5.0	1700	271	-25	-1.5	-337
רסקו מבנב	— לא נסחר —				
רסקו רג	— לא נסחר —				

חקלאות

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
שה־הד 0.1שח	1615	1366	-5	-.3	-1034
שה־הד אופ א	564	1276	-30	-5.1	-1073

מזון ומבק

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אסמם 1.0	1683 תב	730	-187	-10.0	-1030
גולדפרוסט ושח	1440 קו		+69	+5.0	+457
גולדפרוסט 5שח	835*	231	+35	+4.4	+411
* ביצוע חלקי 79.10%					

טקסטיל והלבשה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
מים גליקר 1.0	— לא נסחר —				
מקס 0.1	4369	230	-3	-.1	-161
מקס 0.5	2585	48.0	-25	-1.0	-275

מתכת ומוצריה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
משאבות סלע					
ושח	179.0*	11700	-21.0	-10.5	-37450
* ביצוע חלקי 67.24%					
אוקבגן 5.0	— לא נסחר —				
מודגן 1.0	— לא נסחר —				
מתכת טרום 1.0	68.0	48475			+24365
מתכת טרום אופ'	32.0	42938	-2.5	-7.3	-87473

מוצרי בניה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אלקול ושח	161.0	3856	+3.0	+1.9	+9540
אלקול אופ 2	60.0	30607			-1362
בר־טן 1.0	1506*	2228	+60	+4.2	+834
* ביצוע חלקי 77.30%					
בר־טן 5.0	800 תב	4318	+44	+5.8	+689
חרמאקסס 1.0	6067 תב		-383	-5.9	-14.3
חרמאקסס 5.0	2240*	296	-180	-7.4	-214
* ביצוע חלקי 88.30%					
מ.ל.ט. 1.0	922 קו		-48	-5.0	-47.0
מ.ל.ט. 5.0	638		-10	-1.5	-50.0

מוצרים כמים, גומי ופלסטיק

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אלרן־סק ושח	150.0	3073			-527
וקסטר 1.0	1824 קו		-96	-5.0	-135
נסן ושח	4396 תב	36.0	-489	-10.0	-27.0
ת.ב.ל. 1.0	1762 תב	276	-196	-10.0	-226
ת.ב.ל. 5.0	2030	40.0	-15	-.7	-6.0
תרו א 5.0	7150*	50.0	+250	+3.6	+156
* ביצוע חלקי 69.00%					

עקומוצרי נייר ודפוס

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אורדע פרינט ושח	750	7978	-40	-5.1	-3391
סקאניה 1.0	3000 תב	845	+160	+5.6	+2070

תעשיות שונות

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
גולן ושח	565	7739			-307
פז־חן ושח	350	1447	-17	-4.6	-2447

השקעה בתעשיה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
מאגרי טכנולוגיה	155.0	20521			+9361

חברות השקעה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אית"ם ושח	399		-3	-.8	-4000
אית"ם אופ 1	131.5		-2.5	-1.9	-3300
אמשר בכ 1.0	1378	897	-2	-.1	-409
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
ישום ושח	168.0	17224	-2.0	-1.2	-25910
ישום אגח־אופ 1	116.0	21000			-15205
לבריש ושח	— לא נסחר —				
לבריש 5שח	— לא נסחר —				
קרן השקעות ש"ח 1	1870 תב	168	+87	+4.9	+127
קרן השקעות 5ש"ח	700 תב	1014	+36	+5.4	+980

חיפושי נפט

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
דלק חיפושים 1.0	3300	235			-165
דלק חיפושים 5.0	1740	276			-21.0
דלק נפט אופ 2	1045	1005	-55	-5.0	-1708
מז חיפושי נפט	20000	15.0	-1001	-4.8	-121
י.ו.א.ל. 5.0	466	16967			-3697
י.ו.א.ל. אופ 2	125.0	25600	-2.0	-1.6	-24821
מ.ג.ל. 1.0	4850*	100	-50	-1.0	-84.0
* ביצוע חלקי 65.50%					
מ.ג.ל. 3.0	2250	1343	-110	-4.7	-1531
סוראליט 0.03שח	5700*	28.0	-301	-5.0	-117
* ביצוע חלקי 56.00%					
נפטא ש	516	1671			+156

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
סליל 5.0	435	1500	+15	+3.4	+1730
סליל 1.0	2114	572	-40	-1.9	-1152
סליל 5.0	1795	545	-5	-3	-20.0
סליל אופ	880	750	-20	-2.2	-900
סליל אגח	120.0	1710			+8290
שלדות 5.0	5380	327	+200	+3.9	+741
תעשיות לכביש 1.0	800	750	+5	+.6	+1260
תעשיות לכביש 5.0	460	310	+26	+6.0	+1050
קסטאות פה ושח	4508	2732	+78	+1.8	-2161
אלביט 3.0	320000	42.0	+7000	+2.2	+86.0
אלקו 0.1	6410	19.0	+10	+.2	+81.0
אלקו ש 0.25	4100	250	-200	-4.7	-385
אלקו מ 0.25	4300 תב	59.0	-329	-7.1	-42.0
אלקטרה 0.1שח	2138	1934	-20	-.9	-1128
אלקטרה א 0.5שח	1600	3698	-20	-1.2	-6196
אלקטרה אופ 5	1080	1303	-60	-5.3	-2733
אלקטרה אגח 3	160.0	52100	+.5	+.3	+70140
ארית 0.02שח	19500	170			-49.0
כלל תעש אלק					
ושח	2412	1443			-929
[illegible]					
אלרון 3.0	227406	4.0	+1693	+.8	-4.0

מוצרי בניה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
א.ם.בללבנין ושח	182.0	72952			+10850
[illegible]					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אגן 5 ש"ח	1900	2500			+3780
אליאנס ב 200.0	1728 תב	300	-192	-10.0	-460
[illegible]					

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
כתר ושח	195.0 תב	3150	-12.0	-5.8	-2180
[illegible]					

תעשיות שונות

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אבגד 1.0	395	1665	-5	-1.3	-1185
אבגד 5.0	153.5*	9555	+2.5	+1.7	+10801
* ביצוע חלקי 91.30%					
[illegible]					

השקעות תעשיה

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
מר.בב 1.0	8190	559	-10	-1	-46.5
כלל תעש אופ 3	188.5	41898			-7145
כלל תעש אגח 6	114.0	122584			+214018
מבטחים 2 ב 0.1	13784	145	+369	+2.8	-121
כלל תעשיות 1 שח	243	62061	+2	+.8	-81437

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם הנייר	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	היצע־ביקוש
אוצר ש	7020	20.0	+200	+2.9	+12.0
אידקום ושח	46.0	32079	+2.0	+4.6	+30172
[illegible]					
כלל ישראל 10.0	1318	6662	+23	+1.8	-5650

נסחרות במט"ח

— לא נסחר —

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער בסיס	שער בנעילה	שינוי באחוזים	מחזור באלפים
הבינלאומי	18	8376	8232	.00	4369
הפנה	20	255	252	.40	115301
כלל־סחר	19	456	454	1.57	67377
שופרסל ב'	15	9859	9787	1.25	2575
דלק ג'	20	2533	2533	1.48	13913
אמריקה־1	5	39012	38723	.50	293
אדרים	36	1061	1051	1.55	39122
בנסים הנ'	22	2917	2917	1.50	9964
השקעות הרש	19	70731	70031	.00	496
כלל־כרל"ל	7	751	751	1.76	16653
עלית	8	15716	15485	-.25	770
פזינת כ'	19	858	858	1.30	14980
קפסאי מה	17	4508	4508	1.76	6812
ארדון	23	227406	227406	.75	124
טבע	20	10633	10619	-1.00	4314
ים המלח	18	2600	2606	.73	16942
פטרוכימים	25	898	882	-1.01	40531
נייר חדרה	41	362747	361840	-.25	186
סהרכת	12	13784	13784	2.75	1765
כלל תעשיות	23	244	243	.83	226061
אי.די.בי פ	25	8184	8184	1.00	6072
אלרון ע ש	10	1035	1024	-.78	13446
הבלישר 1	24	4465	4432	.00	11719
דיסקונטשקעות	25	2291	2291	.48	19208
כלל ישר' 10	31	1318	1318	1.78	43862

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5615.81	5537.55	הברגן	385.64	383.07	למשקיע	125.07	123.71	עתה	2626.62	2606.25
אבוקה	496.3	486.63	הכרמל	514.81	510.30	לפיד	411.46	403.41	ספרני	494.59	491.21
אגוז	257.51	255.97	דולב	245.67	243.86	לקט	1892.02	1878.11	ערמון	135.35	134.35
אגם	101.25	100.98	דורון	1558.75	1528.53	לשם	368.25	366.79	פרא	1703.37	1692.08
אדיר	1722.27	1710.39	דוכן	269.81	264.62	מבחר	1323.56	1313.15	צבר	565.64	561.75
אדום	2503.21	2486.94	דליה	606.61	596.40	מבטח	3889.28	3865.59	צמרת	498.16	494.75
אופיר	2025.35	2012.72	דרור	358.57	352.14	מגד	255.71	254.08	צוק	126.76	126.76
אור*	435.06	429.64	דקל	418.29	415.95	מגדן	3746.69	3724.22	צמיר	1105.58	1097.41
אורין	146.62	141.68	הדס	405.79	402.30	מוד	1884.17	1872.31	צמיחה	552.21	544.28
אוריה*	288.20	286.10	הילה	413.01	410.50	מורן	909.33	900.94	צפרת	1885.16	1872.97
אורך	814.91	809.69	הדר	554.58	545.88	מטמ	26153.34	25767.45	קלע	2335.89	2331.17
אייל	4115.53	4035.80	הגביע	2757.73	2702.48	מיטר	1008.84	1000.67	קשת	104.78	103.15
אילים	5590.86	5469.96	זהר	106.85	106.11	מנוף	4758.23	4728.20	רבנית	19377.80	19222.30
איתן	771.19	765.77	זיו	131.74	130.86	מעין	762.03	757.47	רימון	131.77	131.54
אלה	628.17	623.37	זמיר	515.13	511.81	מסקה	372.70	371.20	רקמה	872.86	857.10
אלמוג	684.83	680.20	חוחית	162.39	161.29	מרגלית	1413.99	1404.61	רשף	416.90	413.76
אלניסו	102.25	99.97	חליפה	141.85	141.52	מרווח	122.76	122.29	שביט	446.86	443.97
ארז	356.34	354.1	חלמיש	216.66	215.74	נרים	1317.84	1309.51	שחם	343.67	341.47
אש	169.05	165.49	חן	148.07	147.27	נונה	145.81	144.82	שפר	—	—
אשל	184.46	183.24	טופז	1481.82	1469.40	נטיף	319.50	318.19	שירה	468.95	465.51
אתגר	—	—	טל	6487.80	6436.47	נשע	513.91	507.46	שמיר	400.97	398.29
אתרוג	256.20	254.56	יובל	493.89	450.59	נילי	155.97	154.94	שנהב	807.22	795.78
בדולח	2404.17	2388.71	יהלום	2431.19	2416.03	סביון	692.83	681.01	ששון	—	—
בדיש	550.71	547.12	יסודות	390.99	387.47	סגולה*	140.01	139.02	שקד	186.13	184.89
ברק	—	—	יעלה	449.53	446.63	סלע	363.08	361.60	תאנה	262.42	260.86
ברקת	312.18	310.74	כוכב	350.32	348.07	סנונית	524.70	521.11	תדהר	567.55	566.42
גביש	1572.94	1563.10	כחל	135.10	134.18	סער	404.98	402.63	תדרוש	542.74	536.60
גבע	113.65	112.88	כלנית	668.51	657.24	ספיר	179.63	179.62	תהלה	103.80	103.17
גדין	447.96	445.29	כספית	261.37	260.17	עדי	387.26	384.91	תמר	240.12	238.76
גיא	102.14	101.44	כרמל	152.39	150.68	עדית	812.09	808.97	תמרה	197.68	196.39
גיל	3507.87	3441.92	כתר	1230.98	1217.23	עדן	494.67	487.65	תרשיש	1495.83	1485.84
גלית	640.72	633.14	להט	5028.32	4933.75	עבר	1264.40	1254.76	תשרי	536.53	529.06

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר

דבר ראשון בבוקר

הכרזות

זיפות גגות

פוליש וניקיון

נרשמו לנישואין

שוק המציאות

הלוואות

רוצים לקנות

ריפוי והרזיה

רהיטים

מקררים

וידיאו טייפ

מכוניות

אגודות

דירות למכירה

דירות בשכירות

דירות מרוהטות

הצעות עבודה

המשך לוח בעמ' 5

מערכות של „אלביט" ב־15 מיליון דולר יותקנו ב„לביא הניסויים"

במטוס הניסויי של התעשייה האווירית, שיורכב מאב טיפוס 3 של מטוס ה„לביא" יותקנו מערכות אוויוניקה ותקשורת שפיתחה חברת „אלביט" בהיקף עיסקה צפוי של 15 מיליון דולר.

מטרת „לביא הניסויים" (הדמונסטרטור) לאפשר המשך פיתוח אוויוניקת ה„לביא" ולבחון את המערכות בניסויי טיסה. במסגרת תוכנית זו יורכבו במטוס ארבע מערכות שפיתחה „אלביט" עבור ה„לביא" ושהוחלט להמשיך בפיתוחן: מחשב משימה, מערכת ניהול חימוש, מערכת תצוגות ומערכות תקשורת.

בהרצאה לפני המועדון הישראלי לניהול אמר נשיא „אלביט" עמנואל גיל, כי בנוסף לשילוב החברה במטוס הניסויים של ה„לביא" מתכוונת „אלביט" להתחרות על עבודות בחלופות ה„לביא" שיכללו השתלבות בהסבת מטוסי הפנטום ומטוסי הקרב של צה"ל לדור הבא, הרכבת מערכות במטוסי ה„אף 15" וה„אף 16", השתלבות במערכות לטנק המרכבה, פיתוח מערכות שליטה ובקרה לשדה הקרב, פיתוח מערכות אלקטרואופטיקה טקטית והשתלבות בפרוייקטים של חיל הים (ספינות, צוללות), אם יוחלט עליהם.

גיל ציין, כי תוכניות ההתרחבות של „אלביט" מבוססות כיום על ארבעה תחומים עיקריים: פיתוח מערכות חימוש חכמות, מערכות אוויוניקת מסוקים, אמצעי התרעה והצפית ומערכות אבטחה פארא־צבאיות.

לדברי נשיא „אלביט" הצמצום בתקציבי הבטחון בישראל כבמדינות המערב מביא לכך שמערכות הנשק הקונבנציונליות לא מוחלפות כי אם עוברות חידוש. „במקום רכישות מסיביות של טנקים, מטוסים וספינות חדשות נראה בעתיד הקרוב מגמה של שיפור הציוד הקיים".

חשבון צעיר – חבילה בנקאית חדשנית של בנק הפועלים

בנק הפועלים מפעיל חבילה בנקאית חדשנית כוללת בשם „חשבון צעיר", המיועדת לצעירים בני 16 עד 26: חיילים, סטודנטים, צעירים העובדים כשכירים או עצמאים, תלמידי מוסדות חינוך על – תיכוניים, זוגות צעירים, בני נוער ועוד.

לראשונה בישראל יינתן טיפול בנקאי כולל בבני גילים אלה, שהם דור העתיד של לקוחות מערכת הבנקאות. שיקיף את כל תחומי הבנקאות העיקריים – חשבון עו"ש, הלוואות ותכניות חסכון והשקעה ויאפשר להם ליהנות מתנאים משופרים לעומת אלה המקובלים כיום במערכת הבנקאות.

חשבון עו"ש חדש לצעירים עד גיל 26, מקנה:

★ ריבית זכות של 7% לשנה מהשקל הראשון ועד לסכום של 5,000 ש"ח.

★ זכות משיכת יתר עד 1,000 ש"ח בריבית „פריים", בתוספת 0.75% לחודש (כיום: 2% לחודש) לבני 18 ואילך. חיילים יהיו זכאים למשיכת יתר בריבית „פריים" בתוספת 0.65% לחודש (כיום: 1.9% לחודש).

★ הנחה של 50% בדמי ניהול חשבון על כל הפעולות בחשבון ו־50% הנחה ברכישת פנקסי שיקים. חיילים וצעירים עד גיל 18 פטורים לגמרי מתשלום דמי ניהול חשבון ומתשלום עבור רכישת שיקים.

★ הנחה של 50% בדמי חבר ב„ישראכרט" בשנה הראשונה והנחה של 50% בשנה הראשונה בדמי האחריות על כרטיס „בנקסט".

★ תשלום עמלה חודשית של 0.87 ש"ח בלבד, שהיא הזולה ביותר במערכת הבנקאות לחשבונות עו"ש המבטיחים רבית על יתרות זכות. חיילים וצעירים עד גיל 18 פטורים לגמרי מתשלום העמלה החודשית.

★ בעלי „חשבון צעיר" זכאים לקבל הלוואות צמודות למדד לתקופה עד 5 שנים, עם אפשרות לדחייה עד שנתיים בתשלום הקרן, כך שבשנתיים הראשונות תשולם רבית בלבד. ההלוואות הן בריבית מועדפת של 10% לשנה, בסכום עד 3,000 ש"ח לחיילים (הלוואות שחרור) ולסטודנטים, ובסכום עד 6,000 ש"ח לצעירים אחרים עד גיל 26 ולסטודנטים משנה ג' ואילך.

★ הלוואות לא צמודות לתקופה עד שנתיים, עם אפשרות לדחיית קרן ההלוואה למשך שנה, כך שבשנה הראשונה תשולם רבית בלבד. ההלוואות יינתנו בריבית מועדפת של „פריים" בתוספת 1% לחודש לחיילים ולסטודנטים, ו„פריים" בתוספת 1.5% לצעירים אחרים עד גיל 26. ההלוואות מותנות בהמצאת בטחונות.

★ תופעל תכנית חסכון חדשה לצעירים עד גיל 26 בשם „קצר וצעיר" לתקופה של 9־6 חודשים בתשלומים חודשיים שווים של 50 ש"ח ומעלה. החוסך יקבל רבית מועדפת.

★ בעלי „חשבון צעיר" זכאים לעמלות מופחתות בניירות ערך – של 0.6% בעסקות במניות ושל 0.55% בפעולות באגרות חוב. הם זכאים גם לפטור מעמלת חליפין על רכישת הקצבת מט"ח לצורך נסיעה לחו"ל, ל־50% הנחה ברכישת המחאות נוסעים ולהטבה בשער בעת רכישת מזומנים לנסיעה לחו"ל.

מנכ"ל עלית: יש להוציא קפה ושוקולד מפיקוח כי אין מכס

בהתייעלות בלבד אין פוטנציאל מספיק לריווחיות סבירה

מאת מוריה אבנימלך

המכס המוטל על קפה מגיע ל־1.7% בלבד ואילו בשוקולד מוטל מס קניה רק על הסוגים

שני: ההפסדים בגלל הפיקוח

היקרים ביותר באופן מעשי אין מכס על קפה ועל רוב יבוא השוקולד ולכן אין הצדקה להטיל על עלית פיקוח מחירים. כך אמר מנכ"ל עלית, מאיר שני ל„דבר".

כיום נמצאים 97% ממוצרי עלית בפיקוח מחירים, אך בחודש הקרוב יצאו חלק גדול מהמוצרים מהפיקוח, הוא יחול רק על קפה נמס ושוקולד בטבלאות המהווים כ־40% מכלל מכירות עלית.

שני טוען שאין הצדקה גם לפיקוח זה מאחר ועלית אינה מקבלת הגנת מכס למוצריה. לגבי תחום מוצרים מצומצם, השוקולד המעולה, מוטל תמ"א בשיעור 70% על שוקולד שמחירו מעל 7.25 דולר לקילו. גם בתחום השוקולד היקר לו ניתנת הגנת מכס אין הצדקה לפיקוח מחירים, כי בתחום זה עלית אינו מונופול ומתחרה ב„ורד הגליל". לדבריו יש לכך אוזן קשבת במשרד התעשייה.

בעולם, טוען שני, הממשלות מפקחות על מונופולים רק כשהן נותנות להם קונססיה. מוצדק לפקח על מחירי אגד אך לא על מחירי עלית שכל יבואן יכול להתחרות בתוצרתה.

מנכ"ל עלית רואה בפיקוח על המחירים גורם מרכזי להפסדי החברה. מאוקטובר 1984 עד יולי 1987 הגיעה האינפלציה ל־475% כשמחירי מוצרי עלית עלו באותה תקופה בפחות מכפליים. השחיקה במחירי המכירה הגיעה ל־50–60 אחוז כלפי המדד.

כנגד השחיקה במחירי המכירה עמדו לעלית שני יתרונות שהקטינו את הפגיעה: הראשון – עם עצירת האינפלציה פחתה השחיקה האינפלציונית של מכירות באשראי ספקים ל־30 יום. השני – מחירי התשומות ירדו. שני הגורמים הללו סייעו ל„עלית" למתן את השחיקה במחירי המכירה של מוצריה, אך עדיין נותרה שחיקה של יותר מ־10%.

מאיר שני, חודשים אחדים בתפקידו כמנכ"ל „עלית" חושב שאפשר וצריך להתייעל, אך פוטנציאל החסכון מוגבל: אין כ־12% שניתן לקצץ מההוצאות כדי להגיע לריווחיות סבירה של 8–10 אחוזים על המחזור, ומכאן שהדרך להרויח הינה ביציאה מהפיקוח והעלאת מחירים. „עלית" לא מתכוונת לחלק בעתיד הקרוב דיוידנד אלא תשקיע את רווחיה, כשיהיו, בחידוש הציוד ובשיפור עשרת מפעליה.

„עלית" קונה כיום כ־50% מהקפה ורוב הסוכר מחברת „מאן". מאז ש„כאן" ומשפחת פרדמן הפכו לבעלי מניות עיקריים ב„עלית" דורשת כל קניה מהם אישור דירקטורים חיצוניים. מאיר שני, שהיה עד לאחרונה דירקטור חיצוני בעלית קבע שהקניות מכאן היו הזולות ביותר.

עלית לא רוצה פיחות

הרושם כאילו התעשייה כולה מעוניינת בפיחות מוטעה לפחות במה שנוגע לעלית. החברה ש־90% ממכירותיה הם בשוק המקומי רוכשת חומר גלם – המהווה 60% ההוצאה – בדולרים והשכילה להעביר את המימון שלה לדולרי. מחיר המימון של עלית הינו ליבור + 4% + הפרשי פיחות, דהיינו כל פיחות מגדיל את מחיר האשראי שלה.

„עלית" רשמה לעצמה בשנת 1986 (9 חודשים) הכנסות מימון של 2.6 מיליון שקל ובשל כך הצליחה להציג ב־1986 רווח נקי של 3.5 מיליון שקל, שלא נבעו מהרווח התפעולי.

הפיחות בינואר הגדיל את התחייבויותיה הדולריות ותרם להפסד חד פעמי של 5 מיליון שקל. עלית הציגה בדוחות הכספיים למחצית הראשונה של 1987 הפסד של 2.9 מיליון שקל.

לו היתה עלית נדרשת לאשראי שקלי היו הפסדיה גדולים יותר. מזלנו שעברנו לפני שלש שנים למימון דולרי, אומר מנכ"ל עלית.

יוסי ורדי ועוזי נתנאל מועמדים לדירקטורים

יוסי ורדי ועוזי נתנאל מועמדים לדירקטורים חיצוניים ב„עלית" במקום מאיר שני שמונה למנכ"ל ועו"ד יהושע רוזנצוויג. המינויים דורשים אישור הבורסה לניירות ערך.

איזנברג שבר את החרם היפני

רשמית, תהיה המשלחת היפנית, שתגיע ארצה ביום ד', אורחות התאחדות התעשיינים. ענינית, היא תסעד למחרת בואה, על שולחנו של שאול איזנברג. בלעדי מעורבותו של האיש שמפעיל את עסקיו במזרח, מטוקיו, ספק אם היה נשבר הקרח ביחסים המסחריים בין ישראל ליפן.

מאת דני גוב

איש העסקים הבינלאומי, שאול איזנברג, הצליח לשבור את החרם היפני על ישראל. בימים הקרובים אמורה להגיע ארצה משלחת של ראשי התעשייה והעסקים מיפן. על פניו נראה, כאילו התעשיינים הם אלה שהצליחו לשבור את הקרח העמוק ששרר ביחסים העסקיים־מסחריים בין שתי המדינות. למעשה, הגורמים ששברו את הקרח הזה היו אחרים, בראש וראשונה, הדיפלומטיה הישראלית והאמריקאית ואחריהם, שאול איזנברג ורק לבסוף, כדי לשוות להפשרה אופי של "ביזנס" בין תעשיינים ישראלים ויפניים, התאחדות התעשיינים.

ביום רביעי תגיע ארצה המשלחת רמת הדרג של אנשי העסקים מיפן. בראשה יעמוד נשיא הקונפדרציה של הארגונים הכלכליים ביפן, ג'יהשירו אנאמורה ומנכ"ל התאחדות התעשיינים שם, מסייה מיושי. הקונפדרציה הזו מאגדת גם 110 ארגונים כלכליים ביפן והיא אחד הגופים החזקים בעלי ההשפעה ביפן במישור הכלכלי־תעשייתי.

המשלחת באה למספר ימים כשאחד האירועים המרכזיים בביקורה כאן יהיה ארוחת ערב אצל אייזנברג בבית.

אמרנו שאיזנברג בנה את שבירת החרם ולא טעינו. איזנברג חי בטוקיו עד אמצע שנות ה־60 מגלגל משם את עסקיו חובקי עולם. כדי לא להשבע בוסים, אומרים מקורביו, כי בענין הפשרת היחסים הכלכליים עם ישראל, איזנברג לא לחץ. הוא התבקש "להפעיל השפעה עיסקית ואישית".

הניסיונות לשבור את החרם היפני החלו עוד כשהיה שמעון פרס ראש ממשלה ונמשכו גם בימי כהונתו של יצחק שמיר. אלה הגיעו עד הנשיא רייגן ומזכיר המדינה שולץ בבקשה ללחוץ על היפנים להפשיר את הצינה ביחסים המסחריים. אלא שהדמות האופרטיבית, המרכזית, היה שאול איזנברג. המאמץ הדיפלומטי נמשך חודשים. ללא הועיל. היפנים סוחרים עם כל מדינות ערב והנימוק שלהם נגד יחסים תקינים עם ישראל היה חשש מאובדן השוק הערבי הגדול. אלא שלאיזנברג יש מספר לא מבוטל של עסקים ביפן. והו הבסיס שלו לפעילות בכל המזרח: פיליפינים, טאיוואן, סינגפור, הונג־קונג ואחרות. נקודת השבירה של היפנים לא הרחיקה לבוא.

המשלחת שתגיע, היא מהליגה הראשונה והיא תכונס בביתו של איזנברג לארוחת ערב יפנית, כשרה. ללמדך, מארח בביתו בסביון, רק מי שהוא במעמד של "עושה סדר" בטוקיו.

השילוב של מאמץ דיפלומטי אמריקאי וישראלי על הדיפלומטיה היפנית, לחץ של המשרד לסחר של ארה"ב, הליגה למניעת השמצה ואחרים, הצטרף לכמה חוטים שמשך איזנברג בטוקיו.

רשמית יהיו היפנים אורחי התאחדות התעשיינים בישראל. ענינית, ביפן לא מכירים את לאוטמן כל כך טוב. אם להתבטא בעדינות. אבל זה אינו משנה. איזנברג פה, איזנברג שם, העיקר שיהיה ביזנס.

שבעה פרויקטים חדשים בקרן הדו־לאומית ישראל ארה"ב

מאת דני גוב

בקרן הדו־לאומית של ישראל וארה"ב מצויים כיום שבעה פרוייקטים חדשים בתחומי הציוד הרפואי, אלקטרוניקה, תקשורת ותוכנה. הפרוייקטים כולם משותפים לחברות מקומיות ואמריקאיות.

הקרן יצרה עד כה, כך אומר יורם בליזובסקי מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, התקשרויות ראשוניות בין 90 חברות אמריקאיות לשוק הישראלי.

מאז נוסדה הקרן אושרו כ־170 פרוייקטים משותפים ישראליים אמריקאיים, שמתוכם הגיעו למכירות 69 פרוייקטים. 18 [illegible] ממיליון דולר: 11 פרוייקטים בסכום העולה על 2 מיליון דולר, 8 פרוייקטים מעל 5 מיליון דולר, 3 פרוייקטים מעל 20 מיליון דולר ו־2 פרוייקטים מעל 100 מיליון דולר.

סך כל היצוא של מוצרים טכנולוגיים מתקדמים שפותחו באמצעות מענקים של הקרן הדו־לאומית מסתכמים בכ־355 מיליון דולר. מהמכירות הללו קיבלה הקרן, עד היום, תגמולים בסך 4 מיליון דולר, בהם היא משתמשת למימון פרוייקטים נוספים.

הקרן הוקמה לפני 10 שנים או הפקידו בה ישראל וארה"ב 30 מיליון דולר, כל אחת, כשהריבית על ההשקעה משמשת למימון פרוייקטים משותפים בתחום המחקר והפיתוח התעשייתי בין ישראל לארה"ב.

הלוואות להפקדה בקופות הגמל של בנק לאומי

עד 31 בדצמבר יוכלו העמיתים בקופות הגמל להשלים הפקדותיהם וליהנות מהטבות מס עבור שנת 1987.

גמול הטבות המס, עד לתקרת ההכנסה המזכה, עשוי להניב רווח עד 62% על הסכומים שיופקדו בקופות הגמל. תקרת ההכנסה המזכה השנה בהטבות מס היא 26,700 ש"ח.

המבקשים לנצל את ההטבות יוכלו לקבל הלוואות בתנאים מועדפים בגובה ההפקדה לקופות הגמל לעצמאיים ולקופות לפיצויים. ההלוואה תינתן בריבית חודשית של פריים + 0.75% (כיום 2% לחודש) שתוחזר ב־8 תשלומים חודשיים שווים.

בנק לאומי מנהל 9 קופות גמל שנכסיהן נאמדים בכ־5.3 מיליארד ש"ח.

ההשקעה הטובה ביותר ב־15 השנים האחרונות – רכישת דירה

מאת סופר „דבר"

רכישת דירה למגורים היתה ההשקעה הטובה ביותר בישראל ב־15 השנים האחרונות, מבין כל אפיקי ההשקעה, כך עולה מסקר של אגף הסטטיסטיקה במרכז הקבלנים.

הסקר משווה את העליה הריאלית (בניכוי המדד) של אפיקי ההשקעה בדירה, במניות, באגרות חוב, בדולר של ארה"ב לעומת עלית המדד בתקופה הנסקרת.

מחירי הדירות בסקר מבוססים על מידגם של דירות בנות 3 ו־4 חדרים בגדלים שונים שנבנו על ידי הסקטור הפרטי בתשע ערים גדולות ובינוניות (בלי 3 הערים הגדולות).

הוספת הערים הגדולות היתה מעלה את שיעור השינוי במחירי הדירות.

מחירי הדירות בתקופת הסקר עלו ריאלית ב־43.2%, מחירי המניות (מדד המניות) עלו ריאלית ב־25.3%, אגרות החוב (מדד האג"ח) ב־4% ושוויו של הדולר ירד ריאלית ב־56.7%. הנה כי כן מי שהשקיע כספו בפת"ם בלטה, הפסיד יותר ממחצית כספו ואילו מי שהשקיע בדירה הוסיף לכספו כמחצית.

תכן הנפקות – ותתימת יתר פי 2.8

הנפקת אגרות חוב של תכן שהוצעה למכרז ב־5 לנובמבר זכתה לחתימת יתר של פי 2.8 והיקף בקשות כולל של 42 מיליון שקל.

מחיר המכירה במכרז הראשון נעשה ב־97.5% מערכן הנקוב של אגרות החוב בהשוואה ל־90% מהערך הנקוב שנקבע כמחיר מינמלי.

זהו המכרז הראשון בסדרה שניה של אגרות חוב שמנפיק הקיבוץ הארצי במסגרת המדיניות לפנות לשוק ההון.

ישום החזקות הפסידה במחצית 1987 2.5 מיליון שקל

מאת דני גוב

ההפסד המתואם של חברת "ישום החזקות" והחברות הבנות שלה במחצית 1987 הסתכם ב־2.5 מיליון שקל לעומת הפסד של 92 אלף שקל במחצית השנה ב־1986.

פעילותה של החברה במחצית הראשונה של 1987 התאפיינה בעיקר בהמשך ניהול ובקרה של מטה החברה כלפי החברות שבשליטתה, במאמץ לגיוס הון בחברה ובחברות הבנות, וכן במאמץ לאתר שותפים ומשקיעים לחברות והפרוייקטים השונים (כגון מזגן רכב, גלישר, I.G.S, דני גוד ואחרים).

באוגוסט השנה פרסמה החברה תשקיף על פיו גייסה 2.9 מיליון שקל ברוטו באמצעות אג"ח אופציה ובאמצעות הנפקת זכויות לבעלי המניות הקיימים. החברה הקימה בחצי השנה הראשונה שתי חברות נוספות בתחום השירותים: "ישום שיווק" ו"קריירה".

פיברונקס – גידול מכירות וצמצום הפסד

פיברוניקס אינטרנשיונל שעיקר יצורה נעשה ע"י פיברוניקס (ישראל) הגיעה ברבעון השלישי (יולי – ספטמבר 1987) למכירות של 9.1 מיליון דולר בהשוואה ל־8.6 מיליון דולר ברבעון השני. החברה ממשיכה להראות הפסד, ההפסד לרבעון היה 354 אלף דולר פחות מההפסד ברבעון השני.

אלרון מחזיקה בכ־31% ממניות „פיברוניקס".

"יונידרס" מחפשת שווקים זרים לבגדי עבודה ל"חדרים נקיים"

מאת דני גוב

200 חברות ישראליות שוכרות כיום בגדי עבודה מחברת "יונידרס תעשיות", העוסקת בייצור בגדי עבודה. החברה מבקשת לחדור עתה לשווקים זרים הן במכירת בגדי עבודה מתוצרתה והן במכירת ביגוד ל"חדרים נקיים", זאת לאחר שרכשה באחרונה ידע מחברה צרפתית והקימה מכבסה מיוחדת המופעלת ב"חדר נקי".

שיטת נישוי הבגדים המיועדים לתעשיית האלקטרוניקה והרפואה מחייבת מומחיות וציוד מיוחד והחברה היא היחידה בארץ המסוגלת להעניק שרות כזה. מנכ"ל החברה, גיורא סמואל מעריך, כי בתחום יצוא הביגוד לחדרים הנקיים יש לחברה סיכוי משמעותי, בעיקר בשוק האמריקאי והמערב אירופי.

יונידרס הוקמה בשנת 1978 ומגלגלת מחזור, המסתכם בכ־170 אלף דולר לחודש.

החברה הקימה שתי חברות בנות: "יונידנט", המשכירה בגדי עבודה למפעלים וחברות. החברה מציידת כל עובד, באחת מ־200 החברות הלקוחות, בשלוש מערכות בגדים להחלפה, פעם בשבוע לפחות. החברה האחרת היא "יוניקליך" המייצרת ביגוד לחדרים נקיים. בעבר ניקנו הבגדים המיועדים לחדרים נקיים ביפן, אך בעקבות חרם יפני על ישראל, החליטה יונידרס לפתח בד משלה.

ראדא חתמה עיסקה להתקנת רכיב ממוחשב בתחנת חלל אמריקאית

מאת דני גוב

סוכנות החלל האמריקאית וחברת "ראדא" הישראלית חתמו באחרונה על עיסקה לפיה יותקן כרטיס ממוחשב לצרכי זכרון, בתחנת חלל אמריקאית.

הכרטיס יותקן במערכת המחשב הניסיונית של תחנת החלל המאוישת, שתוטס לחלל בשנה הבאה. הכרטיס שיותקן בתחנה הוא כרטיס זכרון המסוגל לאגור עד חצי מיליון בתים של זכרון נדיף, או מיליון בתים של זכרון נצרב או שילוב שלהם.

מאיר שריב, מנהל השיווק של ראדא אומר, כי העיסקה עם סוכנות החלל האמריקאית תהווה מנוף לעיסקות עתידיות של ראדא עם גורמים בחו"ל. שריב אומר, כי הכרטיס שיוטס בתחנת החלל פותח כחלק מהמחשב הצבאי של ראדא המסופק היום לצ.ה.ל. וזאת בנוסף לאספקת הכרטיס לפרויקטים שונים בארץ ובחו"ל. ראדא מפתחת ומייצרת מחשבים צבאיים, אויוניקה וציוד בדיקה.

החוב הפנימי חוסם את שוק ההון בפני יזמים ומשקיעים

מאת מאיר תדמור

הנפח הגדול של החוב הפנימי שהיקפו כמעט כפול מהתוצר המקומי של המיגזר העסקי, גורם לכמעט־הלאמה של שוק ההון וחסימת הנגישות אליו לצרכני הון אחרים, אומר יעקב גדיש מי שהיה הממונה על התקציבים באוצר, ביום עיון של המרכז הישראלי לקידום חברתי וכלכלי.

פינוי חלקים בשוק ההון לצרכים של פירמות יתאפשר לאורך זמן, רק אם הממשלה תקצץ את הוצאותיה או תגדיל את הכנסותיה או תחליט ליצור גרעון תקציבי.

צרכי המשק מחייבים הקטנת החוב הפנימי ופינוי השוק לכוחות משקיעים ויזמים המחפשים מקורות במחיר סביר לפיתוח המשק. כך תתאפשר צמיחה שבכוחה לקחת חלק בהחזר החוב.

עוד אומר גדיש, כי הסכנה הגדולה הטמונה בחוב הפנימי היא בריבית שהיא „מייצרת" כ־3.5 מיליארד ש"ח בשנה ויחד עם החוב החיצוני מגיעים תשלומי הריבית לכ־15% מהתל"ג.

רשת ענק אמריקאית מבקשת לרכוש מוצרים בישראל

מאת דני גוב

רשת בתי הכלבו האמריקאית "ג'ורדן מארש", הנחשבת לאחת מהרשתות הגדולות בצפון מזרח ארה"ב, מבקשת לרכוש בישראל מוצרים בהיקף כספי של כמיליון דולר. הרכישה המתוכננת מיועדת לקראת קיום "שבועיים ישראל" באפריל 1988 בחנויות הרשת.

יו"ר מועצת המנהלים של הרשת, אליוט סטון, אמר אתמול לשר התעשייה והמסחר אריאל שרון, כי הרשת מייחסת חשיבות רבה לאירוע זה, שיציין בין השאר את שנת ה־40 למדינת ישראל ואשר יביא לידיעת קהל הצרכנים בצפון מזרח ארה"ב את התעשייה הישראלית.

השר שרון אומר, כי הוא מייחס חשיבות רבה לפעולות להגברת השיווק של מוצרים ישראליים בחו"ל, כי שבועיים ישראל ברשת זו יהוו למעשה תפנית לאור העובדה, שעד כה לא רכשה רשת זו מוצרים בישראל ובעתה היא תכלול את השוק הישראלי בין ספקיה. שרון אף קידם בברכה את החלטת הרשת לערוך לקראת האירוע מערכת של קידום מכירות ופרסום נרחבת בעלות של למעלה ממיליון דולר.

יו"ר הרשת, שמחזורה אשתקד עבר על 800 מיליון דולר הזמין את שרון לחנוך את שבועיים ישראל ברשת.

נדל"ן / דני גוב

הקבלנים תובעים שינויים בחוק עידוד השקעות הון – בנייה להשכרה

נציגי הקבלנים נפגשו באחרונה עם חברי ועדת הכספים של הכנסת, כדי לתבוע מהם שינויים בחוק עידוד השקעות הון – בנייה להשכרה. הקבלנים העלו 8 סעיפים לתיקונים בהצעת החוק במטרה לתקן עיוותים בנוסח הקיים וכן הוספה של מספר הטבות למשקיעים, כדי להבטיח אטרקטיביות של ההשקעה.

הקבלנים מציעים תיקונים אלה: 1. אי החלת מיסוי על בנין להשכרה בשל עליית ערך אינפלציונית במשק הבנייה. 2. לאחר השלמת תקופת השכרה של 5 שנים, יינתן פטור מלא ממס שבח כפיצוי על תקופת השכרה של 5 שנים נוספות. 3. ביטול ההגבלות המוטלות על ידי מרכז ההשקעות על יזמים המבקשים לבנות להשכרה. 4. משקיעים שימכשו השקעתם בתום תקופת ההשכרה וישקיעו את התמורה בבנייה להשכרה, יקבלו דחייה במס שבח ביחידות הנמכרות, על ידי הפחתת העלות של הדירות החדשות להשכרה לצרכי מס שבח בעתיד. 5. לא להפלות לרעה בונים להשכרה לעומת בונים למכירה. 6. תיקון נוסח החוק המאפשר מס מוגבל בשעור 25% בתום תקופת ההשכרה. 7. להרחיב סמכויות שר הפנים להענקת פטורים גם מאגרות עירוניות אחרות, כמו ביוב, תעול, מים וכו' ולא להגבילה רק לאגרת היתר בלבד. 8. בקשה ששעור המס החל על דיוידנד ממפעל מאושר יחול גם במקרה והדיוידנד חולק מתוך קרן פחת.

מגרש ב־8.3 מיליון שקל ברמת אביב

מנהל מקרקעי ישראל פרסם בימים אלה מכרז להחכרת מגרש להקמת 84 יחידות דיור ברמת אביב, בתל אביב: שטח המגרש 5,625 מ"ר ומחיר המינימום המבוקש 8.3 מיליון שקל. במקום יוקמו 3 בניינים בני 6 קומות כל אחד, בכל בנין תהיינה 28 דירות בשטח ממוצע של 170 מ"ר לדירה.

בשכונת נאות אשקלון מציע המנהל מגרש לבנית 74 יחידות דיור על שטח של 5,000 מ"ר. בכל דירה 4 חדרים בשטח של 10 מ"ר ברוטו ובכל בנין 4 קומות. מחיר המינימום: 634,240 שקל.

באשדוד מציע המנהל 28 יחידות דיור לבניה ביתר־ ובקרית גת 29 מגרשים באותה מסגרת.

בימים אלה פרסם המנהל מחדש מגרש לקניון "שקמונה" בחיפה. מכרז קודם ניפסל משום שהמציע לא עמד בתנאי המכרז. קניון שקמונה ישתרע על שטח של 13 אלף מ"ר מתוך שטח כולל לבנייה של 33,636 מ"ר במחיר מינימום של 9.1 מיליון שקל.

ירידה במכירת דירות של "שיכון עובדים"

"שיכון עובדים" מכרה באוקטובר 85 דירות בכל הארץ לעומת 132 דירות, שמכרה בחודש ספטמבר השנה. מכירות החברה באוקטובר השנה היו גבוהות, עם זה, ב־25% מהמכירות בחודש אוקטובר 1986, אז נמכרו 68 דירות בלבד.

בתקופת ינואר־אוקטובר 1987 מכרה שיכון עובדים 918 דירות לעומת 830 דירות שנמכרו בתקופה המקבילה אשתקד, כלומר עליה של 10.6%.

החברה מכרה באוקטובר 5 דירות בחיפה והצפון, 59 דירות בתל אביב המרכז, 16 דירות באזור הדרום ובנגב ו־5 דירות באזור ירושלים. באוקטובר לא חל שינוי במחירי המכירה.

מכרז להקמת בית אבות בקרית מוצקין

המינהל פרסם בימים אלה מכרז להקמת בית אבות בקרית מוצקין. שטח הבנייה – 14 אלף מ"ר ומחיר המינימום המבוקש 773,500 שקל.

ברחוב יהודה הנשיא ברמת השרון מציע המנהל 3 חצאי מגרשים בשטח של כ־245 מ"ר כל אחד. על כל מגרש מותר לבנות שתי קומות. מחיר המינימום המבוקש הוא כ־83 אלף שקל לחצי מגרש.

בחולון מוצע מגרש לבנית 4 קומות בשטח של 471 מ"ר במחיר מינימום של 229 אלף שקל. ברובע י"א באשדוד עומד למכרז מגרש בן 1,837 מ"ר לבנית בנין בן ארבע קומות. מחיר המינימום 363,407 שקל. כן פרסם המנהל בימים אלה מכרזים למגרשים בעומר ליד באר שבע, ברבסים ליד חיפה ובשכונת גילה בירושלים.

השמאים: תנודות צפויות במחירי שוק המקרקעין

שמאי המקרקעין גורסים, כי חלק מהכספים "הגדולים", שישתחררו מהבורסה יופנו לרכישת נכסי מקרקעין והביקוש יביא להעלאת מחירים של כ־10%. מאידך גורסים השמאים, כי אם השפל במשק האמריקאי יושתק גם למשק הישראלי ויוביל למיתון, הרי גם שוק המקרקעין ייפגע והביקושים ירדו ובמקביל ירדו גם מחירי המקרקעין בכ־10%.

בכנס השנתי של לשכת שמאי המקרקעין בישראל נאמר, כי לדעתם מחירי שוק המקרקעין עלולים תוך תקופה קצרה לנוע בתנודות של 10% מעלה ומטה.

המינהל ישווק מגרש שפונה ברמת החייל

פקחי המנהל הרסו בימים אלה בנין מגורים שהוקם בניגוד לחוק בחולון. במבנה בן 3 חדרים ומחסן על שטח של 300 מ"ר הוקם על קרקע באזור התעשייה. פסק דין חייב את הפולשים לפנות את המקום ולאחר שנמצא להם דיור חליפי בוצעה ההריסה ללא התנגדות.

פקחי המנהל בתל אביב פינו גם שני מבנים על מגרש לדיור וחצי ברמת החייל. במקום הקימו שני פולשים מוסך ומתקן לתיקון מכונות כביסה. בדעת המנהל להוציא מגרש זה למכרז.

מגרש סמוך בגודל דומה הוחכר לפני זמן קצר ב־735 אלף שקל.

משכנתא ללא ריבית ב"דנקנר־סאראב"

החברות "דנקנר־סאראב", הבונות בקרית בן גוריון בחולון, מכרו בארבעת החודשים האחרונים 98 יחידות דיור. בשל עודפי הנזילות, שנוצרו נוכח המכירות, החליטו החברות לאפשר ללקוחות הרוכשים דירות, שיוצאו למכירה בקרוב, לקבל משכנתא ללא ריבית עד סכום של 15 אלף דולר.

דרושים
הצעות עבודה
חוק ההזדמנויות השווה בתעסוקה, התשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.
ריפוי והדרכה
לאולמי שמחות באיזור המרכז
דרושים:
1) טבחים מקצועיים
2) עוזרי טבחים
נא לפנות לטלפון
03-5741910
03-5741959

هكذا من الأصل

משמרות־מחאה במשרד העבודה בתגובה על סטירת־הסמנכ"ל

מאת חיים ביאור
סופר "דבר"
לענייני עבודה

שיבושים צפויים השבוע במשרד העבודה והרווחה לאחר שוועדי העובדים במשרד החליטו להציב משמרות מחאה ליד משרדו של הסמנכ"ל אלי פז.

העובדים מוחים בכך על שהנהלת המשרד לא מיצתה את הדין עם פז, ששסטר ליו"ר הוועד הארצי של העובדים, שלמה נחמה, במהלכה של אסיפת עובדים ב־18 באוקטובר.

שר העבודה והרווחה משה קצב, היוצא היום לארה"ב, העביר למנכ"ל המשרד יהושע דרדזבין את הטיפול בפרשת הסטירה, אך האחרון עוד לא נקט פעולה בנדון.

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן עמי פנה אתמול לשר קצב כי ימצה את הדין עם סמנכ"ל המשרד "שכן הדעת אינה סובלת שהנהלת המשרד לא תנקוט עמדה ופעולה באירוע כה חריג הנוגד נורמות של מינהל תקין".

המחזיקה בתיק עובדי משרד העבודה בהסתדרות עובדי המדינה, יונה סומך, מסרה שהעובדים דורשים כי פז יתנצל פומבית על מעשהו. היא ציינה שהסמנכ"ל מונה לתפקיד בלי הליכי מכרז כחוק.

נורה אדומה בכנסת: 5% מתושבי הנגב – עזבו

מאת סופר "דבר" בכנסת

ההגירה השלילית בנגב הדליקה נורה אדומה בכנסת והנושא יידון בוועדת הכספים בהשתתפות שלושה שרים. ח"כ ז'ק אמיר (מערך) העלה את הנושא בישיבה האחרונה של הוועדה לנוכח פרסום הנתונים הסטטיסטיים, שלפיהם עזבו 14,000 תושבים את הנגב ב־7/1986. יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא, החליט להקדיש דיון לנושא זה ולזמן לישיבה את פרס, שהוא יו"ר ועדת השרים לפיתוח הנגב, ואת יעקבי ושרון המכהנים כיו"ר מועצת הנגב.

ח"כ אמיר הגיש גם הצעה דחופה לסדר היום של הכנסת שבה הוא מתריע על כך כי בתקופה קצרה עזבו אלפים מתושבי הנגב את מקומות מגוריהם.

ה"שין שינים" ימשיכו בתפקידם בנוער העובד

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר דחה את הצעתו של יו"ר האגף לצעירים, נוער וספורט בהסתדרות יעקב ישי, שלא להעסיק עוד מדריכים בנוער העובד והלומד, שקיבלו דחיית שירות מצה"ל וגילם 18.

ישי טוען שמדריכים אלה, הקרויים שין־שינים ("שנת שירות") צעירים מדי כדי להעביר לחניכי התנועה מסרים אקטואליים כגון הרפואה השחורה, חברת העובדים וכיו"ב. הוא קרא להעדיף מדריכים מבוגרים יותר, גילאי 22־11, המסוגלים כדבריו, למלא אחר משימה זו.

קיסר תמך בעמדתו של מזכ"ל הנוער העובד והלומד בעד השארותם של ה"שין־שינים" כמדריכים. לדבריו, אי אפשר לבטל את העסקתם של מדריכים אלה וליצור בהם התחושה כי הם זרים. עם זאת, אמר, יימשך הלחץ על התנועה הקיבוצית שתעמיד לרשות הנוער העובד והלומד סטודנטים יוצאי צבא שיהיו בתנועה.

מפעילים בקרת איכות הדרים לשוק המקומי

מאת דויד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני חקלאות

המועצה לשיווק פרי הדר הפעילה זו פעם ראשונה מערך בקרת איכות לפרי הדר המשווק בשוק המקומי. מערך זה, הפרוס בחמש נקודות ביקורת בארץ, נועד להגביר את הפיקוח על טיב הפרי.

תחנות הבקרה נמצאות באשדוד, בחיפה, בפתח תקווה, בבית דגן ובבית יהושע. כל משאית המובילה פרי הדר חייבת לעבור דרך אחת מנקודות ביקורת אלה ולקבל אישור כי הפרי עבר ביקורת וראוי לשיווק. הביקורת כוללת כמות הסוכר בפרי, המיץ וכן גודל הפרי.

הקמת מערך זה משתלבת במדיניות המועצה לשיווק פרי הדר להגביר הפיקוח על הפרי הנמכר כאן ובחו"ל. המועצה סבורה כי רק פרי באיכות מעולה יכול לשפר את התמורה הכספית.

בעונה הקודמת הסתכמו ההכנסות משיווק פרי הדר למאכל לשוק המקומי ב־50 מיליון דולר.

התרחקו ממיכלי תרסיס

(עש"ת).– משרד החינוך מזהיר את התלמידים משימוש במיכלי תרסיס. בהודעה שפירסם דובר המשרד ישראל כהן נאמר כי התלמידים רבים משתמשים באותה במיכלים כאלה בצביעה, בצבעה ובשאלה וכד'. המשרד מזהיר את התלמידים שמיכלי התרסיס עלולים להתפוצץ ולסכן אנשים בעת חשיפתם לחום גבוה. אין לזרוק אותם מלאים או ריקים למדורות ויש להרחיקם מאש.

בן 11 ממשפחה ענייה לא הורשה להיכנס לכיתה עד שהוריו ירכשו לו ספרי לימוד

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

בן 11, תלמיד כיתה ה' בבית ספר בבאר שבע, בן למשפחה הסובלת מבעיות סוציאליות וכלכליות קשות, לא הורשה אתמול להיכנס לכיתה עד אשר הוריו ירכשו לו ספרי לימוד. כאשר נכנס, פנתה אליו המחנכת במלים בוטות ובנוכחות יתר התלמידים אמרה לו, לדבריו, כי כל עוד לא ירכשו הוריו את ספרי הלימוד, לא יוכל להיכנס לכתה ו"יאלץ להישאר ברחוב".

אמו של הילד, ש.ה., מפרנסת יחידה לארבעה ילדים, התחננה אתמול בפני המורה שתיאות להכניס את בנה לכיתה תוך הבטחה שעד הערב תגייס את הכסף לרכישת הספרים, אולם זו עמדה בתוקף על דעתה. לדברי האם, התבטאה המורה במלים: "הדבר לא מעניין אותי. עד שלא יירכשו הספרים, מצדי יכול הילד להסתובב ברחוב".

לפני ימים אחדים קיבלה האם מכתב התראה מהיועצת החינוכית של בית הספר בו נאמר בין השאר: "עליכם לדאוג לכך ש־ש. (שמו של הילד שמור במערכת, מתוקף החוק האוסר פרסום שמות של קטינים), יהיה מצויד בכל ספרי הלימוד. בלעדיהם לא יוכל להיכנס לכיתה ביום א'".

"אני מאד רוצה ללמוד כמו כל החברים שלי", אמר אתמול הילד לסופר "דבר" כשדמעות זולגות מעיניו. האם, עובדת ניקיון בבתים פרטיים, נאלצה אתמול לקחת עמה את בנה לעבודה. בתה בת ה־8 עובדת עם אמה בניקיון לאחר שהועברה מבית ספרה לבית ספר לתלמידים נחשלים. האם, המתנגדת לכך בכל תוקף, מעדיפה שבתה תעבוד עמה.

בעקבות הפרסומים על המקרה, שהופיעו לפני כשבוע בעיתונות, נהגה עיריית באר שבע בשתיקה וגורמים מטעמה אף הציעו לאם באירוניה "שתפנה את בעיותיה לעיתונות". במקביל פנה הוועד הציבורי למען החינוך בשכונות ובעיירות פיתוח למנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, בבקשה לפעול להחזרת הילדה ללימודים בבית הספר שבו למדה.

מנהל אגף החינוך בעירייה חיים זמורסקי אמר אתמול בתגובה: "ככל הידוע, לא היתה במקרה זה התנייה מצד המורה בקבלת התלמיד לכיתה ואסור למורה לנהוג כך בשום פנים ואופן. אם הוא נרשם ללימודים כחוק, חייבים לקבלו".

סגן ראש המינהל הפדגוגי במשרד החינוך, עקיבא סלע, אמר אתמול כי אינו מכיר את המקרה הספציפי, אולם לדבריו קיימת הוראה במשרד החינוך שאין להרחיק תלמיד מהכיתה או מבית הספר בגלל בעיות כספיות אמיתיות.

"זרקו אותי מהבית" – טוען אב החשוד בניסיון לרצוח בנו

מאת חנה מאר, מתרת "דבר" בשרון

סעדיה רצבי, בן 53, תושב נתניה, נעצר ל־15 יום כחשוד בניסיון לרצוח את בנו משה, בן 31, בביתם ברחוב האר"י 15 בשכונת בן ציון בנתניה.

בעקבות ויכוח חריף שפרץ ביניהם נטל האב סכין ודקר את בנו בחזהו. בבית המשפט נמסרה עדות לפיה צעק האב לבנו תוך כדי דקירתו: "אני אהרוג אותך".

הבן – מכונאי באגד, גרוש המתגורר עם אימו ויתר אחיו באותו בניין שבו מתגורר האב אך בקומות נפרדות – נפצע קשה ואושפז ב"מאיר" בכפר־סבא. בניתוח הוצא מגופו הטחול וכן יש פגיעות בריאתו.

בבית המשפט נמסר כי בחקירתו במשטרה הכחיש האב כי דקר את בנו, אך על פי עדויות שנגבו הן מן הבן הן מאחר מאחיו, אכן דקר האב את בנו.

בבית המשפט טען: "אני מבוגר בן 57 ונמצא בפנסיה מוקדמת. זרקו אותי מהבית. לא התקפתי אותו. זוהי עלילה נגדי".

שערות הצבי הירוי הסגירו עבריין הציד

מאת צבי אילן, סופר "דבר"

בית המשפט בכפר סבא מצא את מוחמד חסן עבדול רחמן עזוב אשם בציד לא חוקי של צבי על סמך זיהוי שערות הצבי שנמצאו על מכנסיו. פקחי רשות שמורות הטבע ערכו חיפוש פתע בבית הנאשם בטייבה ומצאו שמכנסיו מוכתמים בדם ויש עליהם שאריות שיער. השופט פרגו שהן בתיק קיבל את הקביעה המקצועית של איש הרשות, הזואולוג אבינעם לוריא, לגבי זיהוי השערות וקבע כי גם חלק מחיות הבר, במקרה זה שערות, היא ראיה כי הנאשם החזיק בביתו חית־בר מוגנת. הוא דן את הנאשם ל־5000 שקל קנס והתחייבות ל־2000 נוספים במקרה שיעשה עבירה דומה במשך שנתיים. את הרשות ייצג עו"ד אמיר חן.

מחר מבצע "הקש בדלת"

(עו).– מבצע "הקש בדלת" של האגודה למלחמה בסרטן ייערך ברחבי הארץ מחר. ההתרמה תיעשה בידי כ־40,000 מתנדבים, רובם תלמידים, שיפקדו כ־800 אלף בתי־אב ב־900 נקודות ישוב.

כ־100 סניפי בנקים ישארו פתוחים מחר עד חצות לקבלת כספי התרומות. ארגון תחנות הדלק אישר התרמה בתחנות.

ממטה המבצע נמסר כי לאגודה אין מימון ממשלתי ולכן בימים קשים אלה של צמצום במערכת הבריאות, מתחזק תפקידה בשמירה על רמת האבחון, הטיפול והשיקום של חולי הסרטן.

(יוסף מיכלסקי). – בחיפה, בקריות, בעכו ובנהריה החל אתמול מבצע "נתפסים על אדיבות בדרכים" שיימשך שלושה חודשים ויקנה לנהגים אדיבים פרסים ותעודות הוקרה מטעם המועצה הלאומית למניעת תאונות בחיפה וחברת הביטוח "שמיר" המממנת את המבצע. יזכו בפרסים נהגים שיצטיינו במתן אפשרות לנהגים אחרים להשתלב בדרך, יכבדו זכותו של הולך רגל, יסירו מכשולים ומטרדים בדרכים ויגישו עזרה לנזקקים בדרכים. כ־2000 משקיפים־מתנדבים יפקחו על המבצע מעמדות פיקוח גלויות וסמויות. במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בחיפה בהשתתפות ראש הסניף של המועצה בחיפה משה שקלסקי ונציגת "שמיר" חנה לויט (בתמונה) נתבקשו האזרחים להודיע לתיבת דואר 202 על כל מקרה חריג של עזרה ואדיבות, גם של נהגי אוטובוסים ומוניות. שקלסקי מסר עוד כי המועצה הארצית למניעת תאונות מכינה החתמת אזרחי המדינה על עצומה שנה שמטרתה לאלץ את הממשלה להעמיד את נושא תאונות הדרכים במקום ראשון בסדר העדיפויות הלאומי. הוא הגדיר את התנהגות הממשלה כאדישה לחלוטין. כן מסר כי נסיונות לארגן לובי של חברי כנסת להכנת הצעות חוק להפניית חלק זעיר מהכספים הנגבים מבעלי הרכב למלחמה בתאונות דרכים, נכשל כישלון חרוץ.

(צילום: פול מלינגר, "ישראל סאן")

יותר יבוא אישי של מוניות

מאת דויד מרשיוב
סופר "דבר"

שר התחבורה חיים קורפו נענה לבקשת נהגים לאפשר להם יבוא אישי של מוניות.

השר הודיע על כך באסיפת 500 נהגי מוניות בירושלים, יהודים וערבים. כן הודיע כי משרדו עתיד להעביר את כל שיטת ההקצאות למוניות לשיטה חדשה שתהיה על בסיס כלכלי. לדבריו הוא רואה בהתפתחות התחבורה הציבורית תפקיד חיוני לענף המוניות. במצב התחבורתי הקיים לא תהיה ברירה אלא לפתח את הרכבת ואת המוניות והתחבורה הציבורית. המוניות בצד התחבורה הציבורית יובילו את הבאים אל הרכבת ויהוו גורם מרכזי מועדף בתחבורה העירונית.

השר אמר עוד כי בעליית התעריפים האחרונה בתחבורה הציבורית הקפיד משרד התחבורה על כך שהיא תהיה גדולה יותר מאשר עליית המדד ו"הדבר נעשה כשאינטרס המוניות היה לנגד עיני המשרד".

עת"א תשלם השכירות לבית רובינא

מאת נתן רועי
סופר "דבר"
בתל־אביב

שלמה להט, ראש עיריית תל־אביב, הודיע באורח בלתי רשמי כי ישלם לנעמ"ת את דמי השכירות לבית־רובינא הישן ברחוב המבשר 22 בשכונת התקווה כדי שלא תעבירו לבעלי אטליזים בשוק.

כזכור הודיע להט למזכירת נעמ"ת עדה רבון כי אינו מתכוון לשלם את דמי השכירות וזו החליטה כי תעביר את הבית, השייך לנעמ"ת, לבעלי אטליזים תמורת סכומי כסף גדולים יותר מאלה המשולמים לה בעת על ידי העירייה.

בעקבות כך התעוררה תגובה ציבורית סוערת ובמהלך סיור של שמעון פרס במקום העלה הפסיכולוג אורי יוהס את הבעיה בפניו.

40 נוצרים מארה"ב ב"מסע בעקבות התנ"ך"

מאת חנה מאר, מתרת "דבר" בשרון

האסטרונאוט ליוטננט־קולונל (סא"ל) וויליאם (ביל) פיילס, בן 35, כבר הספיק לצפות בישראל מהחללית (אטלנטיס) שבה הקיף את כדור הארץ.

עתה, בסיור בישראל של "מסע בעקבות התנ"ך" שאירגן אולפן עקיבא בנתניה, צפה האסטרונאוט מקרוב במקומות שראה מן החלל. ב־12 ימי שהותו בישראל הספיק גם ללמוד עברית "על קצה המזלג" באולפן וכן שירים עבריים: "כינרת כינרת", "שם הרי גולן", "ציון הלא תשאלי לשלום אסירייך", "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני" ועוד.

פיילס ורעייתו ברנדה הגיעו לאולפן עקיבא עם קבוצה של 40 תיירים נוצריים מ־11 מדינות בארה"ב בראשותה של בילי בוים, מורה נוצריה לתנ"ך, כדי להכיר וללמוד את ישראל במתכונת מיוחדת שאירגן אולפן עקיבא, הנקראת "עם התנ"ך ביד". במסגרת זו עוסקים התיירים במשך שבועיים בסגנית א"י, התנ"ך, גיאוגרפיה, חברות, דתות, פוליטיקה, לא כתיירים אלא כצופים מקרוב במציאות הישראלית, על בעיותיה ואתגריה תוך כדי מפגשים עם יהודים, ערבים, דרוזים, שומרונים.

חברי הקבוצה ביקרו באתרים תנ"כיים מגוונים.

בין חברי הקבוצה, משפחה של ארבעה דורות: סבתא בת 91 שלא הספיקה שום טיול בגולה בישראל, בנה ונכדתה, נכדתה ונינתה הנינה, ליבי גבריאל, בת 15, זכתה באוניברסיטה בפרס ראשון בפסטיבל נוער בארה"ב. עם חברי הקבוצה נמנות גם משפחה אפריקאית מטבע לבנוני, משפחת עבדי האם, אשת עסקים, בתה השופטת ובת שניה — הנשאה, לבקשת המשפחה ביקרו חברי הקבוצה בגדר הגבול.

בעקבות ביקור שערכו חברי הקבוצה ברמת הגולן הודיעה יומית אמריקאית, מעצבת אופנה, כי היא מתעתדת לפתוח ברמת הגולן תעשיה ביתית בשביל הנשים הדרוזיות להגדיל לקדם שיבוץ בארה"ב.

עת"א העבירה 3.2 מיליון לפיתוח במוזיאון הארץ

מאת נתן רועי
סופר "דבר"
בתל־אביב

הנהלת עיריית תל־אביב אישרה אתמול הצעה של 3,200,000 שקל עבור המשך עבודות הפיתוח במוזיאון הארץ.

התנגדו שלושת חברי מועצת העירייה מטעם המערך: לילי מנחם, שרגא קנטור ופרופסור אפרים סורוגובניק. שמונה חברי סיעת הליכוד, סיעתו של להט, הצביעו בעד ההצעה.

נמסר כי הכסף מיועד להמשך בניית האודיטוריום, המשך פיתוח שלב ג' של מוזיאון "אדם ועמלו", בניית מבצעה, הקמת מרכז חינוך, בניית בית ספר ללימודי ארץ ישראל, הקמת מכון מחקר ועוד.

ח"כ יצחק ארצי (ל"ע), שהותקף באחרונה על ידי רחבעם זאבי מנהל המוזיאון במכתב חריף ביותר, הגיב אתמול בהודעה על הפסקת ההתכתבות ביניהם. "מילא מכתבו אלי לא יכנס לאנטולוגיה של הספרות העברית", כתב ארצי. הוא אמר כי ההתכתבות ביניהם עברה לפסים של גסויות ולנושאים שלא לעניין ושגיאות בעברית, בסיעת להי"ל.

לשאלת סופר "דבר" הוסיף ארצי: "אם בנדי לא הבין עד כה את סיבת התפטרותי מהמוזיאון הרי ממילא לא יבין גם בהמשך".

לחברנו יצחק ברנר
והמשפחה
משתתפים בצערכם הכבד
במות
האם ז"ל
בית סולל בונה

ממשלת ישראל
אבלה על
ד"ר
אלימלך רימלט
ז"ל
שר הדואר לשעבר בממשלת ישראל
ומשתתפת בצער המשפחה

לחברתנו דבורה אדם
ולמשפחתה
אתכם באבלכם הכבד
על מות
אפרת ז"ל
ממשפחת ביה"ס
"אוסישקין". רמת־חן

משחת השיניים
יעילה פי 3
אלמקס במניעת עששת.
תל־אביב
שד' – המלך ג'ורג' 54 – 280644
השל"ה – קופ"ח מכבי – השל"ה 7 – 463371/6 (43)
ירושלים
אליסון – ישעיהו 10 – 383753
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
פינצ'י – חיבת ציון 43 רמת־גן – 782821
בת־ים – חולון
קופת־חולים – עין יהב 2 חולון – 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
אלמקס מיוצרת ע"י
טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
נעמת
תנועת נשים עובדות ומתנדבות

מועצת נעמת הס"א
בנושא:
משפחות חד־הוריות בישראל
תתכנס ביום שלישי 10.11.87 בבית ליסין,
תל־אביב רח' ויצמן 34,
בין השעות 9.30 – 14.30.
בתכנית:
מזכ"ל נעמת **מאשה לובלסקי**
– דו"ח בין מועצה למועצה.
יו"ר הועדה המכינה למועצה **שולה שחר**
– סדר היום של המועצה.
דיונים והצעות החלטה.

במלאת שנה למותו של חברנו היקר
שמריהו ברהון ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום רביעי י"ט חשון תשמ"ח 11.11.87 בשעה 15.30
בבית הקברות בדגניה א'.
המשפחה
וקבוצת דגניה א'

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר
אברהם רוזלמן
ההלוויה תצא היום, יום שני, י"ז בחשון תשמ"ח,
9.11.87, בשעה 3.00 אחה"צ
מבית העם בכפר־חיים
המשפחה המתאבלת:
אשתו: ריבה רוזלמן
בנו: רן רוזלמן ומשפחתו
בתו: אילנה בראל ומשפחתה
אחיו: אוריאל רוזלמן ומשפחתו

אנו מודיעים בצער על
פטירתו של חברנו היקר
ישראל דיטל ז"ל
ההלוויה התקיימה ביום שישי
י"ד בחשון תשמ"ה 6.11.87.
המשפחה
ובית יפעת

קבלת מודעות
24 שעות
נ דחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363
239952

לחברי גרעין נופית
ברכה חמה
ביום עלותכם לפי – נר
והצטרפותכם לאזורנו
איחולינו
להמשך תנופת הבניה והפיתוח
ולשיגשוג ישובכם.
משה נצר
ראש המועצה האזורית זבולון
וישובי המועצה

לעירא ארבל
אתך באבלך על מות
אמך ז"ל
בית מכון ויצמן למדע
עובדי מחלקת הספקה
ועד העובדים המנהליים

עם
יוסף חרמץ צביקה ורוני
מבכים את
גינה ז"ל
יהושע ומרים פלידל

לחנה ומוטי שטיגליץ
ולכל המשפחה
משתתפים בצערכם הכבד
במות
הבעל והאב ז"ל
בית "בור"

לחברנו דני דוידסון
משתתפים בצערך על מות
האב
תנחומים לכל בני המשפחה
חבריך לעבודה
ברשות מישלב

אנו משתתפים באבלה הכבד של חברתנו לעבודה
ברק תהילה
במות אמה
רוזנצוויג בת־שבע ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוז תל־אביב
ההנהלה והעובדים

ארגון הגימלאים ברשויות המקומיות,
המזכירות הארצית
אבלה עם כל בית ישראל על מותו של
פנחס אילון ז"ל
ראש עיריית חולון ויו"ר השלטון המקומי שנים רבות
ומביעה תנחומים למשפחה.
ארגון גימלאי עיריית תל־אביב־יפו
י. ברינר, ס/יו"ר   לאה גיהון־קורגלית, יו"ר

הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה 423 בגוש 8232 רח' הלבנון מס' 3. בחריגות מבוקשות כוללות: 1.22% בנייה תכנית 340/86 ת.ב. 1912 ותכנית 357/87 בת.ב. 148 גוש 8315 חלקה 19 חריגה בחלקה עד 6% בנייה, 1 קומה. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי נתיבות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 106/30/22 שינוי מס' 10 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי בגודל המגרש וקוי הבניה לאזור מגורים ג', ובמגבלות הבניה של אזור המסחרי.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 3.8.75 נתיבות אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3342 ביום 5/6/86 עמוד 2211, השינוי האמור שבה – הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות כל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דניס
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

דבר היום

הכל עובר, גם חביב

הדחתו של נשיא תוניסיה חביב בורגיבה שמה קץ עצוב לתקופה ארוכה של שלטון הדמות החשובה ביותר במאבקה של אומה צפון־אפריקאית זו לעצמאות מצרפת והנהגתה. בורגיבה לא ידע מתי לפרוש מרצונו: יש אומרים שבשנים האחרונות קהו חושיו וכהתה תבונתו, לאחר שהתנהגותו התערערה בעליל, כמשתקף בחילופי־גברי (ואף חילופי־גברות) תכופים בממשלת בורגיבה. קמו על המנהיג הישיש כמה ממקורביו, שהחליטו כי נאמנותם למדינה וליציבותה גוברת על מסירותם האישית לנשיא.

בשנותיו האחרונות של בורגיבה בשלטון היתה תוניסיה לפתע נחשבת למתונה שבמדינות רבעי־היבשת שלה. לנוכח של קדאפי חירחורה מהומות וכפתה על העולם להתייחס אליה; אלג'ירה של שאדלי בן־ג'דיד כבשה לעצמה מעמד מגשר בין מתונות וקיצוניות בעולם הערבי והמוסלמי; מרוקו של המלך חסן התפרסמה בשילוב של יוזמות מדיניות בסכסוך ישראל־ערב ובסירוב צבאי לוותר למורדי ה"פוליסאריו". תוניסיה נראתה כדועכת, בעוד הכל ממתינים להעברת השלטון מבורגיבה לבנו, לרעייתו (בעת גרושתו), לאחייניתו או לאחד הפוליטיקאים שצמחו תחתיו וקוצצו כמעט באותה מהירות.

שליטים קשישים, גם בדמוקרטיות פרלמנטריות, מרגיזים לעתים את הנושפים בעורפם ומבטיחים להם כי הטבע כבר יטפל בקידום הצעירים, בבוא שעת הזקנים. במקרהו של בורגיבה פעל הטבע על המוח, אך לא על הגוף. יורשי בורגיבה הקפידו להבהיר שאין כוונתם להפיכה, לא במובן האישי ולא מבחינת הקו המדיני, וכי נאלצו לעשות רק מה שבורגיבה סירב להבין כי עליו לעשות. יש בכך לקח עגום לשליטים בכל רחבי תבל, אך גם איזכור לתפנית המעניינת בעולם הערבי בעשורים האחרונים: מנהיגים מגיעים על כס שלטונם לשיבה, טובה או רעה, בלא ששאפתנים צעירים אצים להפילם ולרוצחם בסדרה אינסופית של הפיכות צבאיות. בורגיבה שלט שלושים שנה ויכול היה להיזכר בתולדות ארצו כמי שגם טרח בהעברה מסודרת של השלטון לדור הבא, לולא התעקש להגיע לסניליות למשול בו. במדינות ערביות אחרות שולטים מלכים מאז שנות ה־50 (חוסיין) או ה־60 (חסן) ונשיאים זה למעלה מעשור ומחצה (אסד, סדאם חוסיין) אך עודם בעשור הששי או בתחילת העשור השביעי לחייהם. עם הדחת בורגיבה, דומה שהמנהיג המזרח־תיכוני הקשיש ביותר הוא עתה ראש־ממשלה מסויים בן 72 – יצחק שמיר.

הצ'ינגלה של השופט

מאת אבנר תבורי, ניו יורק

פרשות הארט, ביידן וגינסבורג מעידות, כי בארה"ב כדי שיהיה למועמד סיכוי לשמש במשרה ציבורית עליו להיות אל־מיני, בלתי־אנושי, ומוטב שלא יהיה לו עבר כלל, כדי שלא יהיה במה לחשוד

צל כבד מעיב על סיכוייו של הוברט דול לזכות במינוי המפלגה הרפובליקאית למועמדות לנשיאות. בראיון בלעדי שנתנה דודתו, אחות אביו, בטי דול, היא סיפרה כי הוברט הרטיב במיטתו עד גיל שנתיים וחצי והיו לו אפילו, היא זוכרת היטב, שני מקרים של הרטבה כשהיה בן שלוש. כתב „ניו־יורק טיימס" בדק את העניין וגילה, ששני הלילות האמורים היו לילות סערה. התחוללו בהם סופות רעמים מפחידות במיוחד, ואולי זו היתה סיבת התקלה המביכה. תקלה או לא תקלה, פרשנים פוליטיים קבעו מיד, כי הדבר מעיד על אי־יכולתו של המועמד להתאפק, ומי רוצה בימים אלה בנשיא שיש לו היסטוריה של חוסר איפוק.

הסיפור הזה עוד לא התפרסם בשום מקום, אבל אם יוסיפו העניינים להתגלגל כפי שהם מתגלגלים עכשיו, מועד פרסומו של סיפור כזה או דומה לו קרוב מאוד. משהו בדעתם של האמריקאים כאילו השתבש. מה שנחשב לתופעה מקובלת אצל כל אמריקאי שני, או כמעשה שטות שכל ילד עושה מדי פעם, נהיה לחטא בלתי־נסלח כשמדובר במועמדים למשרה ציבורית.

הגל הזה התחיל בגארי הארט, שבגד כנראה באשתו בלילה וושינגטוני. כל מחקרי ההתנהגות מאז ימי ד"ר קינסי מעידים, כי רוב הגברים הנשואים בגדו בנשותיהם החוקיות לפחות פעם אחת. רובם רואים בכך תופעה שאין אלי להתגאות בה, אך בוודאי אין בה כדי להמיט עליהם קלון במקום עבודתם. לא כן כשמדובר במועמד למשרה ציבורית. לגביו זה סוף פסוק.

בפרשה של גארי הארט היו כמה אלמנטים נוספים, כמו מינון־יתר חוסר דיסקרטיות, שהיה בהם, אולי, כדי להצדיק את פסק־הדין. אבל אחריו בא המקרה של ג'ו ביידן. חיטוט בעברו גילה כי העתיק בבחינה בתיכון. חיטוט מעמיק יותר היה מגלה בוודאי כי ביסודי משך בצמות הילדה שישבה לפניו ופעם אחת הדביק מסטיק מתחת לכיסא של המורה. עוד גילו, כי הצטטט פעם או פעמיים בקטעי נאום שכתב מישהו אחר. זו הרמה של הטיעון, והיה בה כדי לסלק את ביידן מהמירוץ לנשיאות. אחריו הגיע תורו של השופט גינסבורג. השאלה אם שיעור־קומתו כשופט מצדיק את מינויו לבית־המשפט העליון אינה רלוואנטית כאן. מה שהכריע את גינסבורג היה הגילוי, כי בהיותו סטודנט צעיר ראו אותו מעשן, פעם או פעמיים, אולי גם שלוש, סיגריה של מריחואנה.

העיתונות האמריקאית מלאה סיפורים על שחקני קולנוע שמריחים קוקאין ועל ספורטאים שמזריקים לעצמם הרואין. איש מהם לא איבד בשל כך את הפופולאריות שלו, אף שכמה ספורטאים נאלצו לקבל עליהם את הדין ולהסתגר במחנה גמילה, כדי לזכות בחוזה לעונה הבאה. החזקת מריחואנה או עישונה אינם נחשבים לעבירה פלילית בארה"ב: בכמה מקומות זהו מעשה לאדוקי, אך כל מי שנוהג לבקר בבתי־הקולנוע של ניו־יורק, בקונצרטים של מוסיקת רוק בכל מקום, או במועדוני הג'ז החשובים של דטרויט או ניו אורלינס מזהה בנקל את העשן ספוג הריח המתקתק שמיתמר מכל פינה, ולאו דווקא מבין אצבעותיהם של בני תשחורת זרוקים.

אבל מה שמותר לבנקאים, לברוקרים בוול סטריט, לאנשי עסקים או לסתם בני־אדם, אסור בתכלית האיסור לבנקאי, לאיש עסקים או לסתם בן־אדם ברגע שהיה למועמד למשרה ציבורית. כמו שאמר פקיד בכיר בבית הלבן: „מה זה אומר? זה אומר שהוא גמור". כדי שיהיה למועמד סיכוי, עליו להיות אל־מיני, בלתי אנושי, אדם שאינו מתרועע עם בני תמותה, ורצוי שלא יהיה לו עבר כלל, כדי שלא יהיה במה לחשוד.

ואני מניח שפוליטיקאים ישראלים פרצו בצחוק רועם למקרא הפרשיות הללו. מה כל אלה לעומת מינויים פוליטיים למקורבים חסרי כישורים, או העסקת חוזים ממשלתיים לאשתו של מכובד־איש־ציבור, או תיווך בעסקות פרטיות במסגרת חברות בכנסת, או שקרים, כנוהג קבוע, בעדות בבתי־המשפט, ושאר עניינים „פעוטים", שהם נורמות מקובלות בקרב נושאי תפקידים ציבוריים בישראל.

הרהורים למקרא הדו"ח

מאת משה שחל

יש לשקול חקיקה ספציפית, שתגדיר במפורש את כוונת הוועדה, כדי שחוקרי המשטרה לא יראו במסקנות היתר גם לעצמם להפעיל לחץ פיסי על נחקר על־מנת למנוע פגיעה עתידית באזרחים

דו"ח ועדת החקירה לעניין שיטות החקירה של שירות הבטחון הכללי בנושא פעילות חבלנית עויינת (ועדת לנדוי) מלמד עד כמה צדקו אלה שצידדו לפני שנה בהקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקירת „פרשת אוטובוס 300". ועדת לנדוי ראתה בחומרה את כשלונו של השב"כ שהפר בשיטתיות את החוק על־ידי אישור, ואפילו עידוד, עדויות שקר בבתי־המשפט; בחומרה רבה עוד יותר ראתה את „פרשת אוטובוס 300", שנוסף על מתן עדויות שקר נעשתה בה, ביודעין ובמתכוון, פעולה של שיבוש חקירת ועדה שמונתה לצורך זה. „נסתפק כאן בכך שנאמר", כתבו חברי הוועדה, „כי קרוב לוודאי הוא, שמעשה חמור מאין כמוהו כמו זה לא יכול היה לקרות, ואפילו לא יכול היה לעלות על דעתו של איש, אלא על רקע של שיטה רבת שנים של מתן עדויות שקר בבתי־המשפט, שהצליחה להוליך שולל בתי־משפט בכל־כך הרבה מקרים".

הוועדה קבעה שצמרת השב"כ נכשלה בכך שלא הבינה כי שום עשיה בטחונית, חשובה וחיונית ככל שתהיה, אינה יכולה להעמיד את עושיה מעל לחוק ועל כן ראתה את ראשי השב"כ אחראים במישרין לכך שהנורמה של מתן עדויות שקר בבתי־המשפט נמשכה שנים באין מפריע. לעניין זה קבעה הוועדה, כי הטענה „לא ידעתי ולא נתתי דעתי" אין בה כדי לפטור ראש שירות מאחריות לנעשה, אך במה שנוגע לדרג המדיני, האחראי באחריות ישירה לשירות – שאני. הדרג המדיני יצא פטור גם מאחריות ערטילאית שהוטלה על ראשי השב"כ, שהרי הוועדה נמנעה, וסיבותיה עמה, מלהסיק מסקנות כלשהן כלפי ראשי השב"כ, האחראים להשתרשות הנורמה הפלילית האמורה (הדבר בולט במיוחד אם משווים זאת למידת האחריות שהטילה ועדת כהן לחקירת אירועי סאברה ושתילה על הדרג המדיני ולמסקנות שהסיקה ממנה).

הוועדה נטלה עליה משימה נכבדה ביותר והיא – לקבוע, כפי שבעצמה היטיבה להגדיר, „כיצד תתמודד מדינה, הדוגלת בעקרונות ליבראליים של חירות האדם, עם פעילות טרוריסטית המבקשת לחתור תחת עצם קיומה". במסקנותיה ציינה הוועדה, כי לנגד עיניה עמדו „הצרכים היחודיים של המאבק בפח"ע", כפי שהונחתה בכתב המינוי, „אך לא פחות מזה שמנו ליבנו לערכים של חוק ומוסר שבלעדיהם לא תיכון מדינה מתוקנת". על־כן פסלה הוועדה את ההצעה להכיר בפעילותם של שירותי הבטחון, במלחמתם בטרור, כבפעילות המתקיימת ב„איזור דמדומים", שמחוץ לתחום החוק, ובד בבד פסלה גם את דרכם של הצבועים, המכריזים על דבקות בשלטון החוק תוך העלמת עין מן הנעשה מתחת לפני השטח. הוועדה בחרה בדרך השלישית, דרך האמת של שלטון החוק, אלא שהביאורים להמלצות שנתלוו למסקנה זו מעוררים קושי.

מסקנות הוועדה ניצבות על שלושה אדני־יסוד (ס' 46 לדו"ח): א. פעילות ישירה של השב"כ לסיכול מעשי פח"ע לא תיתכן בלי חקירת חשודים, על מנת לקבל מהם מידע חיוני השמור עמם ואין להשיגו בדרכים אחרות; ב. חקירה יעילה של חשודים בפח"ע לא תיתכן בלי שימוש באמצעי לחץ, כדי לגבור על רצון עיקש שלא לגלות מידע ועל פחדו של הנחקר שיבולע לו מידי אנשי ארגונו, אם יגלה מידע; ג. על־פי הדין הקיים נראה לוועדה כי חקירה, כאמור, מותרת על־פי הדין וההודאה שנתקבלה בה קבילה במשפט פלילי.

על יסוד אלה הגיעה הוועדה למסקנה, כי במסגרת הדין הקיים, תוך שמירה על שלטון החוק ועל מושגי יסוד של מוסר, שעליהם מושתתת מדינתנו, אפשר לנהל חקירת פח"ע תוך הפעלת אמצעי לחץ. לדעת הוועדה, יש להתרכז בלחץ פסיכולוגי, לא אלים, תוך חקירה נמרצת וממושכת ושימוש בתחבולות, לרבות מעשי הטעיה; אם אלה אינם משיגים את המטרה, אין להימנע – לפי המלצת הוועדה – מהפעלת מידה מתונה של לחץ פיסי. כדי להימנע מלחץ פיסי מופרז, על־פי שרירות ליבו של החוקר, ניסחה הוועדה קובץ הנחיות לחוקרי השירות, המופיע בנספח הסודי לדו"ח.

לדעה זו, הגורסת כי על סמך הדין הקיים רשאי השב"כ לנהל חקירה תוך הפעלת אמצעי לחץ, עלולות להיות השלכות, שהוועדה לא נתנה, כנראה, את הדעת עליהן. מלבד השב"כ קיימות רשויות סטאטוטוריות נוספות, המוסמכות לנהל חקירות. הבולטת בהן היא המשטרה. כידוע, וכך אף ציינה הוועדה, אין מעמדו של השב"כ, תפקידיו וסמכויותיו, מעוגנים בחוק, וממילא לא הוקנתה לו סמכות חיקור בדין, שאין לרשות חוקרת אחרת. מכאן, שהדין הקיים, החל על חקירת פח"ע בידי השב"כ, הוא אותו דין החל על כל חקירה אחרת בידי רשות מוסמכת כלשהי. לשון אחרת, אם הוועדה פירשה את הדין הקיים כמתיר הפעלת אמצעי לחץ במהלך חקירת פח"ע, לרבות הפעלת מידה מתונה של לחץ פיסי, פירוש הדבר שגם המשטרה, למשל, במהלך חקירה פלילית מסויימת, תהיה רשאית, מבחינת החוק, להפעיל אותם אמצעי לחץ.

אבהיר את דברי. על־פי הדין מוטלות על דרכי החקירה מגבלות, הנובעות מהדין הפלילי, האזרחי והמינהלי (הוראות פנימיות המחייבות את החוקר). הוועדה, על־ידי מתן פירוש מרחיב ביותר להגנת „הצורך" שבסעיף 22 לחוק העונשין, הגיעה למסקנה, כי חקירה המלווה באמצעי לחץ כשרה על־פי הדין. הכלל הוא, כי אין לרשות מינהלית אלא אותן הסמכויות המוקנות לה בחוק ובהתאם לחוק, ואילו כאן מוקנות לרשות המינהלית סמכויות לביצוע מעשים, הנוגדים לכאורה את החוק, על־ידי העלאת טענת הגנה מפני אחריות פלילית. ברור כי פירוש מרחיב זה של הגנת „הצורך" אינו מצטמצם בחקירות פח"ע בלבד. בהחלט אנו עלולים להגיע לכך, שחוקרי משטרה ינקטו אמצעים דומים ויתגוננו בטענה כי מעשיהם נועדו כדי למנוע פגיעה עתידית בגופם או ברכושם של אזרחים, שכידוע מבחינת החוק הם מופקדים על שמירת שלומם.

בטוחני כי לא לכך התכוונו חברי הוועדה, שכן אין דין חקירת שב"כ בנושאי פח"ע כדין חקירה פלילית של המשטרה. הראשונה נועדה בראש ובראשונה למנוע או לסכל פעילות חבלנית ופגיעה באוכלוסיה מבעוד מועד, ואילו האחרת נועדה בעיקר לאסוף ראיות לאחר ביצוע העבירה, לצורך העמדת העבריין לדין. על כך אמנם עמדה הוועדה.

לדעתי, אין להסתפק בפירוש לדין הקיים שנתנה הוועדה, כי רשויות חקירה אחרות עלולות לנצל אותו לרעה, וכבר היו דברים מעולם. כדי שלא נימצא כפורצי סכר וכדי שלא ייפגע דימויה של המדינה כמדינת חוק, השומרת על זכויות האזרח, יש לשקול חקיקה ספציפית, שתגדיר במפורש ובמדויק את שנתכוונה הוועדה, אולי בדרך של תיקון לפקודה למניעת טרור.

האשראי – לא כצעקתה

מאת דרור שרביט

האשראי הכולל במשק גדל ריאלית מאז תחילת השנה ב־12 אחוזים. בנק ישראל פועל לביטול המידור בסוגי האשראי השונים ומפעיל שיטת נזילות חדשה לבנקים

בין התוצאות השליליות של מדיניות הייצוב – הגברת הצריכה, ההרעה במאזן המסחרי, גידול החוב החיצוני וירידת שיעור החיסכון – מונים גם את גידול האשראי במשק. יש אף הרואים בגידול האשראי את מאיץ התוצאות השליליות של מדיניות הייצוב וטוענים שהוא מכשיר את הקרקע להתחדשות האינפלאציה או מונע את הורדתה במדרגה נוספת.

התקשורת מרבה להביא נתונים על התפתחות האשראי החופשי במטבע ישראלי, שגדל מאז תחילת השנה בממדים מדהימים. כך נוצר הרושם כי כל מפלס האשראי במשק גדל בשיעורים חריגים. בפועל מורכב האשראי לציבור גם מאשראי מכוון, אשראי מפקדונות למתן הלוואות ואשראי ישיר מחו"ל. משקלו של האשראי החופשי בשקלים „הצמוד והלא־צמוד" בסך האשראי לציבור הוא פחות משליש. אף שהוא גדל ריאלית ב־53% בערך מתחילת השנה, סל האשראי כולו גדל ריאלית ב־12% – שיעור שאמנם אינו נמוך כלל, אבל אינו מהווה סכנה למשק בבהלה או למשק המבקש לצמוח.

גידולו החריג של האשראי החופשי בשקלים נובע משתי סיבות עיקריות: התרחבות משמעותית של העסקות הפיננסיות בשקלים לא־צמודים – התרחבות מעודדת למשק, שפעל בעבר בעיקר בעסקות צמודות – וצימצום מכוון של סוגי האשראי האחרים, כמו הפקדונות למתן הלוואות ואשראי חופשי במטבע־חוץ. כלל האשראי במשק מסתכם ב־40 מיליארד שקל לערך, 40% מזה הם לטווח קצר ו־60% לטווח ארוך. 60% מהאשראי הם במטבע ישראלי ו־40% במט"ח או צמודים לו. עד כאן הנתונים.

האם גידול ריאלי של 12% באשראי הכולל לציבור מאז תחילת השנה תואם מדיניות של ייצוב מחירים? יש כלכלנים שיאמרו שזה גידול חריג, המקשה על העושים לייצוב המשק ומעודד צריכה ויבוא, מה גם שאין פיקוח על ייעודי האשראי. לעומת זאת יהיו שיטענו כי האשראי הכולל במשק עדיין מרוסן ולראיה יביאו את הריבית הריאלית הגבוהה באשראי לעומת חו"ל. הריבית הריאלית על סל האשראי במשק מגיעה ל־12% לעומת ריבית ריאלית של 4% בארצות התעשייתיות. ריבית ריאלית גבוהה זו אולי מלמדת, שהריסון המוניטארי מתקיים בעוצמה גבוהה.

בעיה קשה בפני עצמה היא השונות בריביות הריאליות על סוגי האשראי השונים. הריבית הריאלית על האשראי השקלי מגיעה ל־30 אחוז בשנה, בעוד שבאשראי מסוגים אחרים מתקיימות ריביות ריאליות נמוכות יותר מהממוצע. בבנק ישראל מנסים עתה לבטל את המחיצות בין סוגי האשראי השונים ולפתוח את כל מאגרי האשראי לשימוש חופשי בלתי מפלה.

פיתוח האשראי לציבור הוא ציר מרכזי של המדיניות המוניטארית, אך היעד המוניטארי הנכון הוא רחב יותר ומקיף גם את האשראי של בנק ישראל לציבור ולממשלה, מה שמכונה בלשון כלכלנים „האשראי המקומי נטו". מיצרף זה, על רקע איזון תקציבי או ספיגה ממשלתית, אף יכול להתפתח ביותר מתינות מהאשראי לציבור. התפתחות כזאת משתלבת גם ביעד רחב יותר של המדיניות הכלכלית: הסטת פעילות ממשלתית לסקטור העסקי. המדיניות המוניטארית עשויה להשלים לפיכך עם גידול מואץ של האשראי לציבור, אם ילווה בהצטמצמות צריכת האשראי הממשלתית.

פרק לעצמו הוא ניהול המדיניות המוניטארית והכלים המשמשים מדיניות זו. אחת הבעיות העיקריות בניהול המדיניות המוניטארית – אלו המעברים החדים בין עודפי נזילות לבין גרעונות בבנקים, המשפיעים בעיקר מעיתוי הספיגה הממשלתית. בבנק ישראל אומדים את היקפה של הספיגה הזו ב־400 מיליון שקל בערך. שיטה חדשה של קביעת הנזילות הבנקאית תופעל בראשית 1988 והיא אמורה לתת תשובה על בעיה זו. בנק ישראל יפתח לבנקים חלון־אשראי קבוע, בסך 360 מיליון ש"ח (לפי מפתח מסויים שטיבו עדיין שנוי במחלוקת). סכומים גבוהים ממכסה זו יינתנו בריביות השוליות של הבנקים (50־60 אחוז, לפי רמת הריביות כיום). המטרה היא למנוע מהבנקים שימוש חופשי באשראי של בנק ישראל, כדי שלא תהיה התרחבות מוניטארית שאין לה תמיכה בהרחבת המקורות.

„מאבק אזרחי" וגירוש

מאת דני רובינשטיין

ככל שמתבססת בשטחים התחושה שאין אופציה צבאית ערבית ואף אין סיכוי לפתרון מדיני קרוב, אין התושבים שם רואים דרכים לבד מאלו שמציע מובארך עאוד

בסוף השבוע נערך במלון „אל־זטוני" („נשתל פאלאס") במזרח ירושלים כינוס בעל אופי אקדמי לדיון בבריאות הנפש של הציבור הפלשתיני. מובן שהכינוס נשא חותם פוליטי וכבר בפרסומים שקדמו לו נאמר, שבין השאר ידונו בו בפחדים ובחרדות של אוכלוסיה הנמצאת תחת כיבוש. כותרות ההרצאות השונות היו: בריאות הנפש של הפלשתינאים בגלות, בריאות הנפש של ערביי ישראל, כיבוש ומצב נפשי, גורמים פוליטיים ותופעת הנפלטים, התמודדות עם פחדים ועוד.

את הכינוס ארגן מובארך עאוד, בן 44, יליד ירושלים, בן למשפחה נוצרית. ב־1969 יצא עאוד לארה"ב ללמוד סוציולוגיה ופסיכולוגיה חברתית וחזר לפני שנים אחדות כדי להקים כאן „מרכז ללימוד אי־אלימות". ייתכן שכינוס זה יהיה הפעילות האחרונה של עאוד כאן. משרד הפנים הודיע לו לאחרונה כי תוקף הויזה שלו לא יוארך והוא צפוי לגירוש. כאשר יצא עאוד לארה"ב ב־1969 היתה בידו תעודת־זהות של הממשל הישראלי. בעת שהותו הממושכת שם קיבל אזרחות של ארה"ב וויתר על דרכונו הירדני. לפיכך, אף שנולד וגדל כאן ומשפחתו נמצאת בירושלים, הוא שוהה בארץ על־פי ויזה של תייר מארה"ב. השמועה אומרת שגורמים אמריקאיים רשמיים התערבו למנוע את גירושו. בשבת שעברה אמר עאוד, שעדיין לא קיבל שום הודעה רשמית על הצפוי לו בסוף החודש, לכשיפוג תוקף הויזה שבידיו.

מה רוצים שלטונות ישראל ממובארך עאוד? אין ספק שהוא מעורר חששות אצל רשויות הבטחון. רק בשבוע שעבר ארגנו הוא וחבריו פגישה עם כמה מבני־הנוער הישראלי מתל־אביב שחתמו על עצומה לשר הבטחון בדבר סירובם לשרת בשטחים. עאוד עודד אותם. כאשר שאלתי אותו על כך אמר: „אמשיך להיפגש עם נוער; זו אחת מפעולות המרכז".

עד לפני חודשים אחדים קשה היה להרגיש בשטחים את פעילותו של עאוד ושל „המרכז ללימוד אי־אלימות" שהקים. תורתו מבוססת על משנתו הידועה של מהטמה גאנדי ועל דרכי מאבקו של מרטין לותר קינג, כפי שנוסחו בספרו של פרופסור שארפ מאוניברסיטת הרווארד „המאבק הלא־אלים". מובארך עאוד תרגם ספר זה לערבית והוא מנסה ליישם שיטות אלה במסגרת המאבק בשלטון הישראלי. הוא פוסל אלימות ושימוש באלימות, אולם אינו מגנה את אש"ף ואף אינו מכחיש שחלק מהכספים לפעולותיו מגיעים ממקורות פלשתיניים. את פרסומיו הוא מנסח בזהירות. „יום התוצרת המקומית" הוא כותרת של כרוז שהפיץ ובו קריאה לתושבי השטחים להקדיש יום אחד בכל חודש לצריכת מוצרים מקומיים בלבד, כלומר להחרים באותו יום תוצרת ישראלית. עוד שיטות שהוא מציע: מצעדים המוניים, ימי צום, אי־נשיאת תעודות־זהות וכדומה.

„מאבק אזרחי" הוא מכנה את שיטתו וסיסמה זו אולי היא מנוגדת לקריאת אש"ף ל„מאבק מזויין" – ואולי היא פשוט משלימה אותה. פעולות נוספות שהוא ארגן היו נטיעות מאה של שתילי זיתים באדמות מריבה, עזרה בעבודה קהילתית בכפרים נידחים ובמחנות פליטים ועוד.

בתחילת פעילותו היה ההד אליו בשטחים חשדני, אבל ככל שמתבססת בגדה וברצועה ההרגשה שאין אופציה צבאית ערבית ושאין סיכוי לפתרון מדיני קרוב, לא נותרו כמעט לתושבי השטחים דרכים, לבד מאלה שמציע מובארך עאוד, להביע מחאה פוליטית ולאומית ואי־השלמה עם המצב הקיים, הנושא אופי של מצב־קבע. בשנה האחרונה החל המופתי של ירושלים להתעניין בבית־הקברות ממילא שבמערב העיר, שההזנחה פשטה בו: משלחות מוסלמיות יצאו לברר מה מתרחש במסגד הגדול של באר־שבע, שנהפך למוזיאון. אלו רק שתי דוגמאות קטנות לצורתו של מאבק לא־אלים, שכנראה ילך ויגבר.

את מובארך עאוד אפשר יהיה אולי להרחיק (תלוי בלחץ שיפעילו האמריקאים בעניינו), אבל נגד תושבי קבע בשטחים, שילכו בעקבותיו, אי־אפשר יהיה לעשות הרבה. לפי שעה דנים בשיטותיו רק בקרב חוגי אינטליגנציה בשטחים, ולא ברור לחלוטין אם בנסיבות החברתיות והפוליטיות הקיימות תגיע בשורת „המאבק האזרחי" גם לשכבות עממיות רחבות. כך או כך, התמודדות עם שיטותיו של מובארך עאוד תאלץ את השלטון הישראלי להיות שרירותי יותר ומכוער יותר. השאלה היא: האם הרעיון לגרשו מביך עוד מישהו בצמרת הממשל בארץ? התשובה: לא. באווירה „שפורחים בה רעיונות הטראנספר למיניהם, לא תקום שום שערוריה ציבורית אם יגרשו את מובארך עאוד. דיונים בטעונים השאיים יותר או פחות יסבירו, שאי־האלימות שלו היא בסך־הכל מסווה להסתה של אש"ף: זה אולי נכון, אבל זה רק מחזק את מה שידוע: המשך השלטון בשטחים ובאוכלוסייתם יכרסם בהכרח באורחות־החיים הדמוקראטיים בארץ, עד שיכרסם אותם כליל.

במטוסים בינוניים לשנות ה־90

מאת אריה אורד

שם המשחק: גמישות. חלף זמנם של הג'אמבואים לכל מרחק. אלה ישמשו רק לטיסות ארוכות־טווח. בחודש הבא תקבל „אל־על" לידיה את ה„בואינג 757" הראשון, אחר זמן קצר נוסף את השני

„בריטיש איירווייז" הודיעה בימים אלה כי היא רוכשת לא פחות מ־26 מטוסי „בואינג 767" דו־מנועיים. כשתמהתי באוזני הקברניט ג'סופ, חבר־מועצת המנהלים הממונה על נושא ההצטיידות, על שהחברה מעדיפה מטוס מתוצרת ארה"ב במקום המטוס ארוך הטווח „א־340" מתוצרת „איירבוס", שבפיתוחו ובייצורו משתתפת בריטניה, נעניתי: „הגענו למסקנה, שכאשר אנו קונים מטוס אמריקאי ומציידים אותו במנועי „רולס־רויס" בריטיים, אנו מספקים לתעשיה הבריטית יותר תעסוקה, מאשר אם נקנה את מטוסי „איירבוס".

אני לא שאלתי והוא לא ציפה שאשאל, מדוע קונים מטוס דו־מנועי בעל 270 מושבים, במקום מטוס ארבעה־מנועי ובו 450 מושבים. התשובה טבועה כיום מאליה – שם המשחק: גמישות. „לופטהנזה" הגרמנית ריכזה את כל מטוסי ה„די־סי־10" שלה בקו הטרנס־אטלנטי. כתוצאה מכך היא יכולה לקיים שלוש טיסות ביום בין פראנקפורט לניו־יורק. מעקב אחרי תוכניות ההצטיידות של חברות־התעופה מלמד, כי לפי שעה חלף זמנם של מטוסי הג'אמבו הענקיים לכל מרחק. עתה הם משמשים לקווים ארוכים, למשל לטיסות ישירות בין אירופה או ארה"ב ובין המזרח הרחוק, טיסות של 10־12 שעות ללא חניית־ביניים. אולם חברת־התעופה האוסטרית הקטנה, „אוסטריאן איירליינס", הפותחת לראשונה קו לטוקיו באביב הקרוב, תטוס דרך מוסקבה ותפעיל „איירבוס" של 170 מושבים בלבד.

בסוף שנות ה־80 ולקראת שנות ה־90 מבקשות החברות להצטייד במטוסים בינוניים, המאפשרים להן להיות מוכנות לכל התפתחות כלכלית. הג'אמבו אמנם חסכוני מאוד, אולם אם הוא מתמלא; לא התמלא, ההפסד מובטח. מאידך, המטוס הבינוני מאפשר תדירות רבה יותר וטיסות מנקודה לנקודה, וזו משאת נפשם של אנשי העסקים המפרנסים את חברות־התעופה. התיירים מעוניינים רק או בעיקר במחיר. לצורך התיירות והטיסה מנקודה לנקודה דרוש מטוס בינוני או פחות מזה.

על הרקע הזה פועלת „אל־על", שקבעה לה תוכנית הצטיידות בשווי של 1.5 מיליארד דולר ב־10־15 השנים הקרובות. מאז נקבעה המסגרת הזאת לפני כשנתיים, מרבים לנחש ולהשיא לה עצות. עד כה לא עלו הניחושים יפה והמנכ"ל רפאל הרלב לא כל כך שעה לעצות, לא של אנשי מקצוע מסויימים ולא של משקיפים מן הצד. הוא מעדיף לחכות בכל רכישה עד הרגע האחרון. מדיניות זו נמצאה מוצדקת לפי שעה. כך למשל חיכה עד סוף השנה שעברה בהחלטה, במה יחליף את ששת מטוסי „בואינג 707" הקרבים אל סוף דרכם, תימרן בין שלושה יצרנים, עד שזכה בהצעה קוסמת מ„בואינג" והודיע על רכישת שני מטוסי „757" מצויידים במנועי „רולס רויס" במחיר כולל של 35 מיליון דולר האחד. ההמתנה הניבה חסכון ניכר, שכן הוא מצא את הרגע בו היו מכירות ה„757" בשפל ואנשי „בואינג" רצו בעיסקה בכל מחיר.

שני המטוסים יגיעו לארץ, הראשון החודש והשני בחודש הבא ויחליפו מיד את מטוסי ה„707", שטיסתם כבר נאסרה לשלושה נמלי־תעופה אירופיים. אולם עד לאחרונה היה מדובר על איסור כללי בכל שמי אירופה. הרלב המתין בסבלנות ולבסוף התברר, שרוב נמלי־התעופה דחו את הנהגת האיסור בשנה עד שנתיים. כיוון ששלושה „707" ממילא „פורשים לגימלאות" במשך השנה הבאה, הנזק קטן. עתה צפויה הודעה על רכישת „757" נוסף, שיתקבל ביוני הקרוב. את המטוס תקנה „אל־על" ככל הנראה באותו המחיר שבו קנתה את השניים הקודמים, אף שבינתיים נוצרה גיאות בביקוש למטוסים הללו. עתה תרכוש החברה גם ג'אמבו נוסף כדי לספק את תנועת הנוסעים המוגברת בשנת ה־40 למדינה ואת צרכי היצוא החקלאי. רכישת הג'אמבו הנוסף תאפשר להרחיב את טיסות המטען, שכן שני מטוסי ג'אמבו יוכלו להישאר כל השנה בתצורה זו.

עולם התעופה אינו יציב בשנים האחרונות. בממוצע רב־שנתי אמנם צופים גידול של חמישה אחוזים בשנה בתנועה. אולם בפועל חל בשנה שעברה גידול של אחוז אחד בלבד. השנה היא שנה טובה, אולם נוכח המשבר בוול סטריט קשה לדעת מה יהיה בשנה הבאה. יש צופים ירידה של 50 אחוז בנסיעות האמריקאים לחו"ל. כיוון שהתיירים האמריקאים הם 40 אחוז מן התיירות לישראל, קיים חשש לירידה של 20 אחוז בשנה הבאה למרות שנת ה־40. כיוון שהשנה באו לארץ 1.4 מיליון תיירים, ירידה של 20 אחוז פירושה 280 אלף איש. תנודות בלתי צפויות אלה מכתיבות להרלב את מדיניותו בהצטיידות.

מותר להניח, שבשנים הבאות יהיו ל„אל־על" פחות מטוסי ג'אמבו ויותר מטוסי „767" בינוניים, המסוגלים לטוס גם בקו הטרנס־אטלנטי. כאשר אין די נוסעים למלא ג'אמבו, נכנס במקומו „767". יקרה שלנוסע נדמה, כי המטוס ריק למחצה: הוא אינו יודע, שהבטן מלאה מטען ובסך הכל הטיסה רווחית או לפחות מכסה עצמה. לשם כך דרושים מטוסים שבהם אפשר לבצע זאת.

בשנה האחרונה החלה „אל־על" לבצע טיסות לילה לשורה של יעדים חדשים, בעיקר ללונדון. היא עשויה להרחיב אותן גם ליעדים אחרים. מסתבר, שגם אנשי עסקים וגם תיירים אוהבים טיסות אלה. כאשר הטיסה מתבצעת בג'אמבו, אין די נוסעים לביצוע טיסה נוספת ביום ליעד מסויים. כאשר מתבצעת טיסת הבוקר במטוס בינוני, יש די נוסעים לטיסה נוספת בערב. המטוס נמצא יותר באוויר ופחות על הקרקע במשך השבוע, והשבתות מנוצלות לטיפול יסודי בצי, אם בארץ ואם בחו"ל.

ביקורת רבה נמתחה בחברה וגם מחוצה לה על רכישת מטוסי ה„757" צרי־הגוף.

(המשך בעמוד 8)

אם רע ואם טוב

מאת יצחק רועה

טלפון בבוקר מקריית־ארבע. חשבתי שעכשיו זו הזדמנות טובה, היא אומרת. שביתה ברשות השידור, ויש לך שקט וזמן, זמן לחשוב, או אולי זו ההזדמנות לחזור בתשובה? היה לה קול לגמרי לא מעצבן, לעומת זאת, אני חייב לומר. אפילו נעים, לא נעים לומר. מי משלח קולות כאלה באנשים בבוקר באמצע הקפה?

מיד נבעה סדק דק בחומת הבטחון העצמי החילוני שלי, ולא אמרתי לה מה שהייתי אמור לומר לה, וגם לא טרקתי, כמתבקש, מול החוצפה הזאת.

כל הבחורה הזאת היתה בת שלושים–שלושים־ושתיים, התברר בהמשך, אבל דיברה במין אחווה־יהודית־כזאת, כולנו יהודים, לא, אז למה שלא תנסה. כל־כך טוב לה מאז שחזרה. וכל־כך נוח לה עם עצמה. תאמין לי. ואני עושה את זה מתוך הרגשה, שמה־יש, למה לא לשתף בזה אחרים? ואתה נשמע לי טוב, הגבירה את לחץ האחווה, וגם רוחני, הכבירה, ולמה לא? ממה אתה פוחד? אני שומעת שאתה, בעצם, מתווכח עם עצמך ולא איתי, אתה לא חושב? ולא, זה לא קושר אותך עם קריית־ארבע. אני הגעתי הנה במקרה, לא כך־גוש־אמונים לא לא־גוש־אמונים. וזה לא נכון שכל הדתיים חסרי רגישות לזולת. או שאתה מגן על הערבים, זה עניין אחר: הבא להורגך השכם להורגו.

רגע, מה, זה לא בסדר שנוח לי עם עצמי מאז שחזרתי? אי־שקט נפשי זה אידיאל בשבילך? או איך אתה מסביר את זה שכל־כך הרבה אנשים יש להם אומץ לקום ולעשות את זה, לחזור בתשובה, להשתחרר מהחומרנות?

שמעתי את עצמי אומר לה: את דווקא נשמעת יותר יפה מן הצפוי. נכון, ציחקקה, ואני גם באמת. ומיד נתפסתי לחששות מפני התגברות צד שמאל, הצד האחר, ודימיתי לחוש בקירבתי את לילית, עוזרת־הלילה של סמאל, השטן, והיא אמרה לי, אתה מדבר במושגים דתיים. זה יפה.

אין מקריות, הלא תסכימו איתי. כשצילצל הטלפון החזקתי בידי את „ליד כפרים שקטים" של יהודית הנדל, המספרת על מסעה לפולין. סיפור חנוך גרון, על ביקור בבית־קברות־יהודי־אחד־גדול, כפי שהיא אומרת. בפרק הקצר, המספר על החיים, לא על המתים, כותבת הנדל הרבה על ישו, על הכנסיה. הייתי בעמוד 82 כשצילצלה המפתה האלמונית מקריית־ארבע. כתוב כאן, שבכל מקרה ידה של הכנסיה בפולין תהיה על העליונה: אם יהיה רע – ברור שהולכים לכנסיה, ואם יהיה טוב – ברור שזה הודות לכנסיה. שהרי דור אחרי דור, כמו שכתב מילוש, פרשה המדונה המושיעה כפיה, הו אם קדושה, הצ'יליני, אהבה לאלוהים היא אהבה לעצמך, הו אם קדושה, הצ'יליני.

هكذا | من الأصل

מכתבים למערכת דבר

איגרת לתקשורת

אני החתום מטה, המכונה האיש הקטן, פונה אל מצפונכם בימי משבר ומבחן, איך ולמה פתאום כאותו ערב רב, אתם המוכיחים מעל המסך הקטן, במלל ובכתב.

למה שפל קולכם לכה נאלמתם דום, האם אזל בקנקנכם – היין האדום, האילו נא להסביר, אולי אף נבינה, האם חסר לכם חמאה או גם מרגרינה.

אתם אדריכלי ה"ראוי" שממנו נשקפת הדמות, אתם המטיפים בשער לערכי רוח ותרבות, הסתכלו בו היטב אם לכם עוד לא ברור. מה הם ממדי הצביעות ועוצמת הביעור.

מכם אנשי התקשורת העסו. אנו מצפים לנורמה של התנהגות למופת, לבל ישאל האיש הקטן את השאלה הכואבת, "הגם בארזים נפלה שלהבת".

אין הבדל מהותי בין צמיגים בוערים המפיצים עשן ומחנק עם רוחות סוערים, לבין אבירי המלל מעל המסך, בעל פה ובכתב, המעגישים בזג ומעיר את הציבור הרחב.

מדוע אתם מייסרים את האורח הקטן, שאת החצי השני הוא שילם כבר מזמן, העניסו את הקברניטים, את נבחרי העם, הבעירו להם צמיגים – המגיע להם.

אתם, גיבורי התהילה של הרדיו והטלוויזיה, לאחר "הימים הנוראים" אולי תקשו לכם רווחה. ועד שהאיש הקטן יתחיל להתאושש, אתם כבר יכולים להתחיל להתבייש.

פנחס דורון
חיפה

ניתן לדלל את התור

לפי פרסומים שלא הוכחשו 21 אלף חולים מבוטחי קופת־חולים של ההסתדרות מחכים בתור לניתוחים. בחלקם ניתן לדלל את התור על־ידי הנהגת משמרת ניתוח שניה, בתשלום מבוקר, מצד אלה המסוגלים לשלם. סידור זה יקצר את התור של אלה שאין ביכולתם לשלם. מטעמים עקרוניים מתנגדים ההסתדרות ומשרד הבריאות לסידור זה.

לצורך ארגון פעולה פרלמנטרית מבוססת על נתונים ישירים, אני פונה לציבור זה בבקשה לכתוב לי לכנסת בציון סוג הניתוח הדרוש, זמן ההמתנה, הכמות הנדרשת לשלם תמורת זירוז הניתוח – או הסירוב.

יצחק ארצי, ח"כ

עליה תמנע שואה חדשה

יש להתייחס בחיוב רב לדבריו של אברהם פרוך במכתבו ("דבר" 29.7.87) על הצורך והחשיבות להגביר את הפעולות וההסברה של ממשלת ישראל על מנת להזים את השקרים והסילופים של תנועות הניאו־נאצים שצצו באחרונה במקומות שונים בעולם – כאילו לא היתה שואה ולא הושמד בשליש מבני־עמנו בידי הנאצים וכאילו זאת היא רק המצאה של היהודים.

אכן, על משרד החוץ שלנו להירתם לעבודת קודש זו בכל האמצעים והדרכים העומדים לרשותו. אולם בזאת עוד לא נצא ידי חובתנו. במסגרת חגיגות 40 שנה למדינת ישראל – על ממשלתנו ליזום פעילות רבת־ממדים בכל קהילות ישראל בתפוצות על מנת לעורר ולהחדיר לתודעתם של אחינו היהודים – כי כל שקרה בגרמניה "הנאורה" – גרמניה של גיתה ושילר – עלול חלילה להישנות "בצורה זו או אחרת" בעולם "החופשי" והדמוקרטי בו מתענגים אחינו על סיר הבשר.

המאורע ההיסטורי הכביר – תקומת ישראל בארצו – מחייב כל יהודי ויהודי בגולה להירתם להמשך בניינה ופיתוחה של הארץ. תשלחנה כל משפחה ומשפחה שבתפוצות את בניהם ובנותיהם לעלות לארץ כדי לתת כתף לבטחונה, חיזוקה וביצורה של מדינת היהודים – מדינתם – המקלט הבטוח האחרון.

ישראל פולישצוק
בית עובד

הפנימיות – תעודת עניות לישראל

כעובדים סוציאליים העובדים בפנימיית "גבעת שמש", נדהמנו לקרוא את הידיעה בעיתונכם (2.11.87) על הכאת ילדים בשוט והתעללויות אחרות, שצוטטה מפיו של ח"כ דדי צוקר. צר לנו שאדם רציני המבקש לעשות מלאכתו נאמנה, לא מצא לנכון לברר את העובדות לאשורן, ולא שוחח עם איש מעובדי הפנימיה.

ב"גבעת שמש" כ־120 ילדים בגילאי 6–17, עם בעיות התנהגות קשות, הזקוקים למסגרת בחינוך המיוחד. אנו עובדים בפנימיה כשנתיים בממוצע, ומעולם לא שמענו ולא נתקלנו בהלקאת ילד בשוט מכל סוג שהוא. מעולם לא שמענו על ניסיון לאנוס ילדים או על מחסור במזון. אנו נמצאים בפנימיה יום יום, מעורים היטב בחיי הפנימיה ותפקידנו לשמש כתובת לבעיותיהם ותלונותיהם של הילדים. כל תלונה המגיעה אלינו מילד או מהורה, נבדקת ומטופלת ואין אנו שוקטים עד בירור העניין עד תומו. לדוגמה כאשר הגיעה תלונה שאחד העובדים נוהג לצבוט באוזן את הילדים, התלונה נבדקה, העובד הוזהר והצביטות פסקו.

אין אנו באים לטייח את העובדה, שהמצב בפנימיה רחוק מלהיות אופטימלי. עקב המיקום המרוחק של הפנימיה, תנאי השכר הירודים והעבודה הקשה והשוחקת, קיים קושי למצוא מדריכים בעלי הכשרה מקצועית מתאימה. על כל 30 ילדים בקבוצה, הזקוקים לטיפול אינטנסיבי, יש בסך־הכל מדריך ומדריכה השוהים במקום משעה 13.30 – 21.00. בלילה ובבוקר יש מחסור חמור בכוח־אדם. לפנימיה בסדר גודל זה מוקצות שלוש וחצי משרות של עובד סוציאלי, וחצי משרה של פסיכולוג חינוכי. להערכתנו מרבית הילדים המגיעים לפנימיה זקוקים לטיפול פסיכו־סוציאלי אינטנסיבי, והוכח שבתנאים הנוכחיים אין דבר זה ניתן לביצוע. המצוקה התקציבית נותנת אותותיה באיכות החיים בפנימיה, בתנאי המגורים, בכיתות הלימוד, בציוד בפנימיה ובבית־הספר, וחוסר מכל, כחוסר האפשרות לספק תוכניות העשרה וחינוך משלים לילדים שממילא הגיעו מרקע של מצוקה וקיפוח.

המצב בפנימיה מבטא את המצב במדינת ישראל, שבו שירותי הרווחה נמצאים בתחתית סולם העדיפויות וחלוקת המשאבים. דעתנו אינה נוחה ממצב עניינים זה, אך מכאן ועד להתעללות המתוארת בכתבה, המרחק רב: טענה כזו מייאשת את כל אלה העושים את מלאכתם נאמנה בפנימיה והם רבים.

צוות העובדים הסוציאליים
(ארבע חתימות)
גבעת שמש

"שרון טכסטיל": פיצויים מובטחים

בניגוד לדיווח על דיוני ועדת התעסוקה של ההסתדרות ("דבר" 29.10.87) – איש ממנהלי "שרון טכסטיל" או האחים קרסו לא הצהיר, ולא העלה על דעתו מעולם לומר "הפועלים לא מעניינים אותנו". טענה זו איננה אמת, אלא דיבה, באשר הנהלת המפעל שמה בראש מעייניה את הדאגה לפועלים ולרווחתם. בארבעים שנות קיום פעל המפעל על טהרת העבודה העברית, וסיפק תעסוקה לעובדים מאיזור פתח־תקוה ואף מאזורים מרוחקים יותר, כגון אשדוד.

המפעל דאג להפריש לקרנות המתאימות את כל הכספים המתחייבים בגין פיצויי פיטורין לעובדים. אין זו אמת, שפועלים בעלי ותק בין 15 ל־30 שנה יקבלו פיצויים בסכומים הנקובים בכתבה: הסכומים שהצטברו לזכותם גבוהים בהרבה. בעלי המפעל פנו – ואף קיבלו תשובות חיוביות ממפעלים רבים באיזור פתח־תקוה – בדבר העסקתם בעתיד של מפוטרי המפעל.

הנהלת "שרון טכסטיל"

"אל נא תעקור נטוע"

לפי העיתונות התפנו מאות שוטרים מהמלחמה בפשע כדי לחפות על ביצועו של פשע אחר: עקירה של תשע מאות עצי זית בכפר הבדואי לקיה, באיזור באר שבע.

עקירת אילנות בארצנו העניה כל כך בעצים, היא פשע. רק שיקולים גנניים־מקצועיים יכולים לפעמים לכפר על השמדת עצים; אחרת אין לה סליחה ומחילה.

האילנות ניטעו בלי רישיון: בלי ספק יש לקיים את החוק, אבל גם באכיפת החוק, כמו על הכביש, אין להיות רק צודק אלא גם חכם.

אינני שייך ל"יפי הנפש"; אבל אני שואל: למה כפו את ביצוע החוק עד קוצו של יוד, דווקא בכפר ערבי שהיה כל השנים ידוע על נאמנותו למדינה, כמו כפר לקיה?

מיכאל גת
באר שבע

פתרון הבעיה בדרך מוסרית יהודית

שמחתי עד מאוד למקרא הצעתו של השר שפירא לפתרון "הבעיה הערבית": משמע שנמצאו המשאבים לפתרון הבעיה. לעומת השר שפירא, הייתי מציעה לגשת לפתרון הבעיה בדרך מוסרית, יהודית ודמוקרטית יותר: הקצאת אותם המשאבים לתיקון הפערים העמוקים בין המיגזר היהודי למיגזר הערבי ולטיפוח הבנה וסובלנות.

הצעות כגון אלה של השר שפירא מוכיחות את האשמות לגבי שיטות הפעולה של המיסיון הנוצרי, ומעידות שרחוקים אנו מרחק רב מקיום "ואהבת את הגר אשר בקרבך".

מרים סגר
ירושלים

סמינר על השואה

כדי לעודד את ניצולי השואה לספר על השואה לדור הצעיר – נוער, חיילי צה"ל וסטודנטים מחו"ל – נערך סמינר בן שבוע ימים בסוף שנה זו או תחילת 1988.

אנו פונים ומזמינים את כל המעוניינים להשתתף בין אם יש להם ניסיון קודם בהופעה לפני קהל ובין אם לאו, לכתוב לחנה גרינפילד, אגף ההדרכה, יד ושם, ירושלים.

ניצולי השואה הם המוסמכים ביותר והעדים החוקים ביותר לספר על אודות השואה.

חנה גרינפילד
ירושלים

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

סכנת הציונות בעיראק

סופר "אל אחראר" (ביירות) מודיע מבגדאד: בימים האחרונים הוצג בראינוע שבבגדאד הסרט "באר יעקב". הסרט הוא קריאה ובשורה של התנועה הציונית. אחדים מעתוני המקום תקפו את בעל הראינוע על מעשהו זה כי "גדול מספר היהודים בבגדאד ועשרם רב ויש לחשוש פן יתעוררו ויהיו אחרי התנועה הציונית המסוכנת".

זעקת "החלוץ" בפולין

הסתדרות "החלוץ" בפולין פרסמה הודעה שבה היא מציינת את הסכנה הגדולה הצפויה לתנועת "החלוץ" מסגירת השערים. מאות חלוצים, שרכשו להם הכשרה חקלאית ותרבותית, נאלצים להשאר על כרחם בגולה. ציוני פולין החליטו לערוך מגבית מיוחדת כדי לאפשר את עלייתם של מאתים חלוצים.

לפני 40 שנה

שלש דרישות כלכליות

שלוש דרישות של הסוכנות הוגשו בשבת וזה: א) מטבע נפרדת למדינה היהודית; ב) זכויות מסחריות אוטונומיות מסויימות למדינה היהודית; ג) סימון הגבול העליון של התרומה הכספית היהודית בשביל המדינה הערבית.

חרדי כל העולם התאחדו

בקשר לבחירות שנערכו למועצת רעננה מוסרים לנו: ברעננה יושב מיום הווסדה איכר רוסי, הוא ובני משפחתו, המתפרנס מיגיע כפיו. את בנו שלח לבית הספר העממי העברי במושבה, אך הוא עצמו משתייך לדת הפראבוסלאבית. איש ארוך וזקן בצוות. לא ידע האיש מרוב רשימות בעד מי להצביע, עד שבאו אליו פועלי אגודת ישראל והסבירו לו, כי כאדם דתי מן הדין שיצביע בעד רשימתם, רשימת אנשים חרדים, הדוגלים בעקרוני הדת המקורית ללא תיקונים וחידושים...

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

מוחים ומחרימים

ראש עיריית ירושלים טדי קולק ובכירי העירייה לא ישתתפו בקבלת הפנים לרגל יום המלך הבלגי שיקיים בשבוע הבא הקונסול של בלגיה ב"באב" בירושלים. טדי קולק מבקש למחות בכך על כוונת הקונסוליה הבלגית לקיים שתי מסיבות נפרדות – ליהודים ולערבים. בעיריית ירושלים מציינים, כי תמוה הדבר שבקבלת פנים חגיגית וחשובה כעין זו נוקטת הקונסוליה הבלגית במדיניות בלתי מתקבלת על הדעת של "אפרטהייד" בין עמים שבמציאות ובחיי היום יום חיים יחד חרף כל חילוקי הדעות הפוליטיים. בעירייה מדגישים, כי גישה זו יש בה משום ניגוח של המאמץ הגדול הנעשה בעיר להעמקת הרצון הטוב, הסובלנות וההבנה בין כל חלקי האוכלוסיה בעיר.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק פתח אתמול את מבצע "חקש בדלתי" שיתנהל במזרח ובמערב העיר. בתמונה: ילדים מבתי ספר יהודיים וערביים מתרועעים את ראש העיר.

ערב התרמה

100 אלף ש"ח נאספו בערב מיוחד למען בית החולים "פוריה" בטבריה. הערב נערך ביוזמת אגודת הידידים של בית החולים, ראשי רשויות בעמק הירדן ובגליל והמקומון "קול העמק והגליל". שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו שנהגה את חסותה לערב זה הודיעה, כי משרד הבריאות יתן סכום נוסף זהה לסכום שנתרם. באותו מעמד העניקה שרת הבריאות ש"י לאגודת הידידים של בית החולים: מנורה בעלת שבעה קנים, שנמכרה במכירה פומבית לטובת ביה"ח.

פה אחד

חגיגות במוזיאון תל־אביב ללא הפסקה. הערב – שלוש פתיחות ומחר טקס חלוקת פרסי מוזיאון תל־אביב 87 וקבלת פנים כשהמארח הוא ראש העיר שלמה להט. הזוכים הם: בפרס אריגן קולב לגרפיקה ישראלית – אלומה, בפרס בנק דיסקונט לאמן ישראלי – דגנית ברשט, בפרס דאגן אחדו נה לאמן ישראלי צעיר – שמלה לוי, בפרס קרן מגדל פרנדוק לאמנות ישראלית – בוקי שוורץ, והשנה פרס חדש ע"ש ד"ר חיים גמזו, מי שהיה מנהלו הראשון של המוזיאון, והזוכה היא לאה ניקל. כל הזוכים נבחרו פה אחד ע"י צוותי השופטים השונים.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

מסר של תודה

קלודומירו אלמיידה, שר החוץ לשעבר בממשלת איינדה, המרצה כעת עונש מאסר בצ'ילי, העביר באחרונה את תודתו לתנועת שמאל־סוציאליסטי־ישראלי בתל־אביב, וזאת תודות לפעילויות המחאה שנערכו בארץ מאז מאסרו. ד"ר אלמיידה הוא מנהיג המפלגה הסוציאליסטית הצ'יליאנית שגלה מצ'ילי בשנת 1973, והוא שב בשנה שעברה בחשאי למולדתו, כעבור זמן קצר נעצר ונשפט בגין "התגננות לצ'ילה", ונגזרו עליו 541 ימי מאסר על "התגננות בלתי חוקית". כיום הוא מצפה למשפטו השני בגין "פעילות פוליטית אסורה", והוא עלול לקבל עונש מאסר של שנים רבות בגין עבירה זו.

בן זקונים לאברהם

מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר (בתמונה), מייחס חשיבות מסויימת לעובדה כי השבוע קוראים את פרשת וירא, שבה הודיעו לאברהם אבינו הקשיש על הולדת בנו יצחק. לאברשה, כפי שהוא מוכר בין ידידיו, ולרעייתו תהילה נולד בסוף השבוע בן זקונים. לתמיר, שיחוג היום את יום הולדתו ה־63, יש כבר שלושה ילדים בוגרים מנישואיו הראשונים. אתמול הוא כבר נראה כהרגלו במשרד החוץ, אם כי רוב שיחות הטלפון שקיבל היו ברכות מידידיו הרבים.

יוסי מלמן

שינויים בענבל

אליהו נאוי, ראש עיריית באר שבע לשעבר והיום יו"ר רשות השיפוט בהסתדרות, נבחר השבוע ליו"ר ההנהלה והמועצה של תיאטרון המחול ענבל. רפי אהרון, שחקן ומחזאי, יהיה המנכ"ל החדש של התיאטרון. רפי אהרון מוכר למולנו מתשדיר השרות בטלוויזיה "חיים תדליק את האורות". השינויים בהנהלה חלו במסגרת הרה־ארגון שעובר ענבל. שרה לוי־תנאי, מי שייסדה את התיאטרון לפני 39 שנה, היא המנהלת האמנותית.

פרס ירושלים

פרס ירושלים לארכיאולוגיה הוענק לפרופ' יגאל שילה (בתמונה) על־ידי ראש עיריית ירושלים טדי קולק, לאות הוקרה והערכה על תרומתו החשובה לקידום המחקר הארכיאולוגי בא"י. פרופ' שילה מהמחלקה לארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית עמד בראש משלחת החפירות לעיר דוד, אשר חשפה את צפונות ירושלים מהתקופה הכנענית ועד לתקופת מלכי יהודה. הוא קיבל את פרס ירושלים לארכיאולוגיה במיוחד על ביצוע משימה מונומנטלית רבת חשיבות בחשיפת שרידי עברו של עם ישראל ובירתו ירושלים, נאמר בהחלטת חבר השופטים.

יש תגובה

בתגובה על מכתבם של השמיניסטים התל־אביבים בגנות השרות הצבאי בשטחים שמעבר לקו הירוק שלחו השבוע ששים ותשעה תלמידי כיתות י"ב מרחובות מכתב משלהם לשר הבטחון יצחק רבין, ובו הם מביעים את מחאתם כלפי עמיתיהם מתל־אביב. "אנו מצהירים בזאת", כותבים השמיניסטים, "שחובתו של כל אזרח למלא אחר הוראות הממשלה והצבא ולכן כשנתגייס לצה"ל נשרת את המדינה במסירות ובנאמנות בכל מקום שנידרש. לדעתנו, כל אזרח יכול למחות בכתב או בע"פ אך חייב בראש ובראשונה לקיים את חוקי המדינה והוראותיה".

עודד בר־[illegible]

ביקור הבן

שר המסחר של מדינת פלורידה ג'אב בוש, בנו של סגן נשיא ארה"ב, ביקר אתמול ברפא"ל כאורחו של האלוף (מיל.) משה פלד. לאורח נלווה בביקורו חבר בית הנבחרים של מדינת פלורידה, נורמן אסכורו. השר קיבל הסברים מקיפים על אמצעי הלחימה המתקדמים המפותחים היום ברפא"ל, ועל מערכת הקשרים בין רפא"ל וגורמים שונים בארה"ב. ג'אב בוש ביקר גם במכון "לשמי" של רפא"ל בגליל וסייר במפעלי הייצור השונים. האורח הביע התרשמותו מיכולתה הטכנולוגית הגבוהה של הרשות לפיתוח אמצעי לחימה.

מנת דם
חיים
לאדם

זכור: תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם עבורך ועבור משפחתך ולך.

לתרומת דם
פנה לסניף
מגן דוד אדום הקרוב.

במטוסים בינוניים

(המשך מעמ' 1)

המבקרים חוששים, שכאשר חברות אחרות טסות לארץ במטוסים רחבי־גוף, בעיקר "איירבוס", תתקשה "אל־על" לעמוד בתחרות איתן. גם לעצה זו מסרב הרלב לשמוע וייתכן שהצדק עמו. "להשביע את רצון הנוסע זה דבר יפה מאד", הוא אומר, "אבל לא על חשבון רווחיות הטיסה. ה־757 הוא המטוס החסכוני ביותר בסוגו, דווקא משום היותו צר גוף, דבר המקטין את צריכת הדלק. בקווים, שאין בהם די נוסעים למלא 767, תטוס אל־על ב־757", אומר הרלב.

לאחר שייצאו שלושה מטוסי "707" מהשירות בשנה הבאה, יישארו בידי "אל־על" עוד שלושה. אלה עשויים לעמוד לטיסות מטען או להימכר. עכשיו נראה, כי "אל־על" לא תסב אותם למטוסים שקטים. במקומם היא עשויה להעביר לידי "ארקיע" את שני מטוסי ה־757, שבהם אין לה עוד צורך, שכן יש לה די נוסעים בכל הקווים ל־757 לפחות, משערים כעת. אם יתברר, שלא די באלה, יתכן ש"אל־על" תקנה עוד מטוסי "757".

הזאיל ותא־הטייס של ה־757 ושל ה־767 זהים, תוכל לקיים שני צוותים בלבד: ה־747 וה־767־757. הדבר יקל על המחסור בטייסים וייתכן שהרלב יוכל לדחות עוד קצת קליטתם של טייסים חדשים כדי לא להגדיל את רשימת מקבלי המשכורות. כך ישיג אותו חסכון של 10 אחוזים, שביקש להשיג בהקטנת שכרם של הטייסים בעשור הבא.

כל הצעדים הללו נועדו לחסן את "אל־על" מפני התהפוכות הפתאומיות הגורמות לרבים פשיטת־רגל. הרלב מצליח לשמור בידיו יותר קלפים מכל מנכ"ל אחר שקדם לו.

יהודי בבולי פרס נובל 1987

מאת אריה לינדנבאום

בולים

דואר שוודיה מוציא מדי שנה מספר בולי־דואר מיוחדים לכבודם של בעלי פרס נובל משנים קודמות ובפרוזם לא של השנה השוטפת.

השנה יופיעו 5 בולים כאלה לציון עבודתם של 5 מדענים בתחום האסטרופיסיקה. הבולים הוקדשו לאנטוני היואיש על גילויו כוכב ניטרוני ב־1967, ס. צ'נדראסקר, ויליאם פאולר, פנסיאס וילסון ומרטין רייל – כולם חלוצים בחקר האסטרופיסיקה, הקרינה הקוסמית והרדיו־טלסקופים, שאיפשרו את החקר הנ"ל.

חמשת הבולים מזכירים את שמות החוקרים ומיני גראפים ומספרים המעידים על מחקרם המיוחד. אחד מחמשת המדענים הוא אכן יהודי – ארנו פנסיאס, אפילו יהודי מסורתי, שומר שבת ומתפלל.

ארנו אלן פנסיאס נולד במינכן שבגרמניה ב־26 באפריל 1933 והיגר עם הוריו לארה"ב ב־1940. יחד עם ר. וילסון צויין בשנת 1978 בפרס נובל לפיסיקה. הפרס ניתן להם על מחקרים ביצירת היקום ובמיוחד על גילויים בשנת 1965 "הקרינה הקוסמית" שמוכרת במדע כבעלת הטמפרטורה הנמוכה ביותר – 3 מעלות קלווין – (מינוס 270 מעלות). פנסיאס נהג לבקר בבית הכנסת בבוקרי יום שבת, כותב לנו יוסף הופמן משוודיה, ונטל חלק בקידוש שאורגן על־ידי קהילת יהודי שטוקהולם לכבוד מקבלי הפרס הגדול ע"ש נובל.

זמנהוף בברית המועצות ואספרנטו בסין

מעטפת "כליל" ומעטפה ציורית בהוצאת הדואר) עם דיוקן זמנהוף הופיעה זה עתה בברית המועצות במלאות 100 לשפת האספרנטו, פרי המצאתו של הרופא היהודי ד"ר אליעזר זמנהוף.

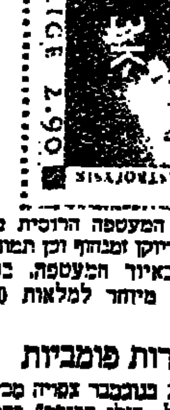

על גבי המעטפה הרוסית בול מודפס עם דיוקן זמנהוף וכן תמונתו בהגדלה, כאיור המעטפה. בסין הופיע בול מיוחד למלאות 100 לאספרנטו.

מכירות פומביות

★ ב־25 בנובמבר צפויה מכירה פומבית של "בולי הבירה" בהיקף של כ־1200 פריטים. המכירה תתקיים במועדון העמותה הבולאית בתל־אביב, רח' הס 16. במכירת "בולי הבירה" מוצע חומר בולאי מכל העולם אך בעיקר מא"י והלבנט, הקשור בארץ הקודש.

★ ב־8 וב־9 בדצמבר תתקיים באותו מקום מכירה פומבית של ד"ר ואלך וזה יותר מאלפים פריטים. במכירת ד"ר ואלך יוצעו בולי חו"ל וארץ הקודש, יודאיקה, אנטישמיות, מתנות ריכה, מנהלת העם, כופר היישוב, ישראל, דואר צבאי במלחמת השחרור ובמלחמות אחרות, מטבעות ואמצעי תשלום, אוטוגראפים, דואר מתקופת הקפיטולציות וכו'. התחלת המכירה בשעה 17.00.

★ ב־22 בדצמבר 1987 תתקיים מכירה פומבית אחרונה לשנה זו של בולי "זודיאק" הפעם ברח' הס 11, במשרדי החברה. במכירת בולי "זודיאק" יותר מ־2,600 פריטים. נוסף לחומר מקובל, כמו ישראל וחו"ל, ארץ הקודש, יודאיקה ומנהלת העם, יוצעו אצל "זודיאק" הרבה בולי שגיאות, הדפסות כפולות, טעויות דפוס, צבע וכו'. המכירה תתחיל בשעה 16.30.

שמואל פלבניק בברית המועצות

בברית המועצות מקובלות מעטפות ודואריות עם בול מוטבע ותמונת דיוקן שלא תמיד קשור בנושא של הבול. "כליל" כזה הופיע לא מזמן כשהתמונה שעל־גבי המעטפה היא תמונתו של הסופר הבילורוסי ממוצא יהודי, שמואל יוזפוביץ' פלבניק. כיוון שברוסיה מקבלים השמות הספרותיים של הסופרים, הופיע פלבניק בפסוודונים שלו, בידולה זמיטרוק.

ד"ר ש. הנהגי מחיפה כותב לנו, שמצא ב"בולשיה סוביטסקיה אנציקלופדיה" שבידולה הוא אכן יהודי. הוא נולד ב־1886 במשפחה יהודית עניה ליד וילנה ונפטר בשנת 1941 בסיביר, במקום בשם אורלסק. הוא כתב על בילורוסיה ומכאן הכינוי "הסופר הבילורוסי".

רייכמן בפולין

מ. צוקרמן מודיע לנו על בול פולני חדש עם דיוקנו של ד"ר לודוויג רייכמן, יהודי שלחם בבריגדות הבין־לאומיות בספרד.

בפולין הוטבעה השנה חותמת מיוחדת במלאות 100 לשפת האספרנטו של ד"ר לודוויק זמנהוף, נוסף לבול זיכרון שהופיע שם לזכר של ממציא השפה. חותמת אספרנטו הוטבעה גם באוסטריה.

יש פטריות

גבי שלום שואל על קטלוג מיוחד לבולי פטריות ומתלונן שלדעתו אין באחרונה בולים עם פטריות, וזה הנושא שהוא אוסף.

אכן, גבי, יש פטריות. הסידרה האחרונה הופיעה באיי ניוויס שבאזור הקאריבי. ארבעה בולים עם פטריות ה"פונגי" הופיעו שם בערכים של 15 סנט, 50 סנט, 2 ו־3 דולר קאריביים.

אשר לקטלוג לבולי פטריות – לא ידוע לנו, פרט לרשימות המתפרסמות בכתב העת המתמטי לבולים המופיע בארה"ב.

הופיע
כרך נוסף
"ילקוט הצמחים"
מאת: נסים קריספיל

כל מה שרצית לדעת על:
צמחי הרפואה, תיאור, פולקלור, מתכונים בלעדיים והמשיות שדה.

להשיג בחנויות ובספריות מעריב:
תל־אביב, דרך פ"ת 72 א'. טל: 03-332211
חיפה, בר־יהודה 29. טל: 04-523680
באר־שבע, קק"ל 99. טל: 057-74880

ספרים נובית טוב — ספרית מעריב

פקסימיליה
MURATA
מוּרָטָה
קומפקטית
גם במחיר!
מגיעים מקבוצת כלל
רח' יהודית 4 ת"א טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ
ירושלים רח' יפו 86 04-524680

מזג האוויר
ביעדי הטיסה
החשובים
של סוויסאיר

אוסלו	2-	2	מעונן
אמסטרדם	0	6	מעונן
בואנוס איירס	11	27	מעונן
הלסינקי	4-	2-	בהיר
הונג קונג	18	25	מעונן
וינה	1	5	בהיר
ז'נבה	2	8	בהיר
טוקיו	10	18	בהיר
טורונטו	2-	10	גשום
יוהנסבורג	15	25	בהיר
לונדון	6	8	בהיר
ליסבון	14	19	בהיר
מדריד	8	14	גשום
מונטריאול	8-	1-	שלג
ניו יורק	3	15	גשום
סאן פאולו	20	24	מעונן
פריס	1	5	מעונן
פרנקפורט	0	5	בהיר
ציריך	2	7	מעונן
ריו דה ז'נרו	21	35	בהיר
שטוקהולם	2-	2-	בהיר
שיקגו	3	15	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. [illegible]
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 233373
חיפה: דרך הים 2, טל. [illegible]
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

נהג !
תן מרווח
לחייל

לחברי מזכירות ארגון גימלאי משען
דב רוזנפרל לבר מצווה
של הנכד אל־עד
לגינזבורג יעקב לנישואי
בנו אבישי
מיטב הברכות
ארגון גימלאי משען

נשים בישראל 1986

(לקט נתונים סטטיסטיים)

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פירסמה בשבוע שעבר את הלקט השנתי המרוכז של נתונים סטטיסטיים על נשים בישראל, על תעסוקתן, השכלתן ועוד.

מדור זה מפרסם את הנתונים המלאים כלשונם.

היה מעניין להשוות נתונים אלה לנתונים מקבילים להם באוכלוסיה הכללית ובמגזר הגברים בישראל, כדי לקבל תמונה ברורה יותר, אף אם לא שלמה, על מקומה של האשה באזרחי בין אזרחי המדינה. למשל: בסעיף מס' 1 אין המספר הנקוב מאפשר לנו לדעת כמה מאזרחי המדינה הן נשים, באין אינפורמציה על מספר האזרחים הכללי. דוגמה נוספת: סעיפים 11 ו־12, שבהם דווקא יש השוואה בין נשים וגברים, אינם נותנים השוואה של רמות שכר – כדי שניתן יהיה להסיק מסקנה כלשהי. חבל. מכל מקום, הנתונים מעניינים ביותר ויכולים לשמש בסיס למחקר – ואולי אף לפעולה.

1. אוכלוסיית הנשים בישראל מנתה בסוף שנת 1986 – 2.171 מיליון נפש; מתוכן היו 1.491 מיליון נשים בגיל העבודה (15 שנה ומעלה). 758 אלף נשים היו בגיל 25 עד 54 כ־50% מכלל הנשים בגיל העבודה. 206 אלף נשים היו בגיל 65 ומעלה.

2. כ־569 אלף נשים (יהודיות ולא־יהודיות) היו שייכות לכוח העבודה האזרחי בשנת 1986 – כמעט 39% מכלל כוח העבודה האזרחי. מתוך כלל הנשים בגיל 15 ומעלה היו שייכות לכוח העבודה האזרחי – 38%. מבין הנשים היהודיות – 43% היו בכוח העבודה. 56% מכלל הנשים בגילים 25 עד 44 היו שייכות לכוח העבודה.

3. 7.9% מכלל הנשים בכוח העבודה האזרחי ב־1986 היו **בלתי מועסקות**, כלומר לא עבדו וחיפשו עבודה באופן פעיל. זאת בהשוואה ל־6.5% בקרב הגברים.

4. מכלל 524 אלף **הנשים המועסקות** ב־1986 היו 1.5% מתחת לגיל 18 ואילו כ־11% היו בגיל 55 ומעלה. מחצית מכלל הנשים המועסקות היו בגיל 35.8 שנים ומעלה.

5. בין 1980 ל־1986 נוספו לכוח העבודה האזרחי כ־88 אלף נשים – גידול של 18% בקירוב. באותה תקופה נוספו לכוח העבודה כ־67 אלף גברים – גידול של כ־8% בלבד. מכאן שמתוך כלל הגידול של כ־155 אלף נפש לכוח העבודה – כ־57% היו נשים.

6. 43% מכלל הנשים המועסקות עבדו **בעבודה חלקית** בהשוואה ל־17% מבין הגברים. הנשים המועסקות עבדו, בממוצע 29 שעות לשבוע. זאת בהשוואה ל־40 שעות בממוצע לשבוע בין הגברים המועסקים.

7. כ־85% מכלל הנשים המועסקות היו **שכירות**. הנשים מנו למעלה מ־41% מכלל השכירים במשק.

8. מבין הנשים המועסקות, עבדו 46% **בענפי השירותים** הציבוריים והקהילתיים בהשוואה ל־20% מקרב הגברים. בענפי התעשיה עבדו כ־15% מבין הנשים לעומת 29% מבין הגברים.

9. כ־59% מכלל המועסקים בענף השירותים הציבוריים והקהילתיים הם נשים. בענף שירותי החינוך הנשים מהוות 73% ובענף שירותי הבריאות 70%. הנשים מנו כ־25% מכלל המועסקים בענף התעשיה וכ־47% מהמועסקים בענף הפיננסים והשירותים העסקיים.

10. קרוב לשליש (32%) מבין הנשים המועסקות עבדו **במשלחי יד** מדעיים, אקדמאיים ותופשיים אחרים ועוד כשליש (30%) במשלחי יד פקידותיים.

11. עם העלית בהשכלת הנשים, עולה השתתפותן בכוח העבודה. מבין הנשים בעלות 16 שנות לימוד או יותר, 76% בקירוב היו בכוח העבודה – בדומה להשתתפות הגברים בקבוצת השכלה זו.

12. מחצית הנשים המועסקות היו בעלות השכלה של יותר מ־12.4 שנות לימוד, ואילו מחצית מקרב הגברים המועסקים היו בעלי 11.7 שנות לימוד או יותר.

13. מבין הנשים היהודיות בגיל 15 ומעלה שלמדו אי פעם כ־14% למדו במוסד אקדמי (לעומת 17% מבין הגברים היהודים). 11% מן הנשים למדו במוסד על־תיכוני. 30% למדו בבי"ס תיכון עיוני (לעומת 21% מהגברים) ועוד 22% בבי"ס תיכון מקצועי או חקלאי (לעומת 30% מהגברים).

14. כ־50% מכלל 62,400 **הסטודנטים** בישראל שלמדו לקראת תואר או תעודה אקדמית בשנת הלימודים תשמ"ו – היו נשים.

15. מתוך 608 אלף משקי הבית בישראל בהם יש ילדים עד גיל 17 (לא כולל קיבוצים) היו כ־48,500 משקי בית שבראשם לא עמד אב הורים. מאלה, היו 29,000 משקי בית שבראשם עמדה אשה, (5% מכלל משקי הבית עם ילדים).

16. ההשתתפות בכוח העבודה של נשים קטנה ככל שגדל **מספר הילדים** במשפחה, והיא עולה עם עליית גיל הילד הצעיר. 62% מהאמהות היהודיות לילד אחד היו בכוח העבודה בהשוואה ל־35% מהאמהות ל־4 ילדים ויותר. 47% מבין האמהות שילדן הצעיר היה בן פחות משנה היו בכוח העבודה, בהשוואה ל־62% מבין האמהות שילדן הצעיר הוא בגיל 10 עד 14.

17. 253 אלף **אמהות** יהודיות, שהן 57% מכלל האמהות היהודיות שלהן ילדים מתחת לגיל 15, היו בכוח העבודה ב־1986.

18. בשנת 1986 נישאו כ־23,700 זוגות יהודים וכ־6,308 זוגות לא יהודים.

הגיל הממוצע בנישואין היה ב־1986 בין הנשים היהודיות 24.8 שנים ובין הגברים היהודים 28.2 שנים. בקרב האוכלוסיה הלא יהודית היה הגיל הממוצע בנישואין – בדרך כלל נמוך יותר: מוסלמים – 21.1 לנשים ו־25.3 לגברים; נוצרים 23.6 לנשים ו־29.0 לגברים; דרוזים – 20.0 לנשים ו־24.0 לגברים.

19. 115 אלף נשים יהודיות שאינן רווקות (נשואות, גרושות או אלמנות) העסיקו ב־1986 **עוזרת בית** או מטפלת בשכר. כ־61% מנשים אלה (כ־71 אלף) שהעסיקו עוזרת או מטפלת שייכות לכוח העבודה.

20. 7.3% מתוך כ־90 אלף הנערות היהודיות בגיל 15 עד 17, **לא למדו** ב־1986 במסגרת לימודית מסודרת. מזה 4,700 נערות יהודיות באותם גילים אינן לומדות ואינן עובדות. נערות אלה הן 5.2% מכלל הנערות היהודיות בגיל 15 עד 17.

מעון לפעוטות, מכללה לשלום

מאת נורית חליף

על גבול יפו ובת־ים נפתח בראשית שנת הלימודים מעון חדש ביפו של נעמ"ת לילדים יהודים וערבים. מדברים ולומדים בו בשתי השפות, עברית וערבית. חוגגים בו חגים מוסלמים, נוצריים ויהודיים. האמהות, יהודיות וערביות, מעורבות ומשתתפות בחיי המעון עם הצוות הערבי־יהודי.

חלקת אלוהים קטנה בה אפשר, מסתבר, לחיות בשלום, אולי מפני שהנושא המרכזי הוא ילדים, נושא שאינו שנוי במחלוקת. פיסת ארץ ביפו גימל שבה, גם כשהמדינה רותחת ונסערת בגין מעשי חבלה ואלימות בין קיצוניים יהודים וערבים, החיים ממשיכים להתנהל על פי תכנית קבועה.

שמו "מעון הרוב" והוא אינו חדש במהותו. המעון נוסד עם קום המדינה בשכונת עג'מי היפואית שכיום מיועדת להריסה והיא מתרוקנת מתושביה. אותן שנים [illegible] בולגרית, פרסית ועברית, בליל שאפיין את המגינים. היום מדברים בו עברית וערבית. גנים פרטיים אין כבר ביפו גימל, גם לא בעג'מי, גם לא במרבית שכונותיה של יפו. קיימים רק גנים עירוניים, בתוכם לומר אחוז קטן של ילדים ערבים.

לפני 12 שנים החלה יעל בן־שחר לנהל את המעון, אז בעג'מי, היום בביתו החדש. "לפני 12 שנה למדו בגן כעשרה אחוזים ילדים ערבים, כיום הגן הוא בפירוש גן מעורב ומתחנכים בו פעוטות מגיל שנה עד ארבע שנים. לאלה ולאלה, יהודים וערבים, אנו נותנים אותם הכלים ואותן ההזדמנויות, בהתחשבות, כמובן, במנהגים הדתיים של ילדי שתי האוכלוסיות", אומרת יעל בן־שחר. שמונה עובדות בצוות הגן, בתוכן שלוש ערביות. העובדות היהודיות דוברות גם ערבית. העבודה בקבוצות הייהודיות עם הילדים הערבים מתנהלת בערבית, ובקבוצה היהודית בעברית. שאר שעות הלימוד ועניני היומיום קולחים קצת בשפה הזו קצת באחרת. כאשר מדובר בהעשרה, המגמה היא לחזק את החומר הנלמד, להעביר מסרים ברורים ולתת לגיטימציה מלאה גם לשפה [illegible] לא שפה שצריכה לתפקד עד שהילדים ילמדו עברית, אלא העברית והערבית שתיהן חשובות באותה מידה, והעברית היא הדומיננטית, בהיותה שפת המדינה. הורי הילדים הערבים מעוניינים כולם בהקניית העברית לילדים, שהרי זו שפת בית־הספר והאוניברסיטאות.

יעל: "כאשר פסמה המטפלת אינה אוכלת בצום רמדאן, אנו מסבירות את סיבות הצום ואת מנהגי החג לכל הילדים. בחג המולד כולנו מבקרים ביחד בבית משפחה נוצרית, לראות את עץ האשוח המקושט, ובחגים היהודיים אנו מסבירות את מנהגי החג היהודי". שני פיטלונים חמודים ניצבים במעון, האחד מייצג את משפחת עבדאללה והשני את משפחת כהן. הפעוטות במעון יודעים שעבדאללה וכהן הם שכנים וידידים, שלכל משפחה יש המנהגים שלה. הפעוטות ב"מעון הרוב" לומדים לכבד גם את השונה.

"ילד שגדל בבית דמוקרטי אינו צריך חינוך לדמוקרטיה", מבהירה יעל בן־שחר עקרון חשוב. "קורה כמובן שהורה יתעניין מדוע מקבלים למעון כל כך הרבה ילדים [illegible] לרשום לגן ילדים יהודים. מבחינתי, כל ההערות והדרישות הללו הן חלק מסל ההתנסויות שהורים חייבים לעבור, ללבן ולשקול, כאשר ילדיהם לומדים במעון בעל אופי כזה. אנחנו מקבלות כאן כל ילד שירצה להרשם, גם אם יבוא ממסולה, בתנאי שההורים אכן מוכנים להתמודד עם המציאות הקיימת, עם אופיו המעורב של הגן".

יפו גימל, שכונה שבה רבים הם אוהדי הליכוד. כאשר החלו לבנות את הגן היו מי שאמרו ש"לא רוצים פה ערבים". אחרים ניסו למחות, להתנגד, להשבית. אולם, ככל שהתקדמה בניית המעון, נרגעו גם הרוחות. אכן, המעון יוצא דופן ביופיו, וההורים ראו זאת. ראו את ההשקעה. את הדשא הירוק והגינה המטופחת. המעון מעוצב בקו ים תיכוני; מעל שפע חלונותיו מתנוססות קשתות רכות, הרבה אור זורם פנימה אל החדרים. התקרות מקושטות בגומחות רבועות, צבועות תכלת. על הריצפה, למול גומחות התיקרה, משובצות מרצפות צבעוניות. צבעי התכלת שולטים במבנה. סורגי החלונות ועיטורי הגדרות השער, מעוצבים גם הם בסגנון ים־תיכוני בצבעי אקוואמרין.

[illegible] אחת כתוכם ערבים. בעבר היו במעון 90% ילדי סעד. עתה, רוב האמהות יוצאות לעבודה, רמת החיים עלתה, המודעות לחינוך גדלה מאד.

מעון שהוא אולי חלון ראווה לעיריית תל־אביב?

יעל: "העירייה השקיעה בשנה האחרונה הרבה כספים ביפו, החל בגינון וכלה בהקמת מרכזים קהילתיים. קרן תל־אביב תומכת בנו, בעידודו של ראש העיר. חלון ראווה? שיהיה. אין פסול בכך. התקציבים הניתנים באמצעות הקרן עוזרים לנו לפתח תכנית העשרה בקבוצות יצירתיות ופעלתניות, מאפשרת להעסיק גננת טיפולית לטעוני העשרה, ערביה בוגרת סמינר הקיבוצים, שהרי חשוב שילדים הזקוקים להעשרה יקבלו זאת בשפתם ולא יתאמצו בשפה שבה הם מתקשים. בקרוב נתחיל לעבוד בנושא טרום־מוסיקה. מופעי תיאטרון־בובות הם במעוננו חלק של התכנית ולא ענין בידורי לחגים וליום־טוב. מעורבות ההורים בפעילות הגן יוצרת אוירה מאד משפחתית. הורים מצטרפים לטיולים שלנו לקבוץ, לשדה התעופה, לאוניברסיטה ולמקווה־ישראל. הם מוכנים לשלם בעד פעילויות נוספות כמו טיולים, כמו שעורי ריתמיקה. לגבי מרבית ההורים, המעון כמו בית שני, שאליו נכנסים יום יום ובאופן לגמרי טבעי אומרים "בוקר טוב" ו"סבאח אל־חיר" בנשימה אחת.

ובמכלול רחב יותר:

מזכירת נעמ"ת ת"א־יפו, עדה רבון, מציינת שהשנה תופעל במעונות נעמ"ת בעיר ת"א תכנית לגיל הרך בנושא השלום ויחסים בין יהודים וערבים. כל מעון יבחר לו נושא השייך בצורה זו או אחרת, ישירה או עקיפה, לנושא היהודי־ערבי. אחד הנושאים שיילמדו בגנים שיהיה קשור בשלום, בסגנון של "הכר את שכנך". את התכנית מעבדות יעל בן־שחר ואורית כהן, מנהלת מעון נעמ"ת בשכונת־התקוה. התכנית תופעל בקרוב במסגרת פעולותיו של פורום הנשים למען השלום שהוקם בת"א. בכוונת פורום הנשים לעודד את בתי הספר המקצועיים בת"א לאמץ בתי ספר ערביים ביפו, לקיים ביחד אתם ערבי ראיונות ומפגשים שעניינם השלום, גם בהשתתפות קבוצות של נשים ערביות מיפו. פורום הנשים מתכוון אף לקיים תערוכת "נשים מציירות שלום", שבה תוצגנה עבודותיהן של אמניות ערביות ויהודיות.

עדה רבון: "נשים הוכיחו את עצמן בכל תנועות השלום בעולם, כמו [illegible]. בכל המוקדים ההכרתיים הוכח, שהן הסוכן היעיל ביותר לשינוי חברתי".

סניף נעמ"ת תל־אביב רואה כמטרה לפניו הכנת קאדר של פעילות מרכזיות ומשכילות במיגזר הערבי, כדי שצוות זה ישמש גרעין לפעולה הקהילתית של נעמ"ת ביפו.

מירי ועאדל משחקים יחדיו.

צילום: שאול רחמים, יפפא

וזה מה שעושה את ההבדל

(ארוחות שחיתות למוזמנים בלבד)

המקום: מלון הילטון, תל־אביב.

האירוע: תחרות פרוס שנת 1986 ביינות יקבי רמת הגולן.

המשתתפים: עתונאים צמאים, אנשי מעלה נבחרים, אנשי טלוויזיה שובתים, גבירותי ורבותי.

מה אכלנו: דג דקר מעורן בסוביניון לבן, אומצות עגל ברוטב קברנה סוביניון, מקצף יין מוסקטו רזה גמלא ומגנו ו... כמעט שכחתי – וזה מולארד בעוד איזה יין.

מה שתינו: בכניסה יין לבן (איזה? לעוזאל), אח"כ יין קברנה לבן, אחרי זה רוזה קברנה, קברנה סוביניון (חשוב מאוד: שימו לב בהמשך) ובסוף מוסקט – הכל של רמת הגולן, אלא מה

מה למדנו: למדנו, בין עוד הרבה דברים חשובים, שיש הבדל גדול בין הקברנה סוביניון "גולן" ובין הקברנה סוביניון "ירדן". בעוד הראשון הוא יין טוב, הרי השני עטור פרסים ומדליות בתחרויות בינלאומיות. לנוחות המשתמשים, הרי שתי התוויות שיקלו על ההוי. על ההבדלים במחיר בין שני היינות יעמדו הקוראים בעצמם.

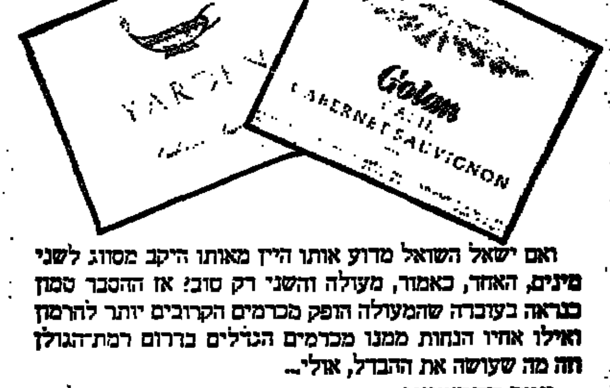

ואם ישאל השואל מדוע אותו היין מאותו היקב מסוג לשני מינים, האחד, כאמור, מעולה והשני רק טוב; אז ההסבר טמון כנראה בעובדה שהמעולה הופק מכרמים הקרובים יותר להרמון ואילו אחיו הנחות ממנו מכרמים הגדלים בדרום רמת־הגולן וזה מה שעושה את ההבדל, אולי...

במה התרשמנו: התרשמנו בעיקר מנאום הפתיחה של מר חלנר שמשון, מנכ"ל היקב, שאמר בערך, (והציטוט על אחריותי): "אני יודע שבאתם לאכול ולשתות ולהנות ולא לשמוע אותי מדבר, אז בתאבון ושתהנו" וירד מהדוכן לתשואות הקהל.

אז אין פלא, שעם מנכ"ל כזה, היקב – כמו שמעידים עליו בעליו – משגשג ועולה כפורח.

במה נהנינו: תפסיקו להצחיק אותי!

איזי לרב

איש תרבות, מעצב האופנה

מאת ורדה צימרמן

חילופין בבית הספר לטקסטיל ואופנה "שנקר". אילה רז מחליפה את טרנס קוואנה כראש המגמה לעיצוב אופנה. ישראלית, מעצבת בזכות עצמה, מורה ב"שנקר", משנה לראש המגמה ועתה בראש. מינוי לשלוש שנים. הרבה עבודה, הרבה תוכניות.

במסיבת עתונאים היא הזכירה פעמים רבות את המלה פתיחות, מעין מוטו לעבודתה. לפתוח את בית הספר לכיוונים שונים: לחו"ל, באמצעות סיורים במרכזי אופנה עולמיים ומחו"ל דרך חילופי סטודנטים או מרצים זרים שיבואו לזמן קצוב לרמת־גן. פתיחות כלפי פנים על־ידי קשרים הדוקים יותר עם מעצבים ישראלים. חלקם בהעברת קורסים לתלמידים (השנה: תמרה יובל־ג'ונס, תלמה טלמור, צביקה להב, ענת חפץ, טלי גבישי; אחרים – כמו אוברזון השנה, בהדרכת התלמידים לקראת תצוגת האופנה המסכמת.

פתיחות גם בנושאי הלימוד, והרחבתם – במה שקשור לאופנה בפרט (נעלים, אבזרים) ולאמנות בכלל (גרפיקה, צילום, קולנוע, וידאו). שכן, לדבריה, "המלה אופנה היא המלה המשתנה יותר בעולם, ועל כן יש לבדוק את תוכניות הלימוד".

להבנתה של אילה רז חייב מעצב אופנה לספוג תרבות מכל התחומים ולא להצטמצם בדלת אמותיהם של העתונות והחומר המקצועי בלבד. על כן נוצר קשר בין בית הספר לבין מוסדות תרבותיים כמו מוזיאונים ובתי ספר לאמנויות. קשר זה יישא פירות כבר בעתיד הקרוב: עם בית הספר לאמנויות הבמה "בית צבי" יעלו הפקה משותפת ביום העצמאות הבא; תלמידי "קמרה אובסקורה" יצלמו בווידאו את תצוגת סוף השנה, ומסטרנטים מן החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב יעצבו את במת התצוגה.

בית הספר מתפתח. בעוד כחצי שנה יתחילו בהקמת ארכיון מוזיאוני לתלבושות. אבל ההתפתחות גוררת גם בעיות. אחת מהן היא התשובות שצריך לספק בית הספר בשני אספקטים מנוגדים: היצירתיות והתעשייה. מצד אחד לאפשר לתלמידים לבטא את עצמם ללא שום מגבלות ומצד שני לכוונם לעיצוב פרקטי. הצעתה של רז היא להפריד בין שני אספקטים אלו.

רוב התכניות עדיין בתהליך. "זהו תהליך מבוכך", אומרת רז. ימים יגידו אם תוכניות אלו יקרמו עור וגידים ויהיו למעש. בהצלחה.

מערכת זו חלקית זו היא אחד מהדגמים שנראו בתצוגת אופנה שקיימו בשבוע שעבר ידידי המרכז הרפואי אסף הרופא. הדגם הוא של ניבה – "שש עשרה פלוס" ועשוי מסריג חדש שפותח במפעל "דאבל ניט" שמו. והוא מטר קל. מעין דרגת ביניים בין הטריקו הקל והפוטר החורפי הכבד. ניבה הציגה גם מערכות ג'ינס, כולל ז'קטים ומעילים ומגוון של חולצות – בקו ספורטיבי וכן "מקטורנים מחוייטים, מכנסיים וחצאיות המשתייכים ל"מראה הלבוש", בעיצובו של עודד פרזבוזר.

התצוגה נפתחה בבגדי עור של ג'ורדן בעיצובו של נתן בוקבזה. במגוון של צבעים. אורכים, צריבות ושילובים – עם בד. עם קטיפה עם סוודרים מקוריים.

האומנם משקה האלים?

הסל של מרתה

מאת מרתה מיילס

נקטר האמברוזיה הם משקה ומזון האלים במיתולוגיה היוונית. אני עדיין מחכה להופעתה של האמברוזיה בשוק; מדפי המרכולים והמכולות מלאים כבר בבקבוקים הקרויים בשם "נקטר", בטעמים מתפוח הפרוזאי ועד לפסיפלורה האקזוטי.

מילון אוקספורד שלי מגדיר את הנקטר כך: משקה האלים וכן "נוזל או דבש מתוק המופק מצמחים" וכן "משקה טעים מאד".

נקטר, במובנים המסחריים, הוא שם למשקאות לא תוססים, המכילים אחוז גבוה של מיץ פירות אמיתי אך גם סוכר או סכרין, מים, חומצות מאכל ולפעמים ויטמין סי. נקטר הוא מונח מוכר בטכנולוגיית המזון המודרנית, גם בארץ וגם בחו"ל. התקן הישראלי מכנה "נקטר פירות" כמשקה המבוסס על פירות מרוסקים ומגדיר מה מותר ומה אסור לשים בו. התקן נתון עתה בהערכה מחדש.

התקן הנוכחי מחייב, שלפחות 40 אחוז מהמשקל הכללי של המשקה יהיו מיץ פירות אמיתי; לפחות 12 אחוזים יכילו "חומרים מסיסים", לרוב מדובר בסוכר לבן רגיל והיתר – חומצות מאכל, כולל חומצות אסקורביות (ויטמין סי) – שאפשר להוסיף. אין להכניס למשקה חומרים משמרים, חומרי צבע או אילו תוספות אחרות. השימור יושג על־ידי "תכונות פיזיקליות בלבד" – כמו חימום או קירור.

אין להוליך את הנקטר עם מיץ פירות טבעי או "משקה פרי". לפי התקן הרשמי למיץ הדרים טבעי, למשל, המונח "טבעי" יכול לשמש רק מוצרים עשויים ממאה אחוז מיץ, אך כזה שנסחט זה עתה או משוחזר מרכז הדרים טבעי. תוספת כלשהן אסורות.

אם הוא "משוחזר", יש לציין זאת בפירוש על התווית. יש הסבורים, שאי־אפשר שדבר יהיה "טבעי" ו"משוחזר" כאחד, כי אלה מונחים סותרים. אך בישראל זה מותר.

יש מדינות, כמו צרפת, למשל, שאינן מתירות לקרוא "טבעי" למיץ משוחזר. ואמנם בחברה אחת, "יפה מור" מאשדוד, אמרו לי שהיצרנים שלהם מתבסס על כך שמשקאותיהם עשויים ממיץ שנסחט.

מעניין שבישראל מיץ טבעי הוא מעט זול יותר מהנקטר החדש, המכיל תוספות כמו סוכר ומים – ולכן אפשר היה לצפות שיהיה דווקא הזול בין השניים.

קיבלתי שני הסברים לכך משתי יצרניות. האחד: שהנקטר מכיל מספר מרכיבים שחלקם מיובאים, ולכן יקר יותר לייצור; השני – שבגלל המהודרות שבמבנה הפיקוח על המחירים בארץ קל יותר לקבוע מחיר גבוה יותר למוצר חדש מאשר להעלות את מחיר המוצר הוותיק, כמו מיץ, למשל.

מה שהרבה יותר זול – ובצדק, הוא המשקה הלא־תוסס, בעל טעם הפירות, הקרוי בציבור בדרך כלל, "מיץ", על־אף שיש בו מעט מאוד תוצר טבעי כלשהו. הפופולרי ביותר בין אלה קרוי בשם המטעה "מיץ פז" ועשוי ב"יפאורה" ברחובות.

משקאות כאלה נדרשים להכיל רק 15 אחוזים מיץ הדרים אמיתי. המרכיבים האחרים בבקבוק מיץ פז הם מים, סוכר, חומצת מאכל, חומרי טעם וצבעי מאכל E–160, וכן חומרים משמרים. בבקבוק של 650 ס"ל עולה רק 40 אגורות בתוספת 35 אגורות פיקדון – מהיחידים להחזיר שנותרו עדיין.

אפשר לקנות "מיץ פז" גם במכלי קרטון בני ליטר בער 95 אגורות וכן בבקבוקים של 250 ס"ל ופחית 330 ס"ל שאין להם מחיר קבוע.

"יפאורה", המייצרים גם את "שופס", אומרים ש"טלוין אורנג'" מכיל גם הוא מיץ הדרים טבעי – אם כי אין הם מוכנים להתחייב על אחוז שלו במשקה, שהוא קטן מאוד, בוודאי.

בין כל משקאות נקטר הפירות החדשים, בבקבוקי ליטר או בקבוקים קטנים ופחיות, יש תחרות ערה. המובילים בשטח: "ספרינג", "מור", "עסיס" ו"קפרי". ספרינג, המיוצרים ע"י מפעלי תבורי בת־ים טוענים לבכורה.

"ספרינג" ארוז רק בבקבוקים קטנים בני 250 ס"ל, האמור לעלות ש"ח עד 1.5 ש"ח בחנויות מזון. לקיוסקים ולבתי אוכל יש רשות של משרד המסו"ת לגבות עד 125 אחוז יותר.

חידוש שהוציא תבורי השבוע הוא פחיות נקטר מרוכז שאפשר לדללו במים, ונקרא "נקטר הכפר". מחיר פחית בת 330 ס"ל הוא 2.87 ש"ח ואפשר ליצור בעזרתה ליטר וחצי עד שניים של נקטר משוחזר. הטעמים המוצעים: מנגו, אננס, ותפוח/אגס.

מרבית יצרני הנקטר אורזים את משקאותיהם בבקבוקי ליטר שלם. העולים בממוצע 3 ש"ח. כל היצרנים ששאלתי אמרו לי כי הנקטר בטעם פרי הדר מיוצר מחמרים תוצרת הארץ. רק הטעמים האקזוטיים יותר כמו מנגו, גויאבה, דובדבן וכו' עשויים מחומרי פרי מיובאים.

אלי האולימפוס היו בוודאי פורצים בצחוק לשמע ההמצאה החדשה של בני האנוש – "נקטר דיאטטי", שהרי להם לא היו בעיות כאלה. מכל מקום גם נקטר דיאטטי יש כבר והוא מתוצרת "יפו מור" מאשדוד, מפעל מקבוצת "כור אגיד". זהו "דיאט מור", שיש בו סכרין במקום סוכר אבל כל יתר מרכיביו הם אלה הנמצאים באחיו המשמין – "נקטר מור".

אברהם אכרים, טכנולוג המזון של החברה, אומר כי כוס אחת של "דיאט מור" מכילה רק 30 קלוריות, (15 קלוריות ל־100 ס"ל) בדיוק הגבול שבו מותר לכתוב על תווית המשקה "דל קלוריות", לפי תקנות המזון הישראליות. כוס של מיץ פירות טבעי מכילה 70–80 קלוריות – תלוי בפרי המרוכב. (מיץ אשכוליות הוא הדל־קלוריות שבכולם). נקטר הממותק בסוכר מכיל כ־100 קלוריות לכוס.

"דיאט מור" עולה כ־10 אחוזים יותר מהנקטר הרגיל אף כי הסכרין אינו יקר יותר מהסוכר. יהודה טוהר, מנהל המפעל מסביר את ההבדל במחיר בעובדה שיש צורך להשתמש בפירות מובחרים יותר ליצירת דיאט מור: הסוכר מחפה על פגמי הפרי שבו משתמשים לנקטר הרגיל. ל"דיאט מור" ארבעה טעמים: גויאבה, מנגו, אננס ופירות אקזוטיים".

במפעלי "עסיס" בנתניה, המייצרים גם משקאות נקטר וגם מיצים משוחזרים אמר לי טכנולוג המזון צבי יונגר שכמות הסוכר שמוסיפים לנקטר הפירות למינהו היא מעטה ביותר ואין בה נזק לבריאות (למעט לסובלים מסוכרת). מה שחשוב, הוא אומר, שיש בנקטרים ובמיצים המשוחזרים אחוז גבוה מאוד של מיץ טבעי, שאין למצוא במשקאות התוססים בעלי טעם הפירות. ב"עסיס" מייצרים את המיצים הטבעיים בשיטת השיחזור – מרכז, תחילה. יונגר מודה שערך ויטמיני כלשהו הולך לאיבוד בתהליך אבל כיוון שהרכז שקונה "עסיס" עשוי בטכנולוגיה אולטרא־מודרנית של ואקום ולא בטמפרטורות גבוהות, הוויטמינים נפגעים פחות. למי שאינו מתנגד עקרונית למיץ משוחזר אני ממליצה על התרכיזים המוקפאים של "פריגת" מגבעת חיים. הם הקניה הטובה – ולדעתי גם הטעימה – ביותר. מכיל פלסטיק קטן וקל לנשיאה, במחיר 1.68 ש"ח, מקבלים בבית ליטר שלם של מיץ. אך שימו לב: פריגת מייצרים גם "משקאות פרי" מוקפאים – וכדאי לקרוא את התווית כדי לא להתבלבל.

ובמשקאות פרי עם סוכר – לסוכר פירות. זהו הפרוקטוז, שאפשר לקנותו כאן במחיר 6.90 ש"ח לחצי קילו, שזה פי עשרים מהמחיר של סוכר לבן רגיל. למה שמישהו יקנה את הפרוקטוז המשווק בשם "טעם טבעי" ומיוצר ע"י אלסר באור־יהודה?

הקומוניקט שנילווה לדוגמה שהגיעה לשולחני מבהיר, שתהליך עיכול הפרוקטוז אינו מצריך אינסולין ולכן הוא מומלץ לחולי סוכרת, "בהתייעצות עם רופא".

כדי לאמת הצהרה זו התקשרתי לד"ר פסח סגל, ראש המעבדות המטאבוליות במרכז הרפואי שיבא ויו"ר אגודת חולי הסוכרת בישראל. ד"ר פסח אישר שמערכת העיכול אינה זקוקה לאינסולין כדי לפרק את הפרוקטוז אבל הוא בכל זאת אינו ממליץ לחולים שבטיפולו להשתמש בו. הוא מסביר זאת בכך, שחולים המקבלים זריקות אינסולין יכולים מפעם לפעם לטעום מעט סוכר אמיתי ולו כדי לספק צורך פסיכולוגי ואילו חולים ששומרים על דיאטה בלי זריקות, טוב יעשו אם יימנעו לגמרי מקלוריות הפרוקטוז וישתמשו בממתיקים ללא קלוריות. אם משווים את תכולת הקלוריות לפי גרמים – לפרוקטוז ולסוכר יש בערך אותו מספר. 400 קלוריות ל־100 גרם פרוקטוז לעומת 396 ב־100 גרם סוכר לבן (ולפי טבלת שומרי משקל). יתרונו של הפרוקטוז הוא בכך שהוא ממתיק פי שניים מסוכר רגיל – לפי פרסומי "טעם טבע". ולכן, מי שנרתע משימוש בממתיקים מלאכותיים יחסוך באמצעות הפרוקטוז מחצית מכמות הקלוריות שבסוכר רגיל. יתרון נוסף לנרתעים ממלאכותיים: פרוקטוז נראה בדיוק כמו סוכר לבן רגיל.

★ ★ ★

נחמד לדעת שלא רק בוול־סטריט יורדים המחירים. לפעמים גם במקומות אחרים.

בשבוע שעבר הכריזה הנהלת ה"סופרסל" שמחירי ירקות ופירות בעשרת סניפי ההיפרכל שלה ירדו ב־20 עד 30 אחוז (ולא בסניפי הסופרסל עצמם). הסיבה לירידה: הסדר שנעשה עם חברת "קטיף", שהיא חברת בת של "סופרסל" הממונה על קניית מוצרים טריים. קטיף עברה מהשוק הסיטונאי בתל־אביב לאתר חדש בחולון.

"קטיף" קונה את הפירות והירקות כיום ישירות מהחקלאים, אומר מנהלה, ברוך שילה, וזה מסביר את היכולת להוריד מחירים.

מסקר מחיר שערכתי בהיפרכל העלה שמחירי הפירות והירקות בו שווים פחות או יותר לאלה שבשוק הכרמל. היתרון של השוק הוא במבחר המגוון: יתרון ההיפרמרקטים הוא בנוחות־יתר לקונים ובאפשרות לקנות גם מוצרים אחרים תחת קורת גג אחת. וכן – האשראי המוצע בהם לעומת השוק, שבו מבקשים ממך תשלום במטבע קשה, במקום.

אופנת הטרקטור

או, להיראות כבד וללכת קל

איך ידעה חברת "טמברלנד", שהיתה היצרנית של המראה הכבד באופנת נעלי הגברים שכבשה את אירופה ואמריקה מזה שלוש שנים, איך הם ידעו שהשם "מראה הטרקטור" ילך יפה כל כך עם נעלים המיוצרות בקיבוץ?

מפעל "מגף" בקיבוץ גנן הכריז על מראה הטרקטור בעל בעלי הדגל שלו באופנת חורף 88־87. הנעלים מעוטרות באבזמים ובתפרים בולטים, בצבעים של חום ושחור ובשילובים של עור ואמש.

– הקיבוצניקים משוכנעים שה"טרקטור" הזה יעבוד גם על הגבר הישראלי. נראה...

איזי לרב

هكذا من الأصل

■ מקסיקו

השנתונים הפורים יורדים

דברים אלה אמר בפומבי קארלוס סאלינאס דה־גורטארי, מועמדה לנשיאות של ממ"ם – המפלגה המהפכנית המיסדית – מפלגת השלטון הקבועה של מקסיקו.

כאמור, דברים אלה נאמרו בפומבי מפי אחד מן החשובים בחברי מפלגה זו. חשיבותה של עובדה זו תוכר במלואה אם נזכור, כי שאר מנהיגי המפלגה אינם מוכנים להודות בכך אפילו בשיחה פרטית.

בחבל סונורה (אחת מ־29 מדינות הרפובליקה הפדראלית הקרויה, רשמית, ארה"ב של מקסיקו), בצפון המדינה, נקשר כתם של רמייה לנצחונה האחרון (בחירות 1985) של ממ"ם. מנהיגיה המקומיים של המפלגה עטו ארשת עגומה, כאשר סאלינאס הצהיר בפניהם: „באנו הנה כשבליבנו הרצון לנצח, אבל הרצון לנצח בהגינות. ברצוני לנצח, וברצוני שאנשים יתנו אמון בנצחוננו".

לא רק תוכן דבריו של סאלינאס הצעיר (בן 39) הדהים את עסקני מפלגתו, אלא העובדה שהוא נתן פומבי לדברים שהם שומרים בחדרי־חדרים. „אפילו אם נספוג מפלות אחרות – תמיד יהיו לנו יותר נצחונות". אלה דבריו של המועמד לנשיאות למנהיגי המפלגה, שלא ספגה ולו מפלה יחידה זה 58 שנה: בין בבחירות מקומיות במדינות השונות, בין בבחירות למוסדות הלאומיים־פדראליים.

לעתים קרובות, הבטיחו מנהיגי ממ"ם קיום בחירות הוגנות. הנשיא היוצא מיגל דה־לה־מאדריד, קיים הבטחה זו כלשונה, בשנה הראשונה לכהונתו. אבל מעולם לא הודה פוליטיקאי מאנשי ממ"ם כי יתכן שיש ליריבי מפלגת השלטון בסיס לטענותיהם שזכו ברוב הקולות בבחירות המקומיות באחדות מן המדינות השותפות לפדראציה המקסיקאנית. מעולם לא הודו אנשי־ממ"ם, כי אחדים בנצחונותיהם (למשל, במדינת צ'יוואווה בשנת 1986) נחשבים בחוגים רחבים לנצחונות ברמייה.

יהיה צורך לשכנע את הגווארדיה הוותיקה של ממ"ם, כי פיו ולבו של סאלינאס אכן שווים. ממ"ם רוֹאגת „לרפד" את הקלפיות, אפילו כאשר אין אופוזיציה משמעותית במדינה זו או אחרת – ובדרך זו הופכים שליחיה המקומיים לבעלי־חוב של ההנהגה המרכזית.

אשר למשמרת הצעירה של מנהיגי ממ"ם, נאומו של סאלינאס היה בחזקת סימן מעודד לצדקת הטענה שהמועמד־לנשיאות מתייחס בכובד־ראש להצהרותיו הפומביות בדבר מודרניזציה פוליטית וכלכלית כאחד.

ב־6 ביולי 1988, מועד הבחירות לנשיאות מקסיקו, יתמודד סאלינאס מול שבעה מועמדי אופוזיציה – כולל שלושה מועמדים ש„ירכבו" בשם מפלגות קטנות מ„גוש ממ"ם", דהיינו מפלגות שתמיד תמכו במפלגתו.

בספירה הוגנת של הקולות, יכול סאלינאס לצפות לתמיכתם של 55 עד 60 אחוז מן המצביעים. במונחים מערביים, זהו נצחון מוחץ. במונחים מקסיקאניים, האם יהיה זה „כשלון חרוץ"?

יתכן שיש לענות על שאלה זו בחיוב, במיוחד אם נזכור שממ"ם נכשלה (לראשונה בתולדותיה) בארגון הצבעה פה־אחד למען הנשיא היוצא – שזכה בבחירות האחרונות רק ב־71 אחוז מקולותיהם של הבוחרים, אשר מנו כשני־שליש (69 אחוז) מבעלי זכות הבחירה.

אם אכן יעלה בידי סאלינאס לכפות על מפלגתו קיום בחירות הוגנות, תתחולל ירידה בחלקה של ממ"ם בקולות המצביעים. מתנגדיו יטענו בוודאי שזוהי הידרדרות בתמיכה שהמפלגה המהפכנית המיסדית זוכה לה בדרך־כלל. בחירות הוגנות יכולות להביא לרישומה של האופוזיציה כמנצחת בחמישים מ־300 מחוזות הבחירה של מקסיקו. בבחירות הכלליות של 1982, ניצחה האופוזיציה רק במחוז אחד.

השוואת התוצאות חייבת להיעצר בנקודה זו, משום שמקסיקו ביצעה רפורמה אלקטוראלית: שיטת הבחירות החדשה, בחירות יחסיות, מבטיחה למפלגות המיעוט כ־200 מושבים מתוך 500 המושבים בבית־הנבחרים התחתון.

בינתיים, מוצא סאלינאס סיוע רב בשורות האופוזיציה. לחישוביו, הוא יכול להישען על המריבות הפנימיות הרווחות בשורותיה. מפלגת הפעולה הלאומית (מפ"ל) הימנית – היריב העיקרי של ממ"ם – שיפרה מאד את ביצועיה בצפון התעשייתי, מאז 1982: היה נראה, כי מפ"ל עומדת על סף השגת מצב דו־מפלגתי במדינות המפתח (צ'יוואווה, סונורה, נואבו־ליאון), בקרבת הגבול עם ארה"ב. כעת, הכל מתנודד. מפ"ל לא הציגה מצע קוהרנטי, והתעשיינים שתמכו בה עברו לשורות ממ"ם – סאלינאס רכש את ליבם, ופתח את ארנקיהם, למען מפלגתו. במדינת נואבו־ליאון, אחד ממבצריה של מפ"ל, יש לסאלינאס קשרי משפחה ענפים ורבי־השפעה. מפ"ל השיגה תוצאות מביישות בבחירות המקומיות במדינת קואהווילה (צפון־מקסיקו), ב־26 באוקטובר. מבקריה הקפדניים ביותר של מפ"ל מודים כי מפלגתם היתה מפסידה בבחירות גם אם הפיקוח עליהן היה מופקד בידי המשמר השוויצי.

עד כאן התמונה באגף הימני החלש. בשמאל – בוקה ומבולקה. המפלגה החדשה, מס"מ (המפלגה הסוציאליסטית המקסיקאנית), מתקוטטת על אודות שאלה חשובה: האם עליה לתמוך במועמד שפרש משורות ממ"ם, קואוטמוק קארדנאס, בעל שושלת־יוחסין פוליטית ללא דופי – או להעניק תמיכה למועמדה שלה. אבל קארדנאס טוען כי הוא עדיין איש ממ"ם נאמן, ולכן מסרבים האינטלקטואלים המארקסיסטים לתמוך בו.

בעצם, אם יזכה בתמיכה גלויה מצד שמאל, יפחיד קארדנאס רבים מן האיכרים – אלה האוהדים, הפוגשים אותו בכל יום ראשון בשער הכנסייה, וחוששים מ„קומוניזם" אף מוקסמים את קארדנאס בשל שמו ובשל התנהגותו האינדיאנית הנוחה והמתונה.

הפילוג בשורות מתנגדיו יקל עד מאד על קארלוס סאלינאס דה־גורטארי במשימתו לזכות בנצחון נאה בבחירות יולי 1988 לנשיאות ארה"ב של מקסיקו.

משום כך, יש בהחלטתו של סאלינאס להביא הגינות למערכת הפוליטית המקסיקאנית היבט חיובי מאד מבחינתו של מועמד ממ"ם – התימרון.

לבנונים שאננים משליכים חכותיהם לימה של ביירות, בחזית השגרירות האמריקאית ההרוסה, במזרח ביירות ביום השלישי לשביתה הכללית בבירה.

■ אירלנד

איך לכפות בחירות הוגנות

לאחר עשר שנים של ניהול כלכלי לקוי, נהפכה אירלנד למקום עצוב. אחד מהמדדים לקביעת דרגת העצב הוא מספר האנשים העוזבים את המדינה. בתחילת העשור עזבו את אירלנד 1,000 אנשים בשנה: עד סוף 1987 ינטשו אותה 30,000. אף שהיא מחזיקה בשיעור הילודה הגבוה ביותר באירופה, מתחילה עקומת מספר התושבים ליפול מטה.

היסטוריית ההגירה האירית ידועה: בין השנים 1801 ו־1921 עזבו כשמונה מיליון אירים את האי הנתון לשלטון בריטי. רובם פנו לעבר צפון אמריקה. הסיבות העיקריות ליציאה היו אז הדיכוי והרעב. היום סיבותיה של נדידת התושבים הן ריבוי מיסים ומיעוט משרות. בחמש השנים האחרונות גדלה האבטלה לכרבע־מיליון איש (20 אחוז מן האוכלוסיה) וכל שנה מאבדים עוד 16,000 איש את עבודתם. המיסים גבוהים מאוד – כדי לממן את אחד השיאים העולמיים של חוב חיצוני לגולגולת – והמשכורות נמוכות.

דייבי־קלהר־מקקארתי, יועצים כלכליים, חישבו ומצאו, כי גל ההגירה הנוכחי יימשך עד 1991 ואז ירד ל־22,500 בשנת 1996, ול־18,000 בשנה שאחרי־כן. בעשרים־וחמש השנים הבאות יעזבו את הארץ חצי מיליון מתושביה, רובם בעשור השלישי לחייהם.

רבים מהעוזבים הם משכילים, שהיו מסוגלים לשאת על כתפיהם כל תהליך הבראה שאמורה לעבור מדינת האי הקטנה. שישה־עשר אחוז מבוגרי 1985 כבר עזבו את הארץ, כמוהם כ־27 אחוזים מבעלי התארים הגבוהים יותר. בין בעלי תואר ראשון בארכיטקטורה עזבו את אירלנד 70 אחוז ובין בוגרי הנדסה – 38 אחוז.

מה על צ'ארלס הוהי, ראש ממשלת אירלנד, לעשות בנדון? כל הפוליטיקאים האירים מתנגדים להגירה – ממש כשם שכל ההגמונים האירים מתנגדים לחיי חטא. הוהי אומר שאין היא לרוחו ושהוא מקווה כי תיפסק. מוטב שיקווה כי לא תיפסק בדיוק כעת – להגירה, כמו לחטא, יש גם היבטים חיוביים: היא משמשת שסתום המסיר את הלחץ המסתמן בסטאטיסטיקות האבטלה.

כל שנה נכנסים לגיל העבודה צעירים רבים. רבים עד כדי כך, שיהיה על שוק העבודה ליצור 76,000 מקומות עבודה – במשך עשר שנים – רק כדי שהאבטלה לא תתפשט עוד יותר ולא תפרוץ את השיא הכאוב הנוכחי: עשרים אחוזים.

אם לשפוט לפי הישגי השנים האחרונות, אין סיכויים רבים שהדבר אכן יתרחש. מאז 1980 הצטמצם מדד התעסוקה התעשייתית ב־20 אחוז, ושיעור המקבילה החקלאית – ב־23 אחוז. התוצאה: על האירים הצעירים לבחור בחירה כאובה, בין חיי מובטל לחיי מהגר. הם פונים לעבר בריטניה, ארה"ב, אוסטרליה וקנדה. גם מספר המהגרים לארצות אירופה גדל בלי־הרף. בעתיד ישובו למולדתם רק מעטים.

בעתיד יצוצו באירלנד ממילא בעיות חדשות. כיום יש בה עודף של צעירים: בעוד זמן קצר היא תיאלץ לטפל בבעיית הזדקנות האוכלוסיה. שיעור הפוריות הממוצעת – כיום, 2.4 לידות לאשה – יורד. מעריכים כי בתוך 15 שנה הוא יגיע ל־1.9 לאשה, משום שהשנתונים הפוריים ביותר מהגרים ומשום שהנשים משתמשות ביותר אמצעי־מניעה. היום גילו של האירי הממוצע הוא 28. בעוד עשרים־וחמש שנים יהיה הגיל הממוצע 37.

סיכום התהליך: – האוכלוסיה תתמעט לכ־3.3 מיליון, והשוק המקומי יצטמצם עד מאוד. בקיצור, אומרים הפסימיסטים, כשיפנו האירים להגר מארצם לא יחסרו להם סיבות.

■ גאבון

מחיר הנפט יקבע

ענן כבד מעיב על התגיגות לציון עלייתו לשלטון של נשיא גאבון: משבר כלכלי. בראש המדינה האפריקאית העשירה ביותר עומד אלחאג' עומאר בונגו. ב־1985 רשם „הבנק העולמי" את מדינתו של בונגו במקום מכובד בטבלת התל"ג לגולגולת: 3670 דולאר לנפש – בין יוון וישראל.

באפריקה השחורה, מדרום למדבר סהרה, יש לגאבון רק מתחרה רציני אחד על מקומה בטבלה הנ"ל – דרום־אפריקה, עם תל"ג של 2010 דולאר לנפש.

גאבון שוכנת על קו־המשווה, וכל שטחה – מעט גדול מזה של בריטניה – מכוסה יער־עד. מספר נתיניו של בונגו, לפי הערכותיהם של מומחי דמוגראפיה, הוא 820 אלף איש ואשה. הנתונים שמספקת ממשלת בונגו שונים במקצת: מיליון ומאתיים אלף נפש.

נתוני ממשלת ליברוויל מפחיתים את התל"ג לנפש, אך מסייעים להגדיל את תחושת החשיבות – ואת הסיכויים לשכנע מדינות אחרות לשלוח סיוע.

יהא אשר יהיה משקלם היחסי (מול כלל אוכלוסיית המדינה) של תושבי עיר הבירה, מצבם טוב יותר שם מאשר בכל אחת מעריהן של המדינות השכנות. לליברוויל חסרה משכנות־עוני, אין היא חסרה אספקת חשמל, [illegible] לשבח את בונגו עם כל הטוב הזה, אך בעצם יש להפנות את מלות התודה דבר לאוצר – הנפט.

ב־1985 היתה גאבון מפיקת הנפט הפחות חשובה בין מדינות אופ"ק – שמונה מיליון טונות של זהב־שחור. היא מכרה נפט זה בחוץ־לארץ וקיבלה בתמורה 1.5 מיליארד דולאר – 80 אחוז מהכנסות היצוא שלה, 65 אחוזים מהכנסות המדינה, 40 אחוז מהתוצר המקומי הגולמי.

ירידת הביקוש לנפט וירידת ערך הדולאר הביאו לקיצוץ בהכנסות הזהב השחור – רק 800 מיליון דולאר ב־1986 – וגם הממשלה נאלצה לקצץ. רובו של החוב החיצוני (1.5 מיליארד דולאר) זכה לפריסה נוחה יותר. חלו קיצוצים בנציגויותיה של גאבון בחו"ל; קוצצו גם משכורותיהם וגאוותם של עובדי שירותי הציבור; כל בעלי המשכורות מפרישים שלושה אחוזים משכרם ל„מלווה מלי־ראות"; עצמאים וחברות נדרשו לתרום את חלקם.

התגובה הציבורית? ובכן, החום השורר בגאבון מעיק מכדי לאפשר ביטויים קיצוניים של כעס או התמרמרות. „הכלל העיקרי כאן הוא אדישות", אמר אחד הזרים שקבע את משכנו בליברוויל. בונגו נוטה להסכים אתו. כך לפחות משתמע מהודעתו האחרונה – בראש סדר־היום המדיני תעמוד מעתה ואילך ה„התלקנות" (ציווייו של „ראש קטן" והיערכות שיטתית).

הכל ישתפר אם הביקוש־לנפט יחזור ויגדל. חברת „של" גילתה בחופי גאבון את „ראבי־קונגה", שדה נפט עצום, האמור להגדיל את יכולת תפוקת־הנפט של המדינה בשיעור של 50 אחוז.

„ראבי־קונגה" גם אמור „להחיות" מחדש את הפרוייקטים הגדולים המונחים על שולחנו של עומאר בונגו. 90 אחוז מן החוב החיצוני, שאין ביכולתו לשלם, מצויים על מסילת־הברזל הטראנס־גאבונית – זו האמורה עלות שלושה מיליארד דולאר, ומלבד נוסעים ומשאות אין היא חסרה דבר.

יש גם פרוייקטים „רוחניים" יותר, ופחות יקרים. בני גאבון מממנים מרכז לתרבות הבאנטו. בתקציב הקמתו (300 מיליון דולאר) הופיע סעיף מיוחד ובכלל לא קטן – שער כניסה ענקי, בן 100 רגל (למעלה מ־30 מטר), מצופה בשנהב־פיל לבנים. את מוסדי החיקר במרכז התרבות אפשר להשיג רק בפנייה ישירה או בכתב – המרכז לא עמד בתשלומיו לחברת התקשורת והטלפון שלו נותק.

אחד מסעיפי התקציב, שחרב הקיצוצים הונפה עליהם בכוח רב, הוא סעיף היועצים הזרים. מספרם של אלה פחת בשליש: ב־1985 עבדו בגאבון 25 אלף צרפתים, כיום – רק 17 אלף. עם זאת, „יועצים טכניים" צרפתים עדיין [illegible] של בונגו מטופחים עדיין 125 קצינים צרפתיים. באגפו של נמל התעופה הבין־לאומי של גאבון שוכן „מחנה דה־גול", ובו לפחות 600 חיילים צרפתיים.

אחדים מחיילים אלה הוטסו חיש־מהר מנמל־התעופה שהם מאבטחים למרחק של יותר מ־700 מייל – משימת־חירום בצ'אד וברפובליקה המרכז־אפריקאית. החוזרים משדה־הקרב יכולים להביט מעבר לגדרות „מחנה דה־גול" למרחק של כשני קילומטרים ולחזות בשרידיו של ארמון הנשיאות.

לצרפתים ולאחרים: בגאבון אין ברגע זה דאגות רבות על שלטונו של אלחאג' עומאר בונגו. הוא מנהל, הם אומרים, את ספינתו באמצעות המפלגה הדמוקרטית הגאבונית – מפלגה יחידה – אך אופיה ההולך מביא אתו לשמור בכל־עת על ממשלת קואליציה בין השבטים נשמר ייצוג קבוע של כל השבטים והקבוצות האתניות. בונגו מקדיש מאמצים לא־קטנים להענקת משרות בשירות הציבור למתנגדים פוטנציאליים, שבכספי הציבור אמורים „להרגיע".

במישור הבין־לאומי, היה בונגו עסוק לאחרונה – בשם הארגון לאחדות אפריקה – בטיפול בפתרון משבר צ'אד. ברור שהוא נהנה רבות ממשמעותו ברחבי היבשת ומחוצה לה, ארצו העשירה והשלווה משעממת אותו.

למנהיגים אפריקאיים אחרים אין מזל כזה.

שליטה הצבאי של האיטי מאז הדחת הרודנות של דובאליה, גנרל אנרי נאמפי, הנראה כאן (במרכז) בתצלום מהשבוע שעבר עם עוזריו, יצטרך לוותר על שלטונו, אם יערכו הבחירות לנשיאות במועדן, בסוף החודש, למרות מעשי הטרור.

■ ניקרגואה

והשלום עדיין לא בא

התוכנית, שנועדה להביא שלום למרכז אמריקה, מתנודדת על בלימה ומעטים סיכוייה להגיע ליעדה לפני שיהיה מאוחר מדי.

כאשר חתמו חמשת הנשיאים המרכז־אמריקאיים על ההסכם – בהשראתו של נשיא קוסטה ריקה, אוסקר אריאס – הם התחייבו לבצע, בתוך 90 יום, סדרת צעדים להבטחת השלום והדמוקראטיה. טקס החתימה נערך ב־7 באוגוסט, ואפשר היה להניח על־כן כי השלום ישתרר ב־7 בנובמבר. שלטונות ניקראגואה הודיעו על קיצור פרק הזמן שנותר. מבחינתם התאריך הקובע הוא 5 בנובמבר – כי 48 שעות אחר־כך (92 יום אחרי חתימת החוזה) לא יהיה אפשר למצוא את נשיאם דניאל אורטגה במאנאגואה אלא במוסקווה, החוגגת מלאת 70 שנה למהפכה הבולשביקית. אך התאריך הגיע השלום לא השתרר.

שאר מדינאי האיזור משמיעים גם הם – אם כי מסיבות אחרות – [illegible]. במיוחד בולט הנשיא אריאס, החוזר ומצהיר כי אין לייחס חשיבות רבה מדי ל„90 הימים". „יש כאלה הנותנים ביטוי לספקותיהם", אמר אריאס לאחרונה, „וממתינים ל־7 בנובמבר כדי לומר שהתוכנית לא הוגשמה וכי יש לחזור לשימוש בכלי־הנשק. הם לא יפחידוני בניפנופי לוחות־שנה".

נראה שהוא התכוון – בין השאר – לממשלו של הנשיא רייגן, הלהוט להפעיל לחץ על הקונגרס האמריקאי לשם הקצאת סיוע נוסף (בסך 270 מיליוני דולר) למורדי ה„קונטרה" הלוחמים בסאנדיניסטים. רונאלד רייגן עצמו התעקש לקבוע כי תוכנית אריאס תישפט לפי הישגיה ב־7 בנובמבר. לפי שעה ההישגים מועטים וחסרים מאוד.

נראה כי שיחות מאוריד, בין ממשלת גואטמלה לבין האופוזיציה הלוחמת בה, נקלעו למבוי סתום ומעטים הסיכויים שיסתיימו בסיכום חיובי. דובר צבא גואטמלה אמר ב־19 באוקטובר, כי שני הצדדים – צבאו וכוחות הגרילה – הגבירו את פעולותיהם המבצעיות באיזורים שונים של המדינה, לאחר שהצבא פתח במסע נגד המקוממים בחבל קישה.

נאפוליאון דוארטה, נשיא אל־סלוואדור, הצליח יותר במאבקו בלוחמי „חזית פראבונדו מארטי". הוא אף הקים ועדה משותפת שתנסה להסדיר הפסקת אש. אולם ב־13 באוקטובר הכריזו כמה יחידות גרילה על מתקפה חדשה נגד „מטרות כלכליות", כמחווה לזכרו של הקובאני המפורסם ביותר בעולם – צ'ה גווארה.

ממשלת חוזה אזקונה, נשיא הונדוראס, לא עשתה עד כה דבר לגירוש ה„קונטראס" מבסיסיהם הפזורים בשטחה. מאחר שכל חמש הממשלות חייבות לקיים את הבטחותיהן בו־זמנית, אין אזקונה חש עצמו מחוייב לנקוט צעד כלשהו בטרם תושג הפסקת־אש בניקראגואה השכנה, בין ממשלת הסאנדיניסטים ובין המורדים בה.

גם הסאנדיניסטים הדגישו את חשיבות ההיבט הבו־זמני בסעיפי הסכם השלום. הם יוכלו לחסוך לעצמם את הנשיאה באחריות לכשלונו, אם יוכלו לתלותה באחרים. אבל תשומת־הלב בעולם מתמקדת בהבטחותיה של ממשלת ניקראגואה. המצב של קיום הבטחותיה נחלש לאחרונה. בניקראגואה פתחו בביצוע הסעיפים הקלים ובהמשך [illegible] לדעת עד כמה קשה להשלים את העיסקה. קולו של אורטגה מתנשא מעל קולם של האחרים, כשהוא מצטרף לטוענים ש„תהליך השלום לא מגיע לקיצו ב־5 בנובמבר – הוא רק מתחיל".

הבעיה הקשה ביותר שצריכים הסאנדיניסטים לפתור היא: איך להגיע להסכם הפסקת־אש עם ה„קונטראס". הגורמים המעורבים בסכסוך המרכז־אמריקאי – ארה"ב, הנשיאים השכנים לניקראגואה – כולם תובעים כי המשא־ומתן על הפוגה יתנהל במישרין בין ממשלת ניקראגואה ל„קונטראס". הסאנדיניסטים אינם רוצים להכיר במנהיגי ה„קונטראס" והם נחושים בסירובם לשוחח איתם. החלופה הניצבת לפני הסאנדיניסטים, היא הכרזה חד־צדדית על הפסקת־אש באזורי קרבות קטנים ברחבי המדינה.

קומץ של אנשי „קונטראס" אכן הניחו את נשקם, אבל ב־15 באוקטובר פתחו מאות אחרים – מצויידים באספקה אמריקאית טריה – בהתקפה, שמטרתה לסגור את „כביש ראמה" רב־הערך, המשמש נתיב להובלת רוב המשאות בין הנמלים שבחוף האטלאנטי לשאר חלקי הארץ. הם יירטו מטוס מתוצרת ברה"מ ומטוס תובלה, וביצעו מארב מוצלח נגד שיירה צבאית.

מנהיגי ה„קונטראס" אומרים שהם רוצים שהשיחות יתקיימו במאנאגואה, אבל אין הם אומרים שום דבר ברור על מועד השיחות וכיצד בדעתם לנהלן – הסאנדיניסטים הודיעו כי יכלאו אותם מייד לכשיתגלו לעיני חיילי הצבא.

ממשלת ניקראגואה הבטיחה חנינה למורדים שימסרו את עצמם לידיה. היא נתבעת, תחת לחץ בין־לאומי כבד, להבטיח חנינה רחבה ומקיפה לאסירים הפוליטיים. אנשי ארגוני זכויות־האדם ברחבי תבל מאמינים כי בידי הסאנדיניסטים נמצאים בין 4000 ל־5000 אסירים, הכלואים מסיבות מדיניות או פוליטיות־צבאיות. בתוך קבוצה זו כלולים יותר מ־2000 איש שנשאו תעודות של „המשמר הלאומי" – הצבא הפרטי ששירת את הרודן אנאסטאסיו סומוזה ושההשתייכות לשורותיו נחשבת לפשע. עוד כ־2000 אסירים הושמו תחת סורג ובריח בשל „פעילות נגד־מהפכנית" – החל בעשיית רווחים על בסיס מזון־בקיצוב וכלה בארגון אופוזיציה צבאית או מדינית.

אולי תחליט ממשלת ניקראגואה שהיא יכולה להרשות לעצמה לשחרר מספר ניכר מקרב האסירים האלה, בלי לחשוש שהם יתגברו את ה„קונטראס": אבל שר הפנים, תומאס בורחה, רחוק מאוד מחתימה על פקודת־חנינה כוללת ומוחלטת.

לבורחה יש בעיה דוחה בתחום שונה: מצב־החירום השורר במדינה. רוב האנשים מניחים כי התקנות לשעת־חירום – המשעות זכויות אזרח רבות – יבוטלו בתום „90 הימים". הממשלה כבר חדלה מאכיפת כמה תקנות. במיוחד יש לציין כי אין מפעילים עוד צנזורה על עיתון האופוזיציה היחיד, „לה פרנזה" – ומאידך גיסא יש לזכור, כי תחנת־הרדיו הקאתולית עוד לא החלה בשידור תוכניות אקטואליה ומידע עצמאי. אבל כל עוד ממשיכים ה„קונטראס" לצבור אספקה מתוצרת ארה"ב – ולעשות בה שימוש צבאי – אין להניח כי אנשי בטחון־הפנים של בורחה יוותרו על היתרונות הטמונים בשמירת מצב החירום. לפחות באזורי המדינה שה„קונטראס" פועלים בהם.

مكبّر من الأصل

כוכבים ולילות

נבוכאדנצאר חוזר לירושלים

הפקה בין־לאומית של „נאבוקו" במסגרת פסטיבל ישראל הבא

בהשראת ההצגה המרהיבה של „אאידה", שהועלתה במקדש בלוקסור שבמצרים, תועלה, בחודש מאי הקרוב, אופרה אחרת של ורדי, בסביבה הטבעית ההולמת את עלילתה: „נאבוקו" (נבוכאדנצאר). בשבוע שעבר נמסר רשמית שהאופרה תבוצע (לפחות 12 פעמים) במסגרת פסטיבל ישראל הבא, לציון ארבעים שנה למדינה. תהיה זו הפקה על בסיס עסקי, בשיתוף פעולה בין־לאומי – מוסיקלי, טכני וכספי.

האופרה הססגונית, שהוצגה לראשונה במילנו ב־1842, בהיות ורדי בן 29, היתה נקודת מפנה גורלית בחייו של המלחין. היא היתה ההצלחה האמיתית הראשונה של ורדי. סיפור האופרה מתאר את כיבוש ירושלים על־ידי צבאות נבוכאדנצאר ואת גלות בבל. הקטע המפורסם ביותר מהאופרה הוא מקהלת העבדים העבריים. קטע מקהלתי נפלא שהפך בזמנו להמנון העם האיטלקי. בסיום האופרה מאמץ מלך בבל את הדת היהודית (מרצונו החופשי) ולמרות התנגדותה התקיפה של בתו אביגיל קורא לעמו להאמין באלוהי ישראל.

הבמאי ומעצב התפאורה והתלבושות הוא **ויטוריו רוסי** – במאי ותיק ומנוסה, באופרה ובתיאטרון, שביים לא מכבר בהצלחה את „נאבוקו" בצרפת, להצגה תחת כיפת השמיים. בביצוע האופרה ישתתפו כאלף ומאה זמרים, נגנים וניצבים. יופיעו צוותים חילופיים של זמרים, ביניהם „כוכבים" מעולם האופרה ובראשם – **פיאורו קפוצ'ילי ורנטו ברוסון** – שני בריטונים המגלמים את תפקיד המלך. המקהלה תהיה מקהלת „פרו מוסיקה" מלונדון (הכוללת כ־250 זמרים) שהיא מקהלת חובבים ברמה מקצועית. תנגן התזמורת הפילהרמונית המלכותית, שהבסיס שלה הוא לונדון. המנצח – **מישל פלאסון**, מוסיקאי צרפתי רב־נסיון, המנהל המוסיקאלי של תזמורת טולוז ומנצח־אורח בבתי־אופרה חשובים ועם תזמורות נודעות. בקיצור – כוחות מבטיחים בהפקה גרנדיוזית של אופרה שאינה כה פופולארית כמו „אאידה" ו„לה־טראוויאטה" אבל עם מוסיקה נהדרת ובשורה אוניברסלית – נצחון הרוח האנושית על הרשע והאלימות. אגב, ההקלטה המובחרת החדישה של „נאבוקו" היא זו בניצוח גוזפה סינופולי – עם קפוצ'ילי בתפקיד הראשי. ברוסון מופיע גם בסרט וידיאו של „נאבוקו" שאפשר להשיג בחנויות.

ישראל דליות

שלוש דמויות מהאופרה בתלבושות המקוריות בין הבמאי ויטוריו רוסי (מימין) לבין המפיק מייקל אקר

שאגאל במוזיאון ת"א

לרגל המושב ה־13 של חבר האמנים הבין־לאומי של מוזיאון ת"א נפתחות הערב במוזיאון, במקביל, שלוש תערוכות: תערוכת הרישומים של **רוי ליכטנשטיין**, תערוכת ציורים ופסלים מונומנטליים של **מנשה קדישמן** ותערוכה לציון מאה שנה להולדתו של **מארק שאגאל**. עבודותיו של מארק שאגאל מוצגות מתוך אוסף פרטי אחד, המוצג כאן לראשונה בשלמותו – אוספו של **מרכוס דינר**. אוסף דינר כולל 55 מיצירותיו של שאגאל. מרביתן עבודות על נייר – בהן רישומי עיפרון ודיו וכן ציורים בצבע מים ובגואש. בנוסף כולל האוסף ציורי שמן אחדים ועבודות קרמיקה. העבודות המוצגות בתערוכה, מייצגות תקופות שונות ביצירתו של שאגאל, והן משקפות את מגוון הסגנונות, הנושאים והדימויים שהעסיקו במהלך שנות יצירתו.

העבודות המוקדמות בתערוכה הם הרישומים „החוזה" משנת 1909 ו„כפר רוסי" ו„זוג רוסי" משנת 1910. את ליבו של האוסף מהווים כעשרים ציורים, מרביתם בצבע גואש, שצוירו בשנים 1914-1911, תקופת שהותו הראשונה של שאגאל בפאריס (לאחריה שב לרוסיה ונשאר בה עד 1922). היצירה המאוחרת ביותר המוצגת באוסף „דוד המלך מנגן לפני ירושלים" נעשתה ב־1983, שנתיים לפני מות האמן.

בתמונה: עבודת גואש של שאגאל משנת 1911

פרסומי ארץ ישראל

● **אורי כהנא** מקיבוץ בית העמק חקר את תולדות הישוב היהודי העתיק שבסמוך לביתו, כפר יסיף, עשה עבודת שדה מחקרית כובה ולפניו חוברת שהוציא „הישוב היהודי ובית הקברות היהודי בכפר יסיף", בהוצאת החוג האזורי לידיעת הארץ, מטה אשר. בעוד שחוקרים מהמרכז היו מגיעים בחטף לבית הקברות הרי הוא יכול היה להקדיש לו זמן רב, לזהות ולהבהיר, וכך הוא מציע זיהוי למצבת הרב משה מלכי ולרמח"ל ולמרות שמצבתו המסורתית בטבריה). הוא מסיים בכתבו שהמקום מכוסה צמחיה עבותה והלוכלך ונוסף – עד שאנו באים להתלונן על בני אומות העולם שאינם דואגים לנקיון בתי העלמין שלנו בארצות הגולה שמא נדאג לניקוי בית עלמין זה?

● לא מכבר הוציא **צבי שמאל** ספר על מטבעות הארץ בתקופה הרומאית (הוצאת לידרמן) והנה נתפרסם עתה באותה הוצאה ספרו על מטבעות הארץ בתקופה ההלניסטית. הספר כולל סקירה הסטורית על התקופה ושליטיה, סוגי המטבעות. בכוונת המחבר להוציא בקרוב ספר על מטבעות הארץ בימי הביניים, נושא שלא נכתב עליו הרבה עד כה.

● „סביבות" הוא כתב עת שהופיע במשך שש שנים כבטאון לשאלות החינוך הסביבתי מטעם מדרשת שדה בוקר. מעתה, החל מחוברת 19, הוא מופיע בשיתוף המדרשה, מכון ואן ליר והאקדמיה למדעים, שילוב יפה ומעניין של אנשי שדה וקתדרה. עורכיו הם עזרא אוריון, העורך־המייסד, והזואולוג פרופ' איתן צ'רנוב והאנתרופולוג דני רבינוביץ. עיקר כתב העת עוסק בהיבט הפילוסופי של הקשר בין האדם לסובב אותו. קשת הנושאים מתפרסת על העולם כולו.

● ולבסוף, גליון רגיל של „ארבל", חדשות השומרונים, מס' 447. בטאון של קהילה שמנתה בראשית השנה 529 נפש בלבד. יש בעיתון, המופיע בעברית, ערבית ואנגלית, פרקי מחקר, זכרונות, אקטואליה שומרונית ועוד.

צבי אילן

עד 120

בימים אלה הולכות ונשלמות החזרות על אחת הקומדיות המצליחות ביותר בברודווי בשנתיים האחרונות – „עד 120" – המגוללת את סיפורן של שתי אחיות נשואות ואימן הקנה: האחות, סטבית ואשת החברה הגבוהה (**רחל הפלר**), נשואה לדויד, בעל גלריה יוקרתית, סנוב תל־אביבי טיפוסי (**מוני מושונוב**), ולעומתה – אחותה חנה, עקרת בית פשוטה (**עדי לב**) מקרית מוצקין, הנשואה לדובי (**עזרא כפרי**) – טכנאי במפעל כימי. שתי האחיות מנסות להתנער מאימן הקשישה והשתלטנית – סופי (**רבקה מיכאלי**) בת ה־75, שהיא גם חירשת למחצה. עקרת הבית מקרית מוצקין מצליחה בערמה להביא את האם הישישה אל ביתה של אחותה בדיוק לפני פגישה חשובה העומדת להיערך שם בין דויד, שאינו סובל את חותנתו, לבין מוריס קניג (**יוסי גרבר**), אחד מגדולי ציירי העולם, אמן קפריזי ישיש.

את מחזהו של **אנדרו ברגמן** תירגם **דן אלמגור** ועיבד למקומותינו **אפרים סידון**. במאי: **אילן רונן**.

בתמונה (עומדים מימין לשמאל): רחל הפלר, מוני מושונוב, אזרא כפרי, עדי לב. יושבים: רבקה מיכאלי ויוסי גרבר.

עין־גב בצלילים

במלאות חמישים שנה לקיבוץ עין־גב, מן הראוי היה להיזכר ביצירתו של עדן פרטוש שהוקדשה לקיבוץ

קיבוץ עין־גב חוגג השנה חמישים שנה להיווסדו ומן הראוי להזכיר, בהקשר זה, גם את הפסטיבל המסורתי המתקיים במקום, מידי שנה, בחג הפסח.

באביב שנת 1950 ביקר בקיבוץ המנצח המהולל סרגיי קוסוביצקי והמליץ להקים שם מרכז קייצי כמו בטנגלווד שבארה"ב. מהוצאה הולהבת התגשם הפסטיבל לבדו. המלחין הישראלי **עדן פרטוש** חיבר לפני כשלושים וחמש שנה פנטסיה סימפונית לתזמורת גדולה בהשראת האגירה, הנוף וההיסטוריה של עין־גב. היצירה, הנקראת „עין־גב", שהיתה מבוצעת באמנו מידי פעם, באולמות הקונצרטים, הוקדשה על ידי המלחין לקיבוץ הספר שאליו נקשר „בעבותות של צלילים" – כדבריו. פרטוש הגדיר את היצירה כתיאור תזמורתי של ימי מבחן טראגיים, הרס ובנייה, תקופות המלחמה והשלום ומאמצי הגבורה של החברים. הסיום – מלא אמונה ותקווה.

„עין־גב" היא מיצירות המופת של המוסיקה הישראלית. באוקטובר 1953 היא בוצעה על־ידי הפילהרמונית הישראלית, בניצוח לאונרד ברנשטיין, בירושלים ובעין־גב. היצירה זכתה לקוקרה בין־לאומית ונבחרה על־ידי המועצה למוסיקה שליד אונס"קו להפצה בעולם. למרבה הצער לא קיימת הקלטה חדישה של היצירה בביצוע הולם. מן הראוי היה לבצעה, בימים אלה, במסגרת חגיגות לציון יובל החמישים של עין־גב.

ישראל דליות

לא במצלמה נסתרת

בימים אלה הושלמו הצילומים לסרט „אבא גנוב" בכיכובו של **יהודה ברקן**, החוזר אל הקולנוע בתפקיד דרמטי לאחר הפסקה של עשר שנים. הבמאי הוא **יעקב גולדווסר** והצלם הראשי הוא **אילן רוזנברג**. התסריט נכתב על־ידי **חיים מרין ופיני עזן** ובתפקידים הראשיים מופיעים: **אלונה קמחי, קרן מור והילד – בן ציון**. הסרט מתוכנן לצאת אל האקרנים ב־14 בדצמבר והוא יוצג ב־12 בתי קולנוע ברחבי הארץ.

עלילת הסרט נעה סביב גורלו של ילד (בן ציון) בן להורים גרושים המתגורר אצל אביו (יהודה ברקן), המוצא את פרנסתו משיט תיירים בכנרת. הדרמה מתחילה עם הופעתה של האם (קרן מור) אשר נישאה לגבר אמריקאי אמיד והמבקשת ליטול את בנה ולגדלו בארה"ב. הילד הקשור לאביו מסרב לעבור לרשות אמו ואז מתחיל המאבק על גורל הילד המגיע עד לבית המשפט ולמזימה הנרקמת על־ידי האם בה היא מנסה להימלט עם הילד לארה"ב. מי שנחלצת לעזרת האב היא עורכת דין (אלונה קמחי) המצליחה לסכל את המזימה וגם לכבוש את ליבו של האב הגרוש.

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 אורחות ז'–ט': בג"צ (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סרוות, ג – ש.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': ראשוניים ופריקים (כ).
10.10 אנגלית ד'.
10.30 הגיל הרך: רגע עם דודלי, סימנים במקום מילים (כ).
11.00 ערבית מדוברת: ה'–ו', שר האראת.
11.15 אנגלית ד'.
11.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, עיר קטנה גדולה (כ).
12.00 אנגלית ה'.
12.25 תלמה: שניים אחוזין, פשיטא 1 (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית: ז'–ט', הודיק, סורגרד ושני מגבאוירי.
13.30 אנגלית י"א–י"ב.
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 מגע: מהיר, איטי 1; יש תהליכים שאפשר להבחין בהם רק בעזרת מצלמה. מארק מקבל מתנת יום הולדת, הקלטה עם רמזים שונים. הסרט מבוסס על עקרון של הטעיה אופטית.
14.35 קסים קסם: הורים והידורים.
15.00 קשר משפחתי: משפחת רוס משוחחת עם אחי יותם על התמודדות והתגברות. עודי בן ה־16 חלה לפני 3 שנים בסרטן וכל המשפחה, כולל אחיו דותן, התייצבו להאבק במחלה – וניצחו. לקראת יום „הקש ברלת" של האגודה למלחמה בסרטן.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות: המועצה למלחמה בסרטן, דפי מידע טלטקסט.
16.00 האסיר: (פרק 5) – מדוע התפטר האסיר מתפקידו הבכיר? הזר הזה להלומותיו מקבלת תפנית כאשר מספר 2 מוליט לפעול בדרך פעולה שפתוחה. ע"י מספר 14 בהשפעת סם, פלא מחשבותיו וחות הכרתו הופכים לאימפולסים אלקטרוניים, ולבסוף לתמונות שנראות על מסך.
17.00 ערב חדש.

ערוץ 2

17.30 המלך ארתור סדרת אנימציה.
18.00 סרט: אהבה מארץ רחוקה.
20.00 תקציר משפט דמיאניוק.
20.30 מזל עם ודין סלים.
21.20 פופ 2.

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצויר); 15.30 סופר־בוק (מצויר); 16.00 שובבי המלעים (תבנית לילדים); 16.30 סרט „בית החלומות של בלנדינגס" עם קרי גרנט; 18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית); 18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות; 20.00 מגבנום (בלשי); 21.00 פוטבול (וואשינגטון – דאלאס); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

15.50 מצויירים (עד' 1); 17.10 ג'ק הלברון (עד' 1); 18.00 ההיסטוריה של הטבע (סידרה בצרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 קייט ואלי (קומדיה אמריקאית); 21.10 פלקון קרסט (סידרה בוסה דאלאס בהשתתפות השחקנית ג'יין וימן); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סוסיטלה (סידרה אנגלית על חייו של הסופר האנגלי לואיס סטיבנסון).

רדיו

קול ישראל

16.00 ...

גלי צה"ל

18.05 ספרא וסייפא – עניני ספרות צבאיות.
19.05 פזמונים לכולכם (שח).
20.05 ספרים רבותי ספרים (שח).
21.30 אגיבור־סיסה משודרת – תורתו של הרב שק – אלוהים ועולם.
22.05 על הרבש ועל הכישאר.
23.55 שיחות חצות – עם סביון ליברכט – משוררת וסופרת.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 לילדים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

שידורים קבועים

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פקסים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 רז רה מי.
15.05 שירים לוהט.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משלט.
18.54 הרפתות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
22.05 על הרבש ועלא כישף.
23.05 עשרים הארבע היום שהיה.
00.05 ציפור לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שים לב לשידורי F.M.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | עירית אשקלון | ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

„בנה־ביתך" – אשקלון

נוה ים

(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית „בנה־ביתך" שפורסמה בעבר, נותרו 19 מגרשים לבניה חד משפחתית ו־3 תנאי מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום ד' 19.11.87 בשעה 11.00, בלשכת המידע של עירית אשקלון. ביום ובשעה הנקובים בתחילת ההרשמה, תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

יתרת המגרשים, ישווקו בשיטת „כל הקודם זוכה", במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, מחוז ירושלים, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, טל. 224121 בימים ובשעות העבודה המקובלים.

בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל והיא תהווה מקדמה על חשבון ערך הקרקע. פרוספקטים ניתן לקבל במשרדי המינהל ובכתובת הנ"ל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־5.2.88.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | עירית קרית גת | ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

„בנה־ביתך" – בקרית גת

שכונה מערבית

(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית „בנה־ביתך" שפורסמה בחודש ינואר 1987, נותרו 19 מגרשים לבניה חד משפחתית ו־10 תנאי מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום ד' 18.11.87 בשעה 11.00, בלשכת המידע של עירית קרית גת. ביום ובשעה הנקובים בתחילת ההרשמה, תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

יתרת המגרשים, ישווקו בשיטת „כל הקודם זוכה", במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, מחוז ירושלים, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, טל. 224121 בימים ובשעות העבודה המקובלים.

בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 שקל בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל והיא תהווה מקדמה על חשבון ערך הקרקע. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל, בכתובת הנ"ל, וכן בלשכת המידע של העירייה.

תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־5.2.88.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז הצפון | עיריות: כרמיאל, טבריה, עפולה ונצרת־עילית | ערים, חברה לפתוח עירוני בע"מ | משרד הבינוי מחוז הצפון

„בנה־ביתך" בכרמיאל, טבריה, נצרת עילית ועפולה

(יתרות מגרשים)

במסגרת התוכניות „בנה ביתך" שפורסמו בעבר, נותרו מגרשים בהתאם לפרוט שלהלן:

א. כרמיאל – גבעת מכמש.
במסגרת תוכנית שפורסמה באוקטובר 1986, נותרו 9 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־6 מגרשים דו־משפחתיים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

ב. טבריה.
במסגרת תוכנית שפורסמה לגבי שלב ב', נותרו 3 מגרשים חד־משפחתיים לבניה חד־משפחתית: ו־3 תנאי מגרשים דו־משפחתיים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

ג. נצרת־עילית.
במסגרת תוכנית שפורסמה לגבי שלב א', נותרו 2 מגרשים לבני חד־משפחתיות.

ד. עפולה – גבעת המורה.
במסגרת תוכנית שפורסמה באוגוסט 1984, נותרו 21 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־4 מגרשים דו־משפחתיים לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פתוח – מעודכנים. יתר התנאים, כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 11.11.87 שעה 10.00 בשעה זו תתקיים הגרלה בין הנוכחים במקום.

יתרת המגרשים ישווקו בשיטת „כל הקודם זוכה".

בעת ההרשמה שתערך במשרד ערים, חברה לפיתוח עירוני בע"מ, רחוב עצמון 16/100 נצרת עילית, טל. 065-71312 – יש להפקיד סך של 500 שקל, בהמחאה בנקאית, לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, והוא תהווה מקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל בחברת ערים, בכתובת הנ"ל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־5.2.88.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ק. אתא
הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קרית אתא, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שנוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „תכנית מס' כ/209 – אזור לבתי כנסת ברח' המייסדים, קרית אתא".

המהווה שנוי לתכנית כ/150 – תכנית מתאר לשטח קרית אתא, תשל"ז – 1977 –

השטחים הכלולים בשנוי התכנית:
גוש 11017 חלקה 48 וחלקי חלקות 102, 106.

עיקרי התכנית:
א. קביעת הוראות בניה.
ב. קביעת מבנים וחזיתות.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קרית אתא, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ומלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יתמך כפי שנדרש דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה גלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

ט' באב התשמ"ז
4 באוגוסט 1987

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מס' חפ/1476 ב' – הרחבת בית הורים בכרמל המערבי".

המהווה שינוי לתכנית חפ/1746 – בית הורים בכרמל מערבי.

מקום התכנית: המצולבות רדך הים, כבר הקיפות ורחוב האולפנה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס 3120 התשמ"ה, עמוד 291.

השינוי האמור, כצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

ח' בתשרי התשמ"ח
1 באוקטובר 1987

סרטים

■ **תל־אביב**
אסתר: הצייד 9.30, 7.30, 5
אורלי: התנקשות 8.30, 5.30
בית ליסין: הדי אלן – ולי 11.15
בן־יהודה: ללא מוצא 9.30, 7, 4.30
גורדון: 38 9.30, 7.30, 4.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
דיזנגוף 1: לו הייתה כאן 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שם הורד 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15 חצות – סקס
דרייב־אין: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 4.30, 7.15, לא שם דין 9.30
חן 1: מטאל ג'אקט 9.50, 7.30, 5
חן 2: המורדת מסן פרנציסקו 9.50, 7.35, 5
חן 3: המנות מעבר לפינה 9.50, 7.30, 5
חן 4: פגישה עיוורת 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: ריקה מ' וכוב גם הוא 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: המשפחה 9.40, 7.10, 4.40, 2
לב 2: גברים גברים 10, 8, 5, 2
לב 3: נרדפי החוק 10, 7.50, 5, 2
לב 4: חימו מלך ירושלים 9.50, 8, 5, 2
לימור: ללא מוצא 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: מנור לרגל שיפוצים
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
כיון (אלנבי המחודש): בייבי ארייזונה 9.40, 7.30, 5
פיגמה 1: מעקב חשאי 9.30, 7.15, 5
פיגמה 2: משפחת הפלוכלבים 9.30, 7.15, 5
סמדר: סגור
הסינמטק הישראלי: 7 ראשמבו 9.00; אמנות האנימציה 1. שנות ה־40
פאר: יופיו של ההמא 9.30, 7.15, 5
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 מנטי פייטון והגביע הקדוש
צפון: דאן זה פלורס 9.30, 7, 4.30
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של טולסוס בעל הבייצים הענקיות 9.40, 7.30
תכלת: את ואני והמהפכה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: כלא הנשים 2 9.30, 7.15, 5
התזיה הישראלית: 9.50 דיזה

■ **ירושלים**
אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורגע: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
אורדין 1: יופיו של ההמא 9.15, 7.15, 4.30
אורדין 2: משפחת פלודר 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: קומנדו אמריקאי 9, 7, 4.30
23.00 החולון האחורי
אור 4: חימו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
23.00 קציין ונ'נבלטן
אור 5: לא שם דין 9, 7, 4.30
אור גיל: מטאל ג'אקט 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: 4.15 עשרת הדיברות
8 יער האזמרגד
10 מופע הקולנוע של רוקי
8 מונטי פייטון – משהו שונה לגמרי
9.45 עלפון חושים
העולם הקטן בגיצי האגמבה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: ללא מוצא 9.15, 7, 4.30
מיטשל: הבלתי משוחדים 9.15, 7
סמדר: האלים הגדול 9.15, 6.45
עדן: אני הבוס ואשת המגבל 4.30, 7, 9
רון: פגישה עיוורת 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: דאן זה פלורס 9.30, 7

■ **חיפה**
אורה: לו היית כאן 9.15, 7, 4.30
אורלי: המשפחה 9, 6.30
אמפיתיאטרון: מעקב חשאי 9.15, 7
ארמון: סגור
חן: נרדפי החוק 9.15, 7
עצמון 1: ללא מוצא 9.15, 6.45, 4.30
עצמון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הפרוטוקול הרביעי 9.15, 7, 4.30
פאר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7.00, 4.30

■ **קרית חיפה**
קריון: לא יכולה בלי זה 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.30 ...
רב גת 1: מטאל ג'אקט ...
רב גת 2: בייבי אריזונה ...
סטיו: אני ההוברה 9.15, 7
מבתן: התנות מעבר לפינה 9.15, 7
אדוות: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
בית העם: נקיאיה של מריה בראון
החולה: חנות קטנה ומטריפה 9.15, 7
כיגב: בלוז לתופס הגדול 9.15, 7

■ **אשדוד**
אסתר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15
אשדוד: הקשר המקצועי 9.30, 7.15

■ **אשקלון**
אסתר: מועדון גן העדן 9.30, 7.30
מאור: היחידה למשעים חמורים 9.30, 7.15
רחל: הצורך 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**
היכל התרבות: לא יכולה בלי זה 9.15, 7
חן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30

■ **הרצליה ■ רמת השרון**
היכל: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
סלון דגאוה: להישה רועמת 9.30, 7.15
כוכב: 7 נשק קטלני 9.30 בסו בלוז

■ **עפולה**
מגדיאוק: האלמנה השחורה 9

■ **חולון ■ בת ים**
ארמון: זהב רטוב 9.30, 7.30, 5
מגדל: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30
מתנ"ס קרית שרת: גדשוע
אתמול היום 9.30, 7.15
4 שירת הדרום
סביון: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ריבה: סוד ההצלחה 9.30, 7.15
עצמאות: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30

■ **כפר־סבא ■ רעננה**
קפלה: סוד ההצלחה 9.15, 7
הן: גינגה אמריקאי 3 9.15, 7
אורות: סגור בית ברול 8.30, מורד הבעורים
אורנים: הצורך 9.30, 7.15

■ **לוד ■ רמלה**
אורלי: סגור
כח חיים: דובקום 9.15, 7.15
אורין: הצורך 9.30, 7.30, 5

■ **נהריה ■ עכו**
הדר: סוד ההצלחה 9, 7
רון: סגור
אמפיתיאטרון: סגור

■ **נתניה**
הדר: 7.15 9.30 ימי הרדיו
ספורייה: גבר מאוהב 9.15, 7, 5
אסמנה: הגינגה האמריקאי 3 9.15, 7
שרון: שם הורד 9.30, 7

■ **קרית אונו**
מרכז קהילתי: הנינג'ה האמריקאי 3 7
מינה ליזה 9.15

■ **פתח־תקוה**
שלום: הצורך 9.30, 7.15
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 3: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.15, 5

■ **קרית שמונה**
שבדי: בלוז לתופס הגדול 9, 7

■ **ראשל"צ ■ רחובות**
ג.ג. רון 1: היחידה למשעים חמורים 9.30, 7
ג.ג. רון 2: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30

עצמון: האלמנה השחורה 9.30, 7
ראשון: הקשר המקצועי 9.30, 7
בית העם: הבלתי משוחדים 8.30
הדר: אני ההוברה 9.15, 7.15
חן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7.15

■ **רמת־גן ובגבעתיים**
ארמון: מטאל ג'אקט 9.50, 7.30
ארמון: צייד מבורי למות 9.45, 7.30
לילי: יופיו של ההמא 9.30, 7.15
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: ריקה מ' וכוב גם הוא 9.50, 7.30, 5
רב גן 4: המורדת מסן פרנציסקו 9.50, 7.30, 5
שבועה: סוד ההצלחה 9.30, 7.15

صلنا من الأصل

הגליל יארח חולון במוקד המחזור ה־6

מאת משה כהן

המשחק בין קבוצות הפועל גליל־עליון והפועל חולון יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור השישי בליגה הלאומית בכדורסל.

החולונים ינסו להתאושש מתבוסתם המוחצת מול מכבי ת"א. שחקני הגליל משחקים היטב

כדורסל

באולמם הביתי והם המועמדים לזכות הערב בנצחון. השאלה הגדולה היא, האם ג'ו דאוסן ואבי מאור יטלו חלק במשחק. השתתפותם תשפיע רבות על תוצאת המשחק המסקרן.

גם בהיכל הספורט ביד־אליהו יערך משחק מעניין. מכבי ת"א תשאף לזכות בנצחון מוחץ על חשבון מכבי חיפה. חניכיו של רלף קליין הוכיחו בשבועיים האחרונים, כי הם מצויים בכושר טוב.

אולם, אסור לזלזל במכבי חיפה. לרשותו של יוסי הדרי עומד צוות שחקנים מוכשר, שעדיין לא הצליח למצוא את עצמו. בינזון, רוזנברג, גורדון וחבריהם ישאפו להפתיע את באגי חבריו בביתם, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר ביכולתה של מכבי ת"א.

שחקני מכבי ר"ג ישאפו להפתיע את הפועל ת"א. הרמת־גנים הפתיעו ערכה בהשיגם שני נצחונות ליגה נאים. במגרשם הביתי הם מסוכנים יותר, אולם ה"אדומים" מצויים בעת האחרונה בכושר מעולה וסביר להניח שהם לא ימעדו בכפר המכביה.

קבוצת מכבי נתניה תשאף לזכות בנצחון ליגה ראשון. ערכה הם אכזבו קשות ולא הצליחו להשתוות לרמת הליגה הלאומית. הערב מצפה להם קרב קשה מול ארל ויליאמס וחבריו, שלפחות על הנייר הם טובים יותר.

בעיר הכרמל יערך משחק מעניין בין שתי קבוצות תחתית. הפועל חיפה המתמודדת ערכה רק מול "אריות" הליגה הלאומית והערב יהיה להם סוף סוף משחק מול קבוצה בינונית.

שחקני ה"מגודר" איכזבו ערכה לנוכח הולשתם הרבה. הערב הם ינסו לתקן במעט את הרושם העגום, אבל המשימה העומדת בפניהם, קשה ביותר.

גם בעיר הבירה יערך משחק חריף. הפועל ירושלים תשאף להפתיע את אליצור נתניה. חניכיו של צבי שרף לא מצויים בעת האחרונה בכושר טוב ורק התעלות מצידם עשויה להוליך אותם מהפסד ליגה נוסף.

משרד החוץ מתנגד לנסיעת הטניסאים לדרום־אפריקה

מאת יוסי מלמן, כתבו המדיני של "דבר"

משרד החוץ מביע התנגדות לנסיעה צפוייה של טניסאים ישראלים, ובהם האלוף עמוס מנסדורף, לאליפות הפתוחה של דרא"פ, כך עולה ממכתב ששיגר משרד החוץ ליו"ר האיגוד, דדי הרניק.

"עצם השתתפות של הישראלים באליפות הפתוחה של דרא"פ מהווה מבחינתנו נטל מדיני והסברתי, שעדיף בלעדיו", נאמר במכתב.

ידוע, כי גם בשנים קודמות יצאו טניסאים ישראליים לדרא"פ, חרף התנגדות משרד החוץ, אולם השנה ההתנגדות נחרצת, במיוחד בגלל החלטות שנתקבלו בממשלה ובקבינט בדבר צמצום קשרי התרבות, הספורט והכלכלה עם הממשל בפרטוריה.

ברדה (במרכז, מטושטש) מחדיר לרשת בית"ר ים את שער הנצחון 0:1 (צילום: א. קנפר)

הפועל ת"א לבג"ץ אם המשטרה תאסור הדרבי באוסישקין

מאת משה כהן

"אם מפקד מחוז ת"א לא יאשר לנו לקיים את המשחק מול מכבי ת"א באולם אוסישקין, נפנה לבג"ץ", אמר אמש מחזיק תיק הפועל ת"א, אלי מילר, בתגובה על הקשיים בהשגת אישור מהמשטרה על קיום משחק ה"דרבי" בעוד שבועיים באולמה הביתי של הפועל.

ראשי הפועל ת"א נפגשו אתמול עם מפקד מרחב הירקון במשטרת ישראל. נודע, כי המשטרה טרם אישרה את קיום המשחק באולם הפועל ומפקד המרחב החליט להעביר את ההכרעה למפקד המחוז. היום תערך פגישה מכרעת, בה יוחלט סופית על גורל ה"דרבי" הגדול. מהפועל נמסר, כי האגודה מוכנה לממן תוספת שוטרים, שיאבטחו את הנעשה בעת המשחק.

המשטרה חוששת לאשר את קיום המשחק באולם אוסישקין, בגלל האפשרות שאלפי אוהדים, שלא יצליחו לרכוש כרטיסים למשחק, עלולים לנסות לפרוץ בכח לתוך האולם, המכיל 1800 מקומות.

כאמור, תערך היום הפגישה המכרעת ואם מפקד מחוז ת"א לא יאשר את קיום המשחק באוסישקין, עשויה הפועל ת"א לפנות לבג"ץ.

ראוי לציין, שעד כה נערכו שני משחקי "דרבי" באולם אוסישקין ומעולם מגרש זה לא נפסל לקיום משחקים. אולם, גם לא זכורה התענינות כה גדולה של חובבי הכדורסל במשחקי "דרבי" כמו הפעם.

בליגה הארצית

מחוז צפון: מכבי בתי־גלים – הפועל עין־דור 61:88; מכבי חדרה – אליצור קרית־אתא 79:99; הפועל כנרת – מכבי כרמיאל 66:67; הפועל איתן/גבת – הפועל קרית־שמונה 74:104.

מחוז דרום: מכבי פ"ת – רמת־השרון 72:87; אליצור קרית־אונו – הפועל גן־שמואל 63:84; הפועל באר־שבע – הפועל ר"ג 81:96; מכבי דרום ת"א – אליצור פ"ת 87:106; הפועל קרית־גת – הפועל גנן 70:80.

הערב שמינית גמר גביע המדינה לנשים

הערב יערכו משחקי שמינית גמר גביע המדינה לנשים: אליצור קרית־אונו – אליצור פ"ת, הפועל ירושלים – הפועל ת"א, הפועל כפר גלעדי – הפועל גבעתיים, הפועל גדרות – מכבי ת"א, אליצור ת"א – מכבי קרית מוצקין, מכבי לוד – אליצור ראשל"צ, אורתודוכסים נצרת – הפועל גלבוע.

הביטוח הלאומי מסכים שהכדורגל מהווה עיסוק

מאת שמואל קליגר

שר העבודה והרווחה, משה קצב, אינו שולל את גישת ארגון השחקנים, והתובע להכיר במקצוע הכדורגל כעיסוק לעניין חוק הביטוח הלאומי – כך עולה מתצהיר תשובה לבג"ץ, שהוגש מטעם שר העבודה והרווחה.

כזכור, הגיש ארגון שחקני הכדורגל, באמצעות עו"ד בנימין לרינבוק, עתירה לבג"ץ נגד שר העבודה והרווחה, למען יוכר העיסוק בכדורגל כמקצוע לכל עניין ודבר ובכך למנוע את האבסורד הקיים, כאשר שחקני כדורגל נדרשים לשלם סכומים גבוהים לביטוח הלאומי, אך אינם מבוטחים על פגיעה בעת אימון או משחק כדורגל.

בינתיים נשלחו מספר תזכורות לאגודות הספורט כדי שאלה יחוו את דעתן בנושא, אך עד היום טרם נתקבלו תשובות. לפיכך החליט שר העבודה והרווחה לערוך סידרת בדיקות ויתן את החלטתו בפרק זמן של 3 חודשים.

ה"זהובים" מבקשים לפסול השופט דיאמנט

במכתב חריף לאיגוד השופטים ביקשה קבוצת בני־יהודה לפסול את השופט יוסף דיאמנט מלנהל את משחקיה של בני־יהודה. לטענת ראשי האגודה, קיפח דיאמנט קשות את הקבוצה והתנכל לה במשחק האחרון נגד מכבי פ"ת. "מעולם לא [illegible] מה שעשה דיאמנט [illegible] רמיזך", אמר אמש יחזאל מרצלינה מהנהלת האגודה.

בינתיים החלים ברוך ממן מפציעתו הממושכת והוא מיועד להופיע בהרכב הפותח מול בית"ר ת"א בשבת.

● במכבי ת"א חזרו אלי דרייקס ורזו אזולאי להתאמן וסיכוייהם להופיע בשבת מול מכבי נתניה טובים.

במכבי ת"א קיימת דריכות גבוהה למשחק המסקרן מול מובילת הטבלה.

נאפולי איבדה נקודה בקומו יובנטוס הסתייעה בשער עצמי

שער עצמי של מגינה האנגלי של פיזה, פול אליוט, שתי דקות מהסיום, העניק נצחון בשיעור 1:2 ליובנטוס, במסגרת המחזור השמיני בליגה האיטלקית. נאפולי איבדה נקודה לקומו לאחר שסיימה עימה בתיקו אפס.

אליוט לשעבר בשורות אסטון וילה, שנפגש לראשונה העונה נגד איאן ראש הוולשי, היה גיבורה של פיזה לאחר שהעניק לה יתרון בדקה ה־42. אולם בהמשך נכשל בהרחקת כדור וגרם להפסד קבוצתו. ראש, שלא הרשים, היה אגב האחרון שנגע בכדור לפני שאליוט הכניע את שוערו הוא.

היה זה נצחון החוץ הראשון של יובנטוס מזה 13 חודשים והוא העלה אותם מהמקום השישי לרביעי עם 10 נקודות, בארבע פחות מאשר לנאפולי המוליכה.

נאפולי, עדיין ללא סאלבטורה באני והברזילאי קארקה המורחקים, מקדימה לאחר אובדן הנקודה בקומו את סמפדוריה בשתי נקודות. סמפדוריה ניצחה במשחק חוץ את אווליני בשיעור 1:2. שני השערים לזכותה הובקעו בבעיטות חופשיות. הגם פיטר בריגל הבקיע את השער השני בדקה ה־43, לפני שהאוסטרי וולטר שאכנר הקטין.

קומו היא אגב הקבוצה השניה העונה שנטלה נקודה מנאפולי.

מילאן עלתה למקום השלישי, לאחר נצחון 0:2 על פאסקארה עם צמד שערים מרגלי אנטוני וירדיס והמחליף מאריו כדרמולאי תוך 32 דקות הפתיחה.

אינטר הוליכה פעמיים בבית, אך נאלצה להתחלק בנקודות עם אסקולי, לאחר תיקו 2:2. אולם ההפתעה הגדולה נרשמה באמפולי, שם ניצחה הקבוצה המקומית את רומא בשיעור 1:2, לאחר שכבר הוליכה 0:2 בדקה ה־19, משעייהם של גוצ'י החשודים ג'ני אקסטרום. והפסד גרם לרומא לרדת מהמקום השני לחמישי.

ביתר המשחקים: צ'סנה – פיורנטינה 0:1; טורינו – ורונה 1:1.

● בהולנד: איינדהובן אינה מתכוונת לוותר על השיא המרשים – 100 אחוזי הצלחה. אתמול במחזור ה־13 מחצה איינדהובן בחוץ את אלקמאר בשיעור 0:4 והיא מוליכה את הטבלה עם 24 נקודות מ־12 משחקים והפרש שערים מעולה 11:53.

אייאקס, בפיגור חמש נקודות מהמוליכה ועם משחק יותר, גברה על וילאם 0:1. פיינורד שלישית, לאחר נצחון על פורטונה סיטארד 1:2.

יתר המשחקים: אוטרכט – הארלם 0:1; וולאנדאם – תלו 1:2; רודה – ר.ס 79 1:4; גרונינגן – טוונטה 0:0; דאן־בוש – ספארטה 0:0.

● בשווייץ: גרסהופרס העפילה לראש טבלת הליגה, לאחר שגברה על ארו 1:2 והדיחה אותה מהמקום הראשון. נרשאטל השלישית (עם משחק פחות) איבדה נקודה מול סיון 2:2. בלינזונה מחצה את לוזאן 0:4 וסרבט ניצחה את צירך 1:2. המשחק בין יאנג בויס ולוקרן הופסק רבע שעה מהסיום (2:2) בגלל ערפל.

● בבלגיה: בשלושה משחקים, שנערכו אתמול בליגה, הושגו התוצאות הבאות: לוקרן – בירשוט 1:2; גנט – ראסינג ג'ט 0:1; קורטריי – בוהרן 2:3.

שלשום ניצחה אנטוורפן את אנדרלכט 0:2 והעפילה לראש הטבלה. מכלין הביסה את וינטרסלאג 1:4 כשאותנה מבקיע שער אחד, ברוז' סיימה בתיקו 1:1 עם מולנבאק.

● בהונגריה: הונבד מוליכה עם 19 נקודות, לאחר נצחון חוץ על קאפושואר 0:2. שניה אויפשט, שסיימה בתיקו עם ויראוטון 1:1, רבה אטו גברה על ואשאש 0:1 והיא מדורגת במקום השלישי.

● בצרפת: במשחק השלמה בליגה נפרדו סן דדמן ומארסיי בתיקו 1:1.

● ביוון: לאריסה מוליכה את הליגה, למרות שנוצחה לא.א.ק 2:1. אריס שניה גברה על לבאדיאקוס 0:3.

● בתורכיה: גאלטסריי, המוליכה, ניצחה את גאנגלארבירגלי 1:2 והיא מקדימה בנקודה את באשיקטאש שסיימה בתיקו אפס את אנקרגוקו.

מארדונה ישחק בערב הסעודית

דייגו מארדונה ישחק בערב הסעודית תמורת 250,000 דולאר. כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות המקומית בריאד. הוא ישחק במדי אל אהלי נגד ברונדבי הדנית ביום רביעי הבא. מטוס פרטי יוביל את מארדונה מנאפולי לריאד ובחזרה.

דף חשבון אחרי שבת

מכבי חיפה: לזכור הפועל ת"א: לשכוח

מאת ניסן פרידמן

הספקנים לעכל את התוצאה הבלתי־פילית למי שפתח את העיתון רק עתה נחזור: מכבי חיפה – הפועל ת"א 1:5. ההפסד השני בגודלו של הפועל ת"א בשנים האלו בשלושה העשורים האחרונים.

רבים הספידו את מכבי חיפה. אמרו: מאבד שילך לירידה לליגה הארצית, כמו שקרה בעבר לבית"ר ירושלים והפועל כפ"ס. אך היו גם רבים שחיכו לרגע הזה. אמרו: קבוצה עם פוטנציאל עצום, שיום אחד תתעורר האוסלל יהיה הקרבן שיתייגב מולה.

הקרבן היה הפועל ת"א. אחרי "הדרבי" גדול, עדיין מוקדם לקבוע מה יהיה ולאן. [illegible]

זכות

דניאל ברילובסקי: זה היה מוכרח לבוא

דניאל ברילובסקי, בעל ה"בייבי פייס" הצחוקים, היה מאושר. בגבורות כבר ראו אותו כתום הנוגנת, אך אמרו כי שחקן במבנתו האוטמי לא יוכל לעשות אותו דבר בליגה.

שלשום הוא נתן הצגה, שהיתה שווה ציון 9 לדעת כתבנו. מכבי חיפה הביסה את הפועל ת"א 1:5. תחשבו שזה רק נצחון בכורה העונה.

★ דניאל, זה המשחק הטוב ביותר שלך בארץ?

"אני חושב שכן, לפחות בליגה זה המשחק הכי טוב שלי".

★ התוצאה הפתיעה אותך?

"אולי התוצאה הגבוהה, אבל לא הנצחון. זה היה מוכרח לבוא. הגיע הזמן שננצח. שיחקנו טוב מאד וגם אני הרגשתי שאני בכושר. זה היה יותר תלוי בנו מאשר בהם. באמת הלך לנו הכל".

★ אתם כבר יכולים לדבר על הצמרת?

"תן לנו קודם לצאת מהתחתית. זה בסך הכל נצחון ראשון, נכון שניצחנו 1:5 את הפועל ת"א, שזו קבוצה חזקה מאד, שלא הפסידה עד המשחק הזה, אבל הרווחנו רק שלוש נקודות ואנחנו עדיין מדורגים בתחתית".

★ אבל, על דרך הרשה אפשר לדבר?

"כן. אני מאמין שאנחנו יצאנו מהמשבר. יש לנו קבוצה טובה, שלא תמשיך להיות בתחתית. עוד יהיו לנו נצחונות רבים".

חובה

אלטר: זה היסטוריה הבזיון הזה לא יחזור

שתי חמישיות ספג השוער אריה אלטר בחייו. בפעם הראשונה בתחילת הקריירה שלו, במדי קבוצת האם מכבי הרצליה "חטף" חמישה שערים מ... ממכבי חיפה.

בשבת, ספג חמישיה נוספת באותה קבוצה.

★ אריה, חמישיה אז וחמישיה עכשיו ממכבי חיפה. אומרים שבכך גומר מעגל ויותר לא תהיה כך בחייך.

"אם זה כך, אני מתנחם. הבוקר אני נוסע לאירלנד עם הנבחרת. אישית, זה יתן לי לחזור בראש נקי. אך הייתי מעדיף להישאר בשבוע הקשה הזה עם חברי הקבוצה".

★ יש לך הסבר למה שקרה בשבת? כל מי ששאלתי לא הצליח להסביר.

"גם אני לא יכול. איך אפשר להסביר שכל שחקני הקבוצה נתפסו ליום כל־כך רע ושחקני היריב מגיעים לכל־כך הרבה מצבים ומנצלים כמה מהם".

★ מה חלקך בהפסד?

"כל הקבוצה אשמה. לא מחלקים את זה לאחוזים. גם לי יש חלק בהפסד. העיקר שנלמד להפיק לקחים. נחשוב טוב על המשחק נגד כפר־סבא. המשחק הזה היסטוריה ונעשה הכל כדי שהבזיון הזה לא יחזור".

★ הדרבי תרם להפסד הזה?

"כן. אחרי הדרבי היה לשחקנים בטחון מופרז והגבנו יותר מדי. חיפה עשתה לנו מה שעשינו למכבי בדרבי".

★ משה סיני זכה לקבלת פנים לוהטת...

"זה לא הוא שגרם להפסד ולחוסר המזל. הוא שחקן כמו כולם. בזמן ההלבשה אחרי ההפסד התייחסנו לכל באופן ספורטיבי: היה הלם, אך ננסה להתגבר".

קיסר מתנגד לייבוא כדורגלנים זרים

מזכ"ל ההסתדרות, חבר ישראל קיסר, קרא ביום אתמול לעודד בשדרוגות ישראלים בתחומי הספורט להתרגבות. [illegible] שהיא בזה צפוי ושוב לעידוד עליה לישראל.

הדברים נאמרו בטקס לכבודו של יגאל קריסר בן ה־16 חוצי, מהפועל תל־אביב, שזכה השנה בתואר אלוף העולם בהאבקות לקרטים. הטקס נערך מטעם ברית יוצאי ברה"מ ומזרח אירופה בישראל ולשכת המזכ"ל בתל־אביב.

קיסר, ציין בטקס, שיגאל קריסר, הוא בן של עולים מברה"מ ואם יהיו לנו בארץ דמויות שאפשר להזדהות עמן, בתחומים שונים, יהווה הדבר עידוד לעולים מברה"מ – לעלות לישראל ולא לרדת לארה"ב.

בהזדמנות זו יצא מזכ"ל ההסתדרות, נגד הבאת זרים לקבוצות הכדורגל בישראל. הוא הטעים שבמקום הכדורגלנים הזרים שיהיו מוכנים לבוא, יהיו מהדרגה השנייה השלישית, ובאותו היום, שבו נביא אותם "נגמור עם הכדורגל". לדבריו, גם בכדורסל היום, רוב המתמודדים בליגה הלאומית הובאו מארה"ב והקיומים לקבוצות אלו שמשמות ישראליות. מה שאנו רוצים זהו ספורט ישראלי טוב ואמיתי, הטעים.

כן ברכו בטקס: חברי הוועדה המרכזית יעקב ישי, יו"ר האגף לנוער, סטודנטים וספורט; יצחק ברקאי, יו"ר מחלקת הקליטה, וכן תדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, ועמיהוד תבור, יו"ר המועדון ע"ש יא' חללי מינכן בימו, שם מתאמן יגאל קריסר.

הנחה את הטקס גרישה פייגין, יו"ר התאחדות יוצאי ברה"מ ומזרח אירופה בישראל.

ראשי הפועל ת"א נוטים לא לשחרר הכדורגלן לנדאו

ראשי הפועל ת"א נוטים לא לשחרר בשלב זה את גיל לנדאו ולנסות לשלבו שוב בהרכב הקבוצה.

מתברר, כי התבוסה למכבי חיפה גרמה להלם בקרב ראשי מחלקת הכדורגל של הקבוצה. בינתיים, הוחלט לא לאפשר לאף שחקן לעזוב את הקבוצה ולנסות לגבש סגל שחקנים נרחב ויציב.

כזכור עמד גיל לנדאו לעזוב את הפועל ת"א, לאחר שמשה סיני שב לארץ. לנדאו כבר ניהל מגעים עם קבוצת בית"ר ת"א והשבוע הוא עמד להחתם על חוזה עם הקבוצה הבית"רית. אולם, התבוסה למכבי חיפה תאלץ אותו לשנות בשלב זה את תוכניותיו.

אושרו מועמדי הפועל למוסדות ההתאחדות לספורט

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, אישרה את שמות יושבי הראש וחברי הוועדות של ענפי הספורט השונים, לקראת האסיפה הכללית של ההתאחדות לספורט.

להלן שמות חברי הפועל המועמדים ליושבי־ראש 16 הוועדות: ג'ודו – שלמה חזן; קליעה – עמנואל בר־עמרם; משקולות – גרשון גלמן; היאבקות – ניסן ורזומיצקי; סיוף – שמעון שטופר; קשתות – דב אלון; התעמלות – שמשון בובר; אתלטיקה – אריה סלוצקי; שחיה – ד"ר אבי דייך; טניס שולחן – ד"ר שלמה קידה; שייט – נזרין עזרא; כדורעף – יחזאל דורון; כדוריד – מבי וייצמן; אופניים – מנחם עברון; קייקים – רן אספר; כדורים – מיקי הדר.

בסיום הישיבה הודה מזכ"ל הפועל יצחק אופק לכל הפעילים שסיימו את תפקידם בהתאחדות לספורט והביע תקווה, שימשיכו לתרום להתאגדות גם בעתיד.

טים מאיוט זכה בטורניר בפאריס

האמריקאי טים מאיוט זכה בטורניר בפאריס, לאחר שגבר בגמר על בן ארצו בראד גילברט 6:2, 3:6, 5:7, 7:6, 3:6.

זו דעתי

למרות הכל, למשחק באירלנד יש חשיבות

מאת דני דבורין

נסיון העבר מלמד שערכם המקצועי של משחקי־הרעים פוחת והולך ואולי אפילו יש בהם כדי להטעות, הטעיה מסוכנת. את הדברים אני אומר בהסתמך על כמה נצחונות נאים ועל יכולת משכנעת שהפגינה נבחרת הכדורגל של ישראל במשחקי ידידות. כך ניצחנו בעבר קבוצות גדולות, דוגמת ליברפול ומנשנגלדבך, אך כידוע כשהגיע "שעת־השין" נתברר שהנבחרת אינה עומדת במשימה. נבחרות מדרג שנחשב בעינינו נמוך יותר, הצליחו להכניע את ישראל ולא היה גבול לאכזבה.

למרות קביעה עובדתית זו, יש חשיבות בלתי־מבוטלת למשחק הנבחרת בדאבלין, במה שניתן לכנות כשלב ה"פיניש" בהכנותיה למשחקי הטורניר הקדם־אולימפי באוקיאניה. אגב, בעצם אין לו, לכדורגל הישראלי, אפשרויות מספיקות למשחקים רישמיים ובהעדר דירה כזו – הדגמת אליפות אירופה לאומות וגביעי אירופה השונים – לא נותר לנו אלא "לבדוק" את עצמנו רק באותם מפגשי רעים.

המשחק באירלנד הוא יוצא־דופן ברשימת המשחקים שמצפה לנו בתחרי זה. נבחרות שווייץ, פולין, אנגליה, צרפת ובלגיה, יתמודדו עם ישראל באיצטדיון ר"ג, ואם כי כמעט כל אחת מהן (פרט לשווייץ, שהשיגיה העולמיים אינם משכנעים) היא שם דבר בתבל, המיגבלה העיקרית נובעת מעצם קיום המשחק אצלנו, בבית.

כי אין דומה משחק חוץ למשחק בית. ולא רק שאין דומה, אלא שקיימים הבדלים עצומים בין שניהם.

אירלנד היא, איפוא, הזירה שבה חשוב לשחק טוב ובה תבחן איכות הנבחרת, אמנם בקרבן־זוטבל, שכן כפי שמוסכם עלינו, זהו לצערנו רק משחק רעים. לא הייתי רוצה שיעשו בו נסיונות רבים. אדרבא, זהו המקום שבו צריך המאמן מירוץ לראות מה באמת "שוה" נבחרתו.

אני רואה בחיוב את העובדה שמשחק החוץ הוא מול כדורגלני אירלנד, שכן יש דימיון מסוים לפחות מבחינה פיזית, (ותפיסת המשחק) בינם לבין כדורגלני אוסטרליה וניו־זילנד. שהם־הם יריבי ישראל במאבק על הכרטיס לסאול 88.

ועוד משפטים אחדים על הטורניר האוקיאני: הוא יערך בשיטת ליגה בת שני סיבובים. אחד באוסטרליה, ושני בניו־זילנד. ישראל לא תהנה מיתרון הבית, שממנו נהנית כל נבחרת במשחקים רשמיים, המאורגנים על ידי פיפ"א.

כמו שהיה עם הנבחרת במסעה הקדם־עולמי לשתי ארצות אלה באוקטובר 1985, מוטב שאדגיש, כי ניו־זילנד ואוסטרליה הן "נבחרות־בית" רציניות בהחלט והמשימה הישראלית קשה מאד. באוסטרליה סיימה הנבחרת בתיקו (1:1), ובניו־זילנד נוצחה (3:1).

יהיו תוצאות אלה בבחינת כותרת מאירת עינים, שהרי ספק גדול אם אצלנו חל שיפור שיש־בו בהעמדת נבחרת גדולה לקרב.

מועצה מקומית מצפה רמון

בי"ס לספורטאים מחוננים

(בהקמה)

דרוש/ה

מאמן/ת שחיה

בוגר/ת קורס למאמנים במכון־וינגייט.

המעוניינים יפנו בהקדם לגדעון ופניק טלפון 057-88561, בשעות העבודה. או, 057-88505 בשעות הערב.

במקום דיור מעולה.

מצפה רמון – בתנופת עשיה!

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להודיע ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
6911/87	רייס הדסה	4.12.86	גדעון רייס
6912/87	מוריס לפידות	8.4.86	מרלין גרמון
6914/87	לוין שרה	4.3.87	לוין שאול
7024/85	עזר זאק	1.9.87	עזר לאון
7026/87	גרשנברג מקס מרדכי	6.3.83	גרשנברג יולאנה
7028/87	מרים גידר	5.11.84	יעקב גידר
7029/87	לאה איש הורוביץ	14.8.87	רות דרן
7032/87	רבקה כהן	27.6.82	שלמה כהן
7035/87	חיה אפלבוים	30.3.83	דוד אפלבוים
7036/87	מרקין הוכמן	16.3.87	קלינר הוכמן
7038/87	סוניה פורמברג	10.10.87	ליאו פורמברג
7039/87	צבי נגן	16.9.87	פנגר נגן
7041/87	מזבה נעים	6.12.82	ניצה נעים
7044/87	כדור רינה	19.1.82	צבי קליד
7051/87	פריליך יחזקאל	30.5.8[illegible]	מרנה פריליך
[illegible]	רוזנפלד [illegible]	23.1.8[illegible]	רוזנפלד [illegible]
7062/87	פרנקל מאני	18.7.87	מיכאל פרנקל
7065/87	סליציה דהן	26.9.87	יעקב דאהן
7069/87	פסר עליזה	17.7.84	פסר יוסף
7071/87	ראובני צפורה	26.9.87	זוהר ראובני
7072/87	מיכאל שירמן	8.10.78	אבגניה שירמן
7073/87	סעדיה שומלי	9.4.80	יעקב שומלי
7074/87	נצחיה שומלי	28.9.85	נציה שומלי
7078/87	בורשטיין לטמה	19.4.79	מנואל בורשטיין
7080/87	מולה מסיקה	29.7.85	אברהם מסיקה
7083/87	אגמוניב צבי	6.6.83	אגמוניב רוזה
7086/87	רוזנל משה	19.1.87	רוזנל נחמה
7090/87	חטאשוילי כבשה	21.1.86	חטאשוילי רחל
7091/87	רחמים אליהו	12.12.86	רחמים חנה
7092/87	הכם יוסף חיים	25.6.87	ישה הכם
7094/87	צבי סגלר	13.9.87	אסה ברסמן
7095/87	פרינגר יעקב	21.8.86	עמית מרדכי
7097/87	אושרוביץ אסתר	8.10.87	סובה שריקבי
7098/87	יעבץ יהודית	21.6.87	יעבץ אלכסנדר
7099/87	יוסף פסלוף	10.3.87	משה פסלוף
7101/87	ברנר אשר	20.8.87	נתן ברנר
7104/87	אהרון אנגרס	25.8.87	אהובה אנגרס
7105/87	גמליאל כהן	22.9.87	יוסף כהן
7106/87	חנה קנבן	5.6.87	נימה קרסו
7107/87	מרסל קסרי	13.8.87	אביל קסרי
7109/87	קליין שלמה	3.10.87	קליין יוסף
7110/87	קרציסקי יוסף	17.10.87	יונה קרציסקי
7111/87	חנה ברדה	26.7.87	רחל לביא
7113/87	גירו ג'יבי	15.5.83	אסתר מרגולין
7114/87	גרינברג יעקב	16.6.87	גרינברג פרידה
7116/87	פרבר מלכה	10.9.86	פרבר בן עמי
7118/87	ששון מאיר	23.7.87	חיים ששון
7119/87	ששון חנה	16.10.82	חיים ששון
7121/87	שקרוקה אליהו	21.8.87	רחום שקרוקה
7123/87	לאה יקובלביץ	28.9.87	אריקה יקובלביץ
7126/87	סימן טוב ראובן	12.12.83	סימן טוב ג'ורג'ט
7128/87	אליס ג'יגר	30.7.86	יהודית עטליה שריגר
7117/87	לייזר שקולה	19.6.87	זכה שקולה
1728/87	אליהו עזר	8.1.87	ישה עזר
7129/87	אפתי אסתר	2.4.87	אשר אפתי
7130/87	גרינברג דוד	28.8.87	אלכס רבב
7133/87	בלומנפלד צבי	15.9.87	בלומנפלד מרים
7134/87	כהן מרים	6.12.85	מיכאלה גל
7135/87	פני קריאל	6.8.71	מלה אנגל
7136/87	איזי הרשקוביץ	8.10.87	הרשקוביץ סוריקה
7137/87	כאופ חנה	12.6.83	אלון בן ציון
7138/87	באוב משה	1.10.87	אלון בן ציון
7139/87	יהודה פוקלביץ	8.9.87	נתנאלה קודזמר
7140/87	יוסף בן עמר	10.7.87	בן עמר קטי
7141/87	אלפיה אברהם	1.3.84	אסתר אלפיה
7142/87	זכריה צצילה	14.8.87	שיטל דינה
7144/87	ישראל גשרי	4.9.87	מרים מילדה גשרי
7145/87	מגדל בינה	31.3.82	מגדל אליהו בר
7148/87	קלים רגבי	4.9.87	קלים מרגלית
7150/87	מיכל זהה	3.8.87	יעקב צבי זהה
7154/87	גמר עזרו	21.5.87	גמר בריקה
7155/87	פרחי דינה	21.12.85	פרחי משה
7156/87	פרחי ישראל	11.10.87	פרחי משה
7157/88	ישה הרפז	17.10.87	יהודה הרפז
7161/87	רדולבסקי יהודה	22.9.87	רדולבסקי פלה
7163/87	מרים רבקה ספיר	9.10.74	שרה גולדה ספאר
7164/87	הלה רהן	19.5.86	אסתר רהן הורוביץ
7168/87	מזקי אהרן	16.7.87	חולי יוספינה
7169/87	פיפל טובה	3.3.87	פוד ליאת, גבריא אבישעם
7170/87	אסף עפאה	1.2.87	אסף נחמה
7175/87	אלפרד הקב	25.5.61	פלדמן חוה
7176/87	גרוד מתיה	1.2.87	גרינברג מרים
7178/87	כהן (קבריאן) כלוס	25.1.87	כהן שלמית
7054/87	טאקסראן עפרת	13.4.87	אבי טרני
7056/87	מרים ברגר	13.10.86	חזי ברגר
7063/87	לאוב יוסף	1.8.85	לאוב אריה שמואל
7067/87	ביקסמן הלנה	28.3.87	אודי בקסמן
7172/87	ויינה ידידיה (צבר)	20.9.87	אודה גב
7173/87	חנה ברגן	16.9.79	חיה האם
7177/87	שניאר ולטר	3.8.80	שנאר אמל שניאר
7179/87	סרסן חנה	14.10.87	סרסן אברהם
7183/87	גרוס אליהו	7.8.87	שולמית גרוס
7184/87	אברדינסקי אברהם	16.4.87	רבקה אברדינסקי
7185/87	רב גרוספלד	8.9.87	שושנה גרוספלד
7189/87	אברהם גייגן	11.10.87	משה צבי גאנן
7190/87	משה עצמון	28.11.86	יצחק עצמון
7193/87	כהן אברהם	18.3.87	שרה כהן

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
7194/87	שרה ציפריס	3.8.86	משה ציפריס
7195/87	בצלאל גרינפלד	16.10.87	צפורה גרינפלד
7197/87	לידובלסקי חיים	20.6.87	רוזנבלום שרה
7198/87	אסתר גולן	27.6.86	חיים גולן
7199/87	מושקוביץ צבי	18.12.87	מושקוביץ רבקה
7200/87	דהן צביה	27.5.87	אורי דן
7204/87	גנטי אהרון	2.5.87	קלרה שרייס
7205/87	מיכאל גודפרייד	26.6.87	רודי גודפרייד
7212/87	סובה רוסמן	27.7.87	אסתר רוסמן
7216/87	משה עצמוני	22.10.87	חיה עצמוני
7215/87	הנרד צילו	29.9.87	ביסקי אריקה
צוואות			
6910/87	מרי וליגמן	8.9.87	וליגמן יצחק מוריס
6913/87	אליהו קוסין	9.2.86	דוד ויוחנן קוסין
6913/87	פנינה קוסין	3.8.87	דוד ויוחנן קוסין
7023/87	[illegible]	11.8.87	שמואל קורנר
7025/87	פינברג [illegible]	12.8.87	ריגן הרי
7027/87	הראוס סטפן	17.10.87	הראוס חוה
7030/87	עליזה מילר אליהוב	28.9.87	מיכאל מילר
7031/87	יצחק אלפרט	4.10.87	לאה אלפרט
7033/87	מנשה ציטר	5.11.85	נחמה ציטר
7034/87	עזבה ישראל	6.8.87	עובה ליבני
7037/87	אלכן אסטור לוי	1.3.87	לילי פרידה לוי
7040/87	רחל מורגנשטרן	4.5.87	מורגנשטרן אברהם
7042/87	חפץ אילנה	19.6.87	סלרמרין הלנה
7043/87	צונה מול	28.9.87	שמואל סונה
7045/87	ברטה ראמנט	20.6.87	מרדכי ריקשטיין
7046/67	אלימלך שינזון	16.10.87	שלמה סבלוביצי
7047/87	שרל בלוך	14.6.87	ג'קלין אנטואנט בלוך
7048/87	טגל אברהם	19.9.87	טגל פרידה
7049/87	יעקב ברנר	11.10.87	אירית פגי יעקבן
7050/87	דוידי מול	11.8.87	דוידי צדוק
7052/87	גודרון יוסה	3.10.87	פני יוסה
7053/87	שלמה ויסלס	8.10.87	רות אלוני
5570/87	גילה רבינוביץ	16.7.87	אבא פינארד
7057/87	וילברשטיין שרה	10.10.87	חיים רוזיה, מורבנסקי פיינה
7058/87	מרגריטה מילר	6.9.87	רחל שורין
7061/87	ידימי אליעזר	22.4.86	עזרי ידימי
7064/87	יעקב סמן	6.9.87	עליזה חומש
7066/87	ביילה קיפרשטיין	18.5.87	בתיה רוזנשטיין
7075/87	יחזקאל פיש	11.11.85	פיש ישראל הייגריך
7076/87	יעקב קרבצוב	2.12.80	ישה רוזנרושקלגקה
7077/87	רוזה קרבצוב	15.6.83	ישה רוזנרושקלגקה
7079/87	צעירי סאלם אברהם	17.19.84	מיכל יזגאי
7081/87	בר אילן בריבה	17.8.87	בר אילן אריאל
7082/87	פיינגולד צבי	23.9.87	פיינגולד לאה
7084/87	ליבנה אבירה	3.8.87	קלמן קרופק
7085/87	פרופר נתן	4.9.87	סטלסקי נאוה
7088/87	ישראל בקר	9.9.87	רות בקר
7089/87	ביילה בגן	12.8.87	מיכל שרה לבן
7093/87	רוזמה ספירן	8.8.87	ראובן ספירן
7099/87	יוסף פסלוף	10.3.87	משה פסלוף
7100/87	שושנה לוי	11.10.87	דינה הלוי
7102/87	דינגר רשלה	10.7.87	דינגר רוזינגה
7103/87	הלל גרינברג	1.10.87	צבי גינר
7106/87	צפורה בנימיני	21.3.87	אברהם בנימיני
7112/87	מרים צאירי	9.12.86	שרעבי יוסף
7115/87	גרין מאיר	19.9.87	גרין כלה
7120/87	לואיז צלל	22.7.87	יוסי צלאל
7122/87	הילד חיה	5.11.86	הילד יואל מאיר
7124/87	תאודור פריד	22.1.87	גיזלה פריד
7125/87	אנדלסמן אריה	13.11.86	רחל אנדלסמן
7127/87	קרל רוזנצוויג	15.10.87	יונה רוזנצוויג
5870/87	חיים סקל	10.7.87	זלקין סקל
5482/87	יהודית ואריה אהרונוב	15.6.87	אהרונוב אריה
7131/87	משתנאי מרים	11.9.87	יוסף כושמנאי
7132/87	גוזה פיבר	21.1.80	בלה אייל
7143/87	ישפוטה חנה	11.2.87	סבייטבה אסיה
7146/87	דותי ונדרוללה	18.9.87	אהרון ונדרוללה
7147/87	רביספסקי ברונין	28.2.87	רבישפסקי סוניה
7149/87	שלמה יוסף תורן	22.10.87	יעקב תורן
7151/87	צבי הוק	19.9.87	זהבה הוק
7152/87	ויסמר בהר	16.7.85	שרה בהר
7153/87	יוסף ביאל	24.10.87	שולמית שפר
7162/87	פלבובסקי רחל	11.8.87	שלמה לוי
3500/87	בלהה ליפשיץ	17.5.86	יאיר ליפשיץ
7165/87	שבעה ונדרוללה	7.5.84	אהרון ונדרוללה
7166/87	רוליב אלאלוף	10.5.87	ליאון אלאלוף
7167/87	משה ברגין	17.8.87	אביבה ארגוב
7171/87	חיילי גוריק	13.2.86	מלכה גוריק
7055/87	אינשטין אדום	22.11.86	אינשטיין נח
7068/87	מיכאל דייטר	17.9.87	דוד בונר
7070/87	נתן פריץ והרמן	30.7.87	זנה והרמן
7174/87	בודין לאון	12.87	חיה האס
7180/87	קלטוש פרומה	17.7.87	אברהם קלטוש
7181/87	אבדה מרדכי	25.12.86	שושנה סבים
7182/87	אברה אלקה	31.8.87	ברוכמן חיה
7186/87	בדר זהה	9.8.87	אידיס רבקה אנגל
7188/87	ג'אנם עתליל	16.5.86	נאסר אסמאה
7187/87	אסתר אנגל	18.9.87	אידיס רבקה אנגל
7191/87	ליפצייג מנשה	10.7.87	רות רשף
7192/87	כהן נעמי	8.6.86	משה ציפרוט
7196/87	מין ראובן	18.8.86	אסתר מין
7206/87	רבקה בסי גרבלם	29.9.87	לוסקר עמי
7208/87	יהודה לקח	3.9.87	חיה לקח
7209/87	ויסנברג יצחק	15.10.87	ויסנברג אליהם
7210/87	רישה נס	27.1.87	מורים נס

אהרן גורן, רשם